

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 10CoCsp/108/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2218204918
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 01. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zlatica Javorová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2024:2218204918.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zlatice Javorovej a členiek senátu JUDr. Gabriely Briškovej a JUDr. Bibiány Ťažiarovej v spore žalobcov: 1/ A. B. C., nar. X. XXXXXXXXX XXXX, trvalo bytom B. XXXX/XX, D. E., 2/ A. F. G., nar. XX. XXXXXXXX XXXX, trvalo bytom H. XXX/XX, H., obaja žalobcovia zastúpení splnomocnenkyňou: MD legal, s.r.o., Jaseňová 7, 960 01 Zvolen, IČO: 47256729, proti žalovanému: Štátny fond rozvoja bývania, Lamačská cesta 8, 833 04 Bratislava, IČO: 31 749 542, zastúpenému splnomocnenkyňou: GARAJ & Partners s.r.o., Jozefská 3, 811 06 Bratislava, IČO: 35 951 125, o vydanie bezdôvodného obohatenia, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda z 13. mája 2022 č. k. 14Csp/141/2018–390, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie p o t v r d z u j e.

II. Žalobcovia 1/ a 2/ majú proti žalovanému nárok na náhradu trov tohto odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie I. žalovanému uložil povinnosť do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku uhradiť žalobcom sumu vo výške 5.567,33 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne

- zo sumy 6.375,06 eur od 8.4.2018 do 1.5.2018,
- zo sumy 4.136,67 eur od 2.5.2018 do 24.5.2019,
- zo sumy 5.567,33 eur od 25.5.2019 do zaplatenia;

II. žalobcom spoločne a nerozdielne priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 48 ods. 1 a 2, § 451 ods. 1 a 2, § 456, § 458 ods. 1, § 517 ods. 2, § 657 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej len „O.z.“); § 261, § 262, § 349 ods. 1 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej len „Obch.z.“); § 12 zákona č. 124/1996 Z. z. o Štátnom fonde rozvoja bývania v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o ŠFRB“) a § 3 Nariadenia Vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia O.z. Vecne dôvodil, že žalovaný sa v konaní vedenom na súde prvej inštancie pod sp. zn. 14Csp/309/2017 (v postavení žalobcu) domáhal voči žalobcom (v postavení žalovaných) zaplatenia 12.084,51 eur spolu s nesplateným zmluvným úrokom, úrokom z omeškania, zmluvnou pokutou a nákladmi spojenými s uplatnením pohľadávky. Žalovaný ako poskytovateľ štátnej podpory uzavrel so žalobkyňou 1/ a jej manželom ako dlžníkmi Zmluvu o poskytnutí podpory č. 201/7706/1998 (ďalej len „Zmluva“), a to podľa ustanovení Zákona o ŠFRB. Žalobca 2/ a ďalšia osoba sa zaručili za splnenie povinností dlžníkov podľa zmluvy. Na základe zmluvy žalovaný poskytol dlžníkom podporu vo forme (i) nenávratného príspevku vo výške 150.000 Sk a (ii) úveru vo výške 500.000 Sk s úrokom 3% p.a. Úver sa dlžníci zaviazali splatiť v 360 pravidelných mesačných splátkach. Dlžníci úver nesplácali riadne a včas. Žalovaný preto listom z 22.12.2014 odstúpil od zmluvy, čím sa celý dlh stal splatným, a

dňa 2.4.2015 uzavrel so žalobkyňou 1/ Dohodu o splatení dlhu (Splátkový kalendár) (ďalej len „dohoda o splátkach“). V dohode o splátkach žalovaný vyčíslil ku dňu 18.3.2015 celkový dlh zo zmluvy vo výške 13.369 eur, vrátane úrokov z omeškania vo výške 21,68 eur. Žalobkyňa 1/ ako dlžník tento svoj celkový dlh zo zmluvy uznala a zaviazala sa ho uhradiť v pravidelných mesačných splátkach vo výške 1.000 eur. Zároveň sa v bode 4.4 dohody o splátkach zaviazala, že celý dlh uhradí naraz, ak nezaplatí niektorú splátku riadne a včas. Žalovaný neskôr z dôvodu omeškania so splácaním úveru opätovne odstúpil od zmluvy, a to podaním z 27.7.2017. Svoj žalobou uplatnený nárok žalovaný opieral o zmluvu, s poukazom na jej skončenie odstúpením žalovaného z 27.7.2017. Podľa žalovaného zmluvný vzťah medzi ním a žalobcami je vzťahom obchodnoprávnym, keďže zmluva o úvere je absolútnym obchodom, pričom žalovaný ako subjekt zriadený zákonom nenapĺňa charakteristické znaky podnikania (dosahovanie zisku), a preto nemôže byť dodávateľom v zmysle § 52 ods. 3 O.z. a zmluva nie je spotrebiteľskou zmluvou.

V konaní o žalobe žalovaného súd prvej inštancie vydal platobný rozkaz č. k. 14Csp/309/2017-41. Žalobcovia proti nemu podali odpor, v dôsledku čoho bol platobný rozkaz uznesením č. k. 14Csp/309/2017-90 zrušený. Žalobcovia však „z dôvodu prípadných ďalších negatívnych následkov spojených s neuhradením súm uvedených vo výroku platobného rozkazu“ zaplatili dňa 18.1.2018 istinu vo výške 14.989,16 eur (podľa výroku I. platobného rozkazu), trovy právneho zastupovania vo výške 470,41 eur (podľa výroku II. platobného rozkazu) a súdny poplatok vo výške 899,00 eur (podľa výroku III. platobného rozkazu). Podľa žalobcov však žalovaný na platby v uvedenom rozsahu nemal právny nárok, a preto pripísaním predmetných plnení došlo k bezdôvodnému obohateniu v rozsahu, ktorý prevyšuje skutočný nárok žalovaného. Nárok na vydanie tohto bezdôvodného obohatenia si žalobcovia uplatnili vzájomnou žalobou v konaní 14Csp/309/2017. Súd prvej inštancie uznesením č. k. 14Csp/309/2017-142 vzájomnú žalobu žalobcov vylúčil na samostatné konanie (vedené pod sp. zn. 14Csp/141/2018) a uznesením sp. zn. 14Csp/309/2017-105 konanie o žalobe žalovaného zastavil, a to na základe späťvzatia žaloby zo dňa 23.2.2018.

V odpore proti platobnému rozkazu (v ktorom žalobcovia uplatnili nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia) žalobcovia poukázali na to, že z dohody o splátkach vyplýva, že k 18.3.2015 predstavoval dlh celkovú sumu 13.369 eur, vrátane úrokov z omeškania vo výške 21,68 eur. V čase podpísania dohody o splátkach však dlh musel byť aspoň o 1.000 eur nižší, keďže prvú splátku splatnú podľa dohody o splátkach dňa 25.4.2015 dlžníci uhradili pred podpisom dohody, a to dvoma platbami vo výške 500 eur v dňoch 9.1.2015 a 25.2.2015. To, že prvá splátka bola uhradená ešte pred podpísaním dohody o splátkach, je zaznamenané priamo v prílohe k predmetnej dohode, pričom túto listinu k svojej žalobe priložil sám žalovaný. Za východiskovú hodnotu nárokov žalovaného preto žalobcovia považujú istinu vo výške 12.369 eur. Zároveň žalobcovia poukázali na to, že dohoda o splátkach bola podpísaná v súvislosti s tzv. prvým odstúpením žalobcu od zmluvy z 22.12.2014. Samotná dohoda o splátkach z 2.4.2015 je teda právnym následkom odstúpenia od zmluvy z roku 2014, keďže práve odstúpením od zmluvy došlo k zosplatneniu celej pohľadávky žalovaného voči žalobcom. V období 25.5.2015-28.12.2017 žalobkyňa 1/ poukázala žalovanému 9 platieb v súhrnnej výške 6.000 eur. Za obdobie 01/2015 - 12/2017 teda žalobkyňa 1/ uhradila žalovanému (spolu s vyššie uvedenými dvoma platbami po 500 eur v mesiacoch január a február 2015) sumu celkom 7.000 eur. Zo žalovaným predložených dôkazov vyplýva, že žalovaný neeviduje platby za obdobie 08/2017 - 12/2017; uskutočnenie platieb žalobcovia preukazovali výpismi z účtu. Z uvedeného je zrejmé, že žalovaný nemá nárok na zaplatenie súm tak, ako boli uvedené v platobnom rozkaze. Žalobcovia v odpore ďalej namietali neplatnosť odstúpenia od zmluvy z roku 2017, od ktorého žalovaný odvíja svoj nárok. Žalovaný už v roku 2014 odstúpil od zmluvy a na základe tohto odstúpenia došlo následne k dohode strán o splácaní dlhu, ktorý bol vyčíslený ku dňu 18.3.2015. Je objektívne nemožné účinne odstúpiť od zmluvy, od ktorej už raz bolo odstúpené. Preto je neopodstatnené tvrdenie žalovaného, že podaním zo dňa 27.7.2017 odstúpil od zmluvy, keďže dlžníci sa dostali do omeškania s úhradou 11 mesačných splátok spolu vo výške 1.410,53 eur. Po odstúpení od zmluvy (z decembra 2014) a uzatvorení dohody o splátkach (v apríli 2015) - ako právneho následku účinného odstúpenia od zmluvy - žalobcovia už vôbec nemali zmluvnú povinnosť, ktorá mala byť dôvodom na v poradí druhé odstúpenie od zmluvy (júl 2017). Dohoda o splátkach (z apríla 2015) neneguje právne účinky odstúpenia od zmluvy, ale vo svojej podstate len upravuje nároky strán, ktoré vznikli práve v súvislosti s odstúpením od zmluvy z decembra 2014. Avšak bez ohľadu na to a aj keby zmluva bola účinná, neboli splnené podmienky na druhé odstúpenie (z roku 2017), a to z dôvodu, že splátky boli uhradené až do júla 2017, s preplátkom 24,87 eur, a teda žalobcovia neboli v omeškaní s úhradou splátok tak, ako to uvádzal žalovaný. Podmienky tzv. druhého odstúpenia nie sú splnené ani z formálneho hľadiska, keďže odstúpeniu od zmluvy nepredchádzala výzva na splatenie dlhu, ako ju vyžaduje bod 8.4 zmluvy. Žalovaný nemá právny nárok na úroky z omeškania, zmluvnú pokutu a

ďalšie uplatnené nároky tak, ako sa tieto uvádzajú v jeho žalobe. Samotná dohoda o splátkach (ktorá sa uzatvorila ako následok odstúpenia od zmluvy v roku 2014) neupravuje žiadne otázky týkajúce sa sankčných úrokov z omeškania, resp. zmluvnej pokuty, t. j. bez ďalšieho je vylúčené, aby sa žalovaný domáhal takýchto parciálnych plnení (ako príslušenstva pôvodnej pohľadávky - istiny). Žalobcovia v odpore spochybnili tiež obdobie, za ktoré žalovaný uplatnil úrok z omeškania. Dohoda o splátkach síce v bode 4.4 upravuje inštitút zosplatnenia dlhu ako celku, ale neurčuje lehotu, v ktorej tak majú žalobcovia urobiť, t. j. nebola stranami dohodnutá lehota na splnenie dlhu (pre takýto prípad). Zároveň žalobcovia spochybnili výšku žalovaným požadovaného zmluvného úroku 9,5% p.a., keď žalobcovia neidentifikovali zmluvné ustanovenie, ktoré by žalovanému túto možnosť v uvedenom rozsahu a za časový úsek uvedený v žalobe poskytovalo. Záverom žalobcovia zopakovali, že celkový úver žalovaných už bol raz zosplatnený (a to pri prvom odstúpení od zmluvy v roku 2014), a preto je potrebné vychádzať z toho, že suma uvedená v dohode o splátkach z 2.4.2015 zahŕňa všetky nároky žalovaného. Akúkoľvek neurčitost' je v tomto zmysle potrebné vykladať v prospech žalobcov (ako strane, ktorej bol návrh na dohodu o splátkach predložený žalovaným).

V podaní doručenom súdu prvej inštancie dňa 14.1.2019 (v reakcii na uznesenie, ktorým súd vyzval žalobcov na opravu podania), žalobcovia uviedli, že žalovaný medzičasom uznal, že žalobcovia uhradili žalovanému sumu 3.000 eur, ktorú žalovaný nebral do úvahy pri podaní žaloby. Rovnako tak mal žalovaný uznať prijatie platieb v celkovej výške 15.459,57 eur, ktoré mu boli uhradené podľa (zrušeného) platobného rozkazu vydaného v konaní o žalobe žalovaného. Medzi žalobcami a žalovaným ostal sporným rozsah bezdôvodného obohatenia, t. j. aký je rozdiel medzi celkovým peňažným plnením, na ktoré má žalovaný hmotnoprávny nárok, a peňažným plnením, ktoré žalobcovia žalovanému uhradili. Žalovaný uznal preplatok vo výške 2.238,39 eur, ktorý uhradil na účet žalobkyne 1/ dňa 2.5.2018. Žalobcami zaplatený súdny poplatok vo výške 899 eur nie je predmetom tohto konania. Žalobcovia poukázali na to, že neexistuje žiadne právoplatné a vykonateľné rozhodnutie súdu alebo iného orgánu verejnej moci, ktoré by predstavovalo právny titul na peňažné plnenie v uvedenom rozsahu a rovnako medzi stranami neexistuje ani záväzkový vzťah, z ktorého by rozsah plnenia tak, ako tvrdí žalovaný, bolo možné vyvodiť. Na takéto plnenie nemá žalovaný nárok ani s odkazom na všeobecne záväznú právnu úpravu. Žalobcovia zopakovali svoju argumentáciu k nemožnosti odstúpiť od zmluvy, od ktorej už raz bolo odstúpené, a uviedli, že jediný zmluvný vzťah, ktorý existoval medzi žalobcami a žalovaným v čase podania žaloby žalovaného, je dohoda o splátkach z apríla 2015. Žalobcovia zopakovali tiež svoju argumentáciu pre nesplnenie podmienok pre druhé odstúpenie. Celkový úver už raz bol zosplatnený (pri prvom odstúpení od zmluvy v roku 2014) a preto je potrebné vychádzať z toho, že suma uvedená v dohode o splátkach z apríla 2015 zahŕňa všetky nároky žalovaného, vrátane akýchkoľvek sankčných a iných nárokov. Pokiaľ ide o zaplatené trovy konania podľa platobného rozkazu vo výške 470,41 eur, o trovách konania nebolo dosiaľ právoplatne rozhodnuté a preto žalovanému nevznikol právny nárok na ich úhradu. Keďže žalobcovia vo vzťahu k žalovanému ku dňu 19.1.2018 plnili (zatiaľ riadne nevysporiadanú sumu) vo výške 18.459,57 eur, pričom žalobcovia majú za to, že maximálne peňažné plnenie, na ktoré môže mať žalovaný nárok, je 12.084,51 eur, potom žalobcovia majú za to, že ich preplatok vo vzťahu k žalovanému činil ku dňu 19.1.2018 min. sumu 6.375,06 eur. Žalovaný dňa 2.5.2018 uhradil žalobcom sumu 2.238,39 eur, a preto žalobcovia od žalovaného domáhajú plnenia vo výške 4.136,67 eur. Žalobcovia preto navrhli, aby súd rozsudkom zaviazal žalovaného na úhradu sumy 4.136,67 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 6.375,06 eur od 8.4.2018 do 1.5.2018 a zo sumy 4.136,67 eur od 2.5.2018 do zaplata.

Na tvrdenia žalobcov reagoval žalovaný podaním doručeným súdu prvej inštancie dňa 2.4.2019. Uviedol, že nespochybňuje, že odstúpil od zmluvy listom zo dňa 22.12.2014, pričom v zmysle uvedeného odstúpenia od zmluvy došlo k uzavretiu Dohody o splatení dlhu zo dňa 2.4.2015. Zároveň však žalovaný uviedol, že nakoľko došlo k uzatvoreniu Dohody o splátkach, žalovaný pristúpil k vystaveniu: „Súhlasu so stornom odstúpenia od zmluvy“ z 24.9.2015. Žalovaný uvedené storno zastúpenia zasielal obom žalobcom. Žalobcovi 2/ bola uvedená zásielka doručená dňa 28.9.2015, s tým, že túto zásielku si neprevzal. Storno odstúpenia zasielal aj žalobkyne 1/, avšak v súčasnosti nedisponuje doručenkou k uvedenej zásielke. V prípade poskytnutia lehoty zo strany konajúceho súdu žalovaný predloží do konania doručenkou k Stornu odstúpenia od zmluvy aj u žalobkyne 1/. Žalovaný odstúpil od Zmluvy o úvere podaním z 27.7.2017, čím sa celý dlh stal splatným. Žalobkyňa 1/ prebrala odstúpenie dňa 2.8.2017, žalobca 2/ prebral odstúpenie 7.8.2017. V odstúpení boli žalobcovia vyzvaní, aby dlžnú sumu uhradili v lehote 30 dní od doručenia odstúpenia. Samotné storno prvého odstúpenia bolo doručené náhradným doručením, pričom žalovaný poukázal na § 45 ods. 1 O.z. a na rozhodovaciu prax NS SR a NS ČR, vrátane uznesenia NS SR sp. zn. 5 Cdo 129/2010, v ktorom NS SR uviedol, že pokiaľ je obsahom zásielky právny úkon, potom sa zásielka považuje za doručenú najmä jej prevzatím, ale

aj vtedy, ak jej adresát bude mať objektívnu možnosť oboznámiť sa s obsahom prejavu vôle v ňom vyjadrenej, t. j. akonáhle sa dostane prejav vôle do sféry jeho dispozície. Podľa žalovaného je teda rozhodujúce objektívne hľadisko, t. j. ak sa preukáže, že adresát mal reálnu možnosť oboznámiť sa s prejavom vôle, nastávajú právne účinky jednostranného právneho úkonu obsahujúceho takýto prejav bez ohľadu na to, či sa s ním adresát skutočne oboznámil. Odstúpenie od zmluvy z 22.12.2014 bolo žalobcom doručené dňa 25.1.2015. Od uvedeného momentu začala žalovanému plynúť 4-ročná premĺčacia doba na uplatnenie nároku v zmysle odstúpenia od zmluvy. Nakoľko následne došlo medzi žalovaným a žalobcami k uzatvoreniu Dohody o splátkach (Splátkový kalendár), následne k vystaveniu Storna odstúpenia a zastaveniu súdneho konania sp.zn.11C/22/2016 v zmysle Späťvzatia žaloby zo strany žalovaného (vtedy žalobcu), došlo k zrušeniu účinkov odstúpenia od zmluvy zo dňa 22.12.2014. Z uvedeného dôvodu žalovaný opätovne odstúpil od zmluvy zo dňa 27.7.2017. Žalovaný si v súdnom konaní 14Csp/309/2017 uplatnil nárok v zmysle odstúpenia od zmluvy zo dňa 27.7.2017. V tomto prípade ide teda o miernejšiu sankciu za porušenie zmluvných podmienok zo strany žalobcov, nakoľko ak by aj žalovaný pripustil (čo neprípúšťa), že odstúpenie od zmluvy z 27.7.2017 nemá právne účinky, žalobcovia by boli povinní uhradiť žalovanému nárok v zmysle odstúpenia od zmluvy z 22. 12. 2015 (aj s príslušnými úrokmi do zaplatenia). Žalovaný v ďalšom texte svojho podania potvrdil realizáciu platieb zo strany žalobcov celkom vo výške 18.459,57 eur. Žalovaný poukázal na to, že žalobcovia realizovali úhrady bez súčinnosti žalovaného. Žalovaný má za to, že žalobcovia riadne uhradili dlh v zmysle súdneho konania vedeného na Okresnom súde Dunajská Streda sp. zn. 14Csp/309/2017. V tomto prípade nemožno konštatovať, že došlo k bezdôvodnému obohateniu na strane žalovaného, nakoľko právny dôvod plnenia zo strany žalobcov bol v tomto smere daný (súdne konanie, resp. vydaný platobný rozkaz). Nové dôkazy žalovaný k svojmu podaniu nepriložil, ani nenavrhol vykonať.

Žalobcovia reagovali podaním doručeným súdu 6.5.2019. Spochybnili záver žalovaného (prezentovaný ešte v žalobe žalovaného), že vzťah medzi žalobcami a žalovaným je vzťahom obchodnoprávnym, poukazujúc na rozhodovaciu prax SDEÚ a odbornú literatúru. Žalobcovia zastávajú názor, že vzťah medzi žalovaným a žalobcami je vzťah spotrebiteľský a preto v zmysle § 52 ods. 2 poslednej vety O.z. je aplikácia Obch.z. neprípustná. Ustanovenia O.z. neumožňujú vziať späť alebo inak zvrátiť odstúpenie od zmluvy, ktoré má účinky ex tunc. Zmluva o úvere preto bola zrušená odstúpením žalovaného v roku 2014. Žalovaný vo svojom podaní poukazuje na akési „storno odstúpenia“, resp. súhlas so stornom odstúpenia, ktoré malo podľa jeho tvrdení zvrátiť účinky odstúpenia od zmluvy z roku 2014. Podľa žalobcov ide o prostriedok procesnej obrany využitý v rozpore so sudcovskou koncentráciou konania. Zrušenie účinkov odstúpenia jednostranným právnym úkonom by však nebolo možné ani podľa ustanovení Obch.z. Preto je toto „storno odstúpenia“ irelevantné pre prejednávajúcu vec. Z dôvodu odstúpenia žalovaného od zmluvy o úvere v roku 2014 (ktorú skutočnosť žalovaný vo svojom vyjadrení z 29.3.2019 nespochybňuje, resp. akceptuje), vznikol záväzok vrátiť žalovanému finančné plnenie. Zmluvné strany medzi sebou dňa 2.4.2015 uzavreli dohodu o splátkach, ktorou sa dohodli, že zostávajúci dlh vrátane úrokov v celkovej výške 13.369 eur bude uhradený v splátkach (ktorú skutočnosť žalovaný vo svojom vyjadrení z 29.3.2019 rovnako nespochybňuje, resp. akceptuje). Preto už nie je možné prihliadať na zmluvu o úvere ani na žiadne jej ustanovenia, keďže táto bola odstúpením žalovanej (2014) od počiatku zrušená. Pri výpočte výšky bezdôvodného obohatenia žalobcovia preto vychádzajú len z celkovej dlžnej sumy uvedenej v dohode o splátkach, ktorá bola uzatvorená po riadnom odstúpení od zmluvy o úvere v roku 2014 a ktoré odstúpenie nemohlo byť žiadnym jednostranným úkonom žalovaného negované. V ďalšom texte svojho podania žalobcovia špecifikovali spôsob výpočtu bezdôvodného obohatenia a sumu bezdôvodného obohatenia upravili na 5 567,33 eur (zmenu žaloby súd pripustil uznesením vyhláseným na pojednávaní dňa 24.5.2019).

Žalovaný reagoval podaním doručeným súdu 22.5.2019, uviedol obsiahlu právnu argumentáciu a poukázal na rôzne súdne rozhodnutia, podľa ktorých žalovaným poskytovaný úver nie je spotrebiteľským úverom a nemožno naň aplikovať smernicu Rady č. 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Žalovaný odstúpil od zmluvy listom z 27.7.2017, čím sa celý dlh stal splatným. Žalovaný poukázal na čl. VIII bod 4 zmluvy, na základe ktorého žalovanému vznikol nárok voči žalobcom tak, ako ho uplatnil vo svojej žalobe. Poukázal na § 506 Obch.z., ktorý je osobitným ustanovením k všeobecným ustanoveniam Obch.z. o odstúpení. Je nepochybné, že ust. § 506 Obch.z. po odstúpení od zmluvy požaduje vrátenie nielen dlžnej sumy, ale aj úrokov ako ceny poskytnutých peňazí. Preto je opodstatnené, aby po odstúpení od zmluvy o úvere podľa § 506 Obch.z. dlžník naďalej platil tak úroky z úveru, ako aj úroky z omeškania, ktoré sú buď zmluvne dojednané, alebo zákonné (§ 369 ods. 1 Obch.z.). V opačnom prípade by sa veriteľ, využijúc oprávnenie dané mu zákonom odstúpiť od zmluvy o úvere, ktoré je dôsledkom porušenia povinnosti dlžníka, dostal do horšieho postavenia, ako mal pred porušením povinnosti dlžníkom. Poukázal na rozhodnutie KS v Banskej Bystrici sp. zn.

43Cob/239/2015 a rozhodnutie NS SR sp. zn. 4Obo 143/1998. Tým, že veriteľ odstúpi od úverovej zmluvy, nastane zánik záväzku, pričom ale nezaniká celý právny vzťah medzi stranami. Zaniknú iba niektoré povinnosti, ale môžu tiež vzniknúť nové povinnosti. Požiadavka vrátiť peňažné prostriedky (vrátane príslušenstva ako sú úroky, úroky z omeškania a zmluvná pokuta), poskytnuté na základe úverovej zmluvy. Nezaniká a nezanikne ani zabezpečenie tejto pohľadávky. Je to stále pohľadávka z uzatvorenej zmluvy, napriek tomu, že veriteľ od nej odstúpil. Zmluvná strana, ktorej pred odstúpením od zmluvy poskytla plnenie druhá strana, toto plnenie vráti, pričom pri peňažnom záväzku aj spolu s úrokmi vo výške dohodnutej v úverovej zmluve. Povinnosť vrátiť poskytnuté prostriedky je záväzkom z úverovej zmluvy, pretože odstúpením nezanikla zmluva, ale len niektoré povinnosti zo záväzkového vzťahu. Pokiaľ ide o výšku žalobcami uplatneného nároku, žalovaný uviedol, že žalobcovia pri vyčíslení výšky uplatneného nároku vychádzajú z výšky dlžnej sumy v roku 2015 (v zmysle Dohody o splatení dlhu). Nezohľadňujú, že následne po účinnosti Dohody o splatení dlhu došlo zo strany žalovaného k vystaveniu Storna odstúpenia od zmluvy, ktoré žalovaný v konaní už preukázal. Žalobcovia špecifikujú výšku istiny vzhľadom na úhrady žalobcov od roku 2015. Žalovaný považuje takýto výpočet za nesprávny, a to vzhľadom na zákonnú úpravu týkajúcu sa započítania čiastočných úhrad žalobcov. Samotná zmluva o poskytnutí podpory bola uzatvorená ako zmluva odplatná, pričom zmluvný úrok predstavuje práve túto odplatu za poskytnuté finančné prostriedky. Žalobcovia vo vyčíslení uplatneného nároku nezohľadňujú príslušenstvo pohľadávky týkajúce sa zmluvnej pokuty a zmluvných úrokov. Výpočet týkajúci sa úrokov z omeškania je rovnako zmätočný a nejasný. Pri výpočte úrokov z omeškania práve žalobcovia stanovujú začiatok plynutia úrokov z omeškania na deň 26.5.2015, pričom žalovaný si ich v pôvodnom konaní uplatnil v nasledovnej výške: 8 % ročne zo sumy 12.084,51 eur od 7.9.2017 do 19.1.2018 vo výške 354,92 eur. Z uvedeného vyplýva, že žalobcovia si vyčíslili nárok vo väčšom rozsahu ako bol pôvodne uplatnený zo strany žalovaného. Na závery z pojednávania zo dňa 22.2.2022 žalovaný reagoval podaním zo 6.5.2022. Úvodom obsiahle argumentoval k otázke, či zmluva medzi žalovaným a žalobcami je alebo nie je spotrebiteľskou zmluvou a poukázal na rozhodnutia NS SR, v ktorých sa dovolací súd v tejto otázke priklonil k záveru, že spotrebiteľskou zmluvou nie je (pozn. otázka povahy právneho vzťahu medzi žalovaným a žalobcami nebola pre rozhodnutie vo veci podstatná a preto tento rozsudok neuvádza podrobnú argumentáciu žalovaného v tomto smere). Žalovaný ďalej poukázal na to, že dovolací súd uviedol v bode 10. odôvodnenia Uznesenia NS SR 7 Cdo/199/2019 a v bode 13. odôvodnenia Uznesenia NS SR 4 Cdo/14/2021, že rozhodnutie v preskúmvanej veci záviselo na vyriešení otázky, či právny vzťah uzatvorený medzi žalobcom a žalovanými na podklade zmluvy o poskytnutí podpory vo forme úveru je spotrebiteľskou zmluvou alebo sa jedná o čisto obchodnoprávny vzťah. Podľa žalovaného je tak možno analogicky vyvodiť, (nakoľko sa nejedná o spotrebiteľskú zmluvu z vyššie uvedených dôvodov), že Najvyšší súd SR posúdil právny vzťah založený medzi žalobcom a žalovanými ako „čisto obchodnoprávny vzťah“. Zmluva o úvere zakladá medzi zmluvnými stranami záväzkový vzťah, ktorý sa bez ohľadu na povahu účastníkov bude vždy riadiť ust. Obch.z. (tzv. absolútny obchod podľa § 261 ods. 6 písm. d/). Použitie Obch.z. na tieto vzťahy účastníci nemôžu dohodou vylúčiť. Aj samotný obsah zmluvy o poskytnutí podpory vo forme úveru, ktorú uzatvára žalobca ako veriteľ a žalovaný ako dlžníci, zodpovedá podstatným častiam zmluvy o úvere podľa ust. § 497 Obch.z. Zmluva o poskytnutí podpory vo forme úveru je kategoricky aj v zmysle odôvodnenia Uznesení NS SR úverovou zmluvou. Ak by sa na ňu aplikoval O.z. a nie ustanovenia Obch.z., dochádzalo by k nezmyselným následkom (tzv. protežovanie nedisciplinovaných dlžníkov), ktorým sa zákonodarca snažil predísť práve zaradením úverovej zmluvy medzi absolútne obchody. V zákone o ŠFRB nebol upravený osobitný zmluvný typ, pre ktorý je charakteristický určitý typ/ druh záväzku na každej zmluvnej strane. A už vôbec nie je možné tvrdiť to, že ide o komplexne upravený osobitný typ úverovej zmluvy, resp. komplexne upravený úver podľa osobitného predpisu. V ustanovení § 12 a ani v žiadnom inom ustanovení Zákona o ŠFRB nebolo uvedené to najpodstatnejšie, čo charakterizuje zmluvu, v danom prípade úverovú zmluvu, a to záväzok veriteľa poskytnúť na požiadanie peňažné prostriedky a záväzok dlžníka vrátiť poskytnuté prostriedky a zaplatiť úroky. O žiadnom ustanovení Zákona o ŠFRB teda nie je možné povedať, že by bolo základným ustanovením obsahujúcim všetky podstatné časti zmluvy (takou časťou zmluvy sú aj základné záväzky zmluvných strán). Ak Zákon o ŠFRB nepojednáva o tom, aké záväzky zo zmluvy podľa § 12 majú mať veriteľ a dlžník, potom sa v žiadnom prípade nemôže jednať o komplexnú úpravu zmluvy alebo zmluvných podmienok alebo podstatných náležitostí zmluvy. V § 12 Zákona o ŠFRB sú upravené len ďalšie náležitosti zmluvy o úvere popri náležitostiach obsiahnutých v § 497 Obch.z.. Zákonodarca zjavne nezamýšľal komplexnú úpravu zmlúv o poskytnutí podpory v zákone o ŠFRB, ale naopak predpokladal použitie všeobecnej normy. Tou všeobecnou normou je v prípade zmluvy o poskytnutí podpory vo forme úveru jednoznačne § 497 a nasl. Obch.z. Zmluva o poskytnutí podpory vo forme úveru obsahuje podstatné časti zmluvy o úvere podľa § 497 Obch.z.. Nie je náhoda, že vzťah

zo zmluvy o úvere je absolútnym obchodom, na ktorý je treba vždy aplikovať ustanovenia tretej časti Obch.z. Ustanovenia tretej časti Obch.z. sú totiž nastavené tak, aby veriteľ mohol účinne využiť svoje právo na odstúpenie od zmluvy a zároveň spravodlivo dostal späť peňažné prostriedky, ktoré dlžníkovi poskytol, vrátane dohodnutej odplaty za ich poskytnutie, t. j. zmluvného úroku. Ani odkazy v zmluve na použitie O.z. z nej nemôžu urobiť zmluvu zakladajúcu právny vzťah občianskoprávnej povahy. Z § 263 ods. 1 Obch.z. vyplýva, že ust. § 261 Obch.z. je kogentné, t. j. nemožno sa od neho odchýliť alebo jeho použitie vylúčiť. To znamená, že zmluvné strany sa nemôžu dohodnúť, že ich záväzkový vzťah zo zmluvy o poskytnutí podpory vo forme úveru sa bude spravovať iným zákonom, napr. O.z. a nebude sa vôbec spravovať Obch.z.. Taká dohoda by bola neplatná.

Žalovaný vo svojom podaní argumentoval tiež k jednotlivým odstúpeniam od zmluvy a ich súvislostiam. Uviedol, že podaním z 22.12.2014 odstúpil od zmluvy, v dôsledku čoho došlo k uzavretiu Dohody o splatení dlhu z 2.4.2015. Následne bola žalobcovi zaslaná a rovnako doručená Výzva na úhradu z 29.6.2015, v ktorej žalovaný konštatoval, že odstúpil od úverovej zmluvy č. 201/7706/1998 podaním Odstúpenie od úverovej zmluvy z 22.12.2014, a to vzhľadom na skutočnosť, že sa žalobca dostal do omeškania s úhradou 10-tich mesačných splátok. Žalovaný v predmetnej Výzve na úhradu z 29.6.2015 ďalej uviedol, že zasielal žalobcovi dohodu o splatení dlhu v mesačných splátkach vo výške 1.000 eur. V nadväznosti na uvedené žalobcu vyzval na úhradu trov právneho zastúpenia vo výške 974,40 eur na účet právneho zástupcu ŠFRB vedený v I. J., K., číslo účtu: XXXXXXXXXXX/XXXX, variabilný symbol: XXXXXXXXXXX. Žalovaný ďalej uviedol, že po úhrade trov právneho zastúpenia v plnej výške (974,40 eur) bude možné vykonať storno odstúpenia od úverovej zmluvy č. 201/7706/1998. Žalobca uhradil sumu 974,40 eur, na základe vyššie uvedenej Výzvy na úhradu z 29.6.2015. Podľa ust. § 349 ods. 1 Obch.z. je analogicky možné vyvodiť, že je možnosť po tejto dobe odvolať alebo meniť účinky odstúpenia od zmluvy so súhlasom druhej strany. Ako už bolo zmienené vyššie, vo Výzve na úhradu z 29.6.2015 bolo uvedené, že v prípade úhrady trov právneho zastúpenia vo výške 974,40 eur vykoná žalovaný storno odstúpenia od úverovej zmluvy č. 201/7706/1998. Žalobca uhradil uvedenú sumu 974,40 eur a tým akceptoval dohodu medzi stranami o zrušení účinkov odstúpenia od úverovej zmluvy. Z vyššie uvedeného, t. j. vzhľadom na uzatvorenie Dohody o splatení dlhu z 2.4.2015 a vzhľadom na súhlas s odvolaním účinkov odstúpenia a vzhľadom k následnému zastaveniu súdneho konania sp. zn. 11C/22/2016, došlo k zrušeniu účinkov Odstúpenia od úverovej zmluvy z 22.12.2014. Vzhľadom na skutočnosť, že následne došlo k opätovnému porušeniu zmluvných ustanovení zmluvy o úvere zo strany žalobcov (zlá platobná disciplína) bol žalovaný nútený odstúpiť od úverovej zmluvy Odstúpením zo dňa 27.7.2017, čím sa stal celý dlh splatným. Žalovaný zopakoval, že si v súdnom konaní 14Csp/309/2017 ako žalobca uplatnil nárok v zmysle Odstúpenia od úverovej zmluvy z 27.7.2017. Dohodou o splatení dlhu z 2.4.2015, ktorá bola uzavretá po odstúpení od zmluvy o podpore nedošlo k novácii záväzku, ale bol to len ústupok zo strany žalovaného, ktorý v snahe o zmiernenie negatívnych následkov odstúpenia od zmluvy o podpore voči žalobcom súhlasil s postupným splatením záväzku žalobcov, pričom žalovaný netrval na jednorazovom splatení celej sumy v zmysle odstúpenia od predmetnej zmluvy o podpore vo forme úveru. Uvedené jednoznačne vyplýva aj zo samotného znenia predmetnej dohody o splatení dlhu. V závere podania žalovaný vyjadril názor, že záväzkový vzťah vyplývajúci z úverovej zmluvy je absolútnym obchodným záväzkovým vzťahom v zmysle § 261 ods. 6 písm. d/ Obch.z., preto na usporiadanie vzájomných nárokov v súvislosti s odstúpením od zmluvy o úvere nemožno použiť právnu úpravu bezdôvodného obohatenia podľa § 451 a nasl. O.z. Platí to najmä pre premlčanie nárokov z bezdôvodného obohatenia. Na vydanie bezdôvodného obohatenia je potrebné aplikovať štvorročnú premlčaciu lehotu podľa ust. § 397 Obch.z.

Žalobcovia reagovali na závery z pojednávania z 22.2.2022 podaním z 9.5.2022, v ktorom objasnili spôsob výpočtu výšky bezdôvodného obohatenia. Žalobcovia zotrvali na uplatnenom nároku.

Súd prvej inštancie vykonal dokazovanie všetkými listinnými dôkazmi založenými v spise a dospel k nasledovným skutkovým a právnym záverom: Žalobkyňa 1/ ako dlžník a žalovaný ako veriteľ (resp. subjekt poskytujúci podporu) uzavreli medzi sebou Zmluvu o poskytnutí podpory podľa ustanovení zákona NR SR č. 124/1996 Z. z. o Štátnom fonde rozvoja bývania v znení neskorších predpisov číslo 201/7706/1998 (ďalej len „Zmluva“). Žalobca 2/ sa zaručil za splnenie záväzkov žalobkyne 1/ zo Zmluvy. Na základe Zmluvy žalovaný poskytol žalobkyňi 1/ podporu z prostriedkov žalovaného podľa zákona č. 124/1996 Z. z. o Štátnom fonde rozvoja bývania v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o ŠFRB“), a to vo forme (i) nenávratného finančného príspevku vo výške 150.000 Sk a (ii) úveru vo výške 500.000 Sk s lehotou splatnosti 30 rokov pri základnej úrokovej sadzbe 3 % p.a.. Žalobkyňa 1/ neuhradzovala splátky úveru riadne a včas, v dôsledku čoho žalovaný listom z 22.12.2014 odstúpil od zmluvy, čím sa úver stal splatným v celom rozsahu. Následne žalobkyňa 1/ a žalovaný uzavreli dňa 2.4.2015 Dohodu o splatení dlhu (Splátkový kalendár) podľa ust. § 323 a § 407 Obch.z. (ďalej len

„Dohoda o splátkach“), v ktorej strany vyčíslili ku dňu 18.3.2015 celkový záväzok žalobkyne 1/ zo zmluvy (po zosplatnení) vo výške 13.369 eur, vrátane úrokov z omeškania vo výške 21,68 eur. Žalobkyňa 1/ tento záväzok uznala a zaviazala sa ho uhradiť v celom rozsahu v pravidelných mesačných splátkach vo výške 1.000 eur, s prvou splátkou splatnou dňom 25.4.2015. Skutočnosti uvedené v tomto odseku neboli medzi stranami sporné a boli tiež preukázané listinnými dôkazmi, ktoré strany v konaní predložili. K splateniu dlhu nedošlo. Žalovaný listom z 27.7.2017 opätovne odstúpil od zmluvy, pričom odstúpenie odôvodnil omeškáním s úhradou 11 splátok v celkovej výške 1.410,53 eur. Medzi stranami bolo sporné, či žalovaný mohol opätovne odstúpiť od zmluvy listom z roku 2017, resp. či je také odstúpenie platné, ak už raz od zmluvy odstúpil v roku 2014. Na to potom nadväzuje otázka, z akého titulu sa odvíjajú platné nároky žalovaného voči žalobcom, teda na čo má žalovaný právny nárok a o koľko viac žalobcovia žalovanému zaplatili, než podľa práva zaplatiť mali. Žalovaný tvrdil, že vykonal storno odstúpenia z roku 2014, v dôsledku ktorého zmluva platila i naďalej, a to až do roku 2017, keď žalovaný druhýkrát od zmluvy odstúpil. Žalobcovia tvrdili, že druhé odstúpenie od zmluvy je neplatné a že nároky žalovaného je potrebné odvodzovať výlučne z Dohody o splátkach. Predmetom sporu medzi stranami tak v podstate bolo právne posúdenie otázky platnosti odstúpenia od zmluvy listom žalovaného z 27.7.2017.

Podstatnú časť podaní strán tvorila právna argumentácia v otázke, či sa zmluva riadi Obchodným zákonníkom alebo Občianskym zákonníkom. Táto otázka sa javila ako podstatná vzhľadom na to, že kým odstúpenie v intenciách O.z. má účinky ex tunc a O.z. v zásade neumožňuje zrušiť odstúpenie od zmluvy, odstúpenie od zmluvy v režime Obch.z. má účinky ex nunc, pričom § 349 ods. 1 Obch.z. umožňuje odvolať účinky odstúpenia, ak s tým druhá strana súhlasí (pozn. žalovaný sa tejto otázke venoval i vo väzbe na premlčanie nárokov; to však súd považoval v tomto konaní za bezpredmetné, keďže žalovaným tvrdený dlh bol žalobcami uhradený, pričom k úhrade platieb nad rozsah nárokov žalovaného došlo až počas konania (dňa 19.1.2018) a teda je zrejmé, že nárok žalobcov na vydanie bezdôvodného obohatenia nemôže byť premlčaný). Súd túto právnu otázku vzhľadom na priebeh konania a vykonané dôkazy vyhodnotil ako otázku, ktorej zodpovedanie nie je pre rozhodnutie súdu nevyhnutné, pretože aj ak by sa zmluva riadila ustanoveniami Obch.z. ako to tvrdil žalovaný, z vykonaného dokazovania by nebolo možné dospieť k inému záveru, než že nedošlo k odvolaniu účinkov odstúpenia od zmluvy z roku 2014 a že odstúpenie od zmluvy z roku 2017 je absolútne neplatné. Žalovaný najskôr argumentoval (č.l. 174), že po uzavretí Dohody o splátkach „pristúpil k vystaveniu Súhlasu so stornom odstúpenia od zmluvy z 24.9.2015, pričom uvedené storno odstúpenia zasielal obom žalobcom. Žalobcovi 2/ malo byť toto storno doručené 28.9.2015 s tým, že si ho neprevzal. Storno žalovaný zasielal aj žalobkyňi 1/, avšak v súčasnosti nedisponuje doručenkou k uvedenej zásielke, avšak v prípade poskytnutia dodatočnej lehoty ju do konania žalovaný predloží“ (súd poznamenáva, že žalovaný ani spolu s podaním z 2.4.2019 (č.l. 173 a nasl.), ani neskôr v konaní, nepredložil ním uvádzaný dokument a ani doručky). Vo svojom podaní zo 4.5.2022 žalovaný zmenil svoje skutkové tvrdenia v otázke storna odstúpenia z roku 2014. Neodvolával sa už na „Súhlas so stornom odstúpenia od zmluvy zo dňa 24.9.2015“, ktorý mal zasielať obom žalobcom, ani tento dokument súdu nepredložil. Žalovaný uviedol, že po uzavretí Dohody o splátkach doručil žalobcovi „Výzvu na úhradu“ zo dňa 29.6.2015, v ktorej vyzval žalobcu na úhradu trov právneho zastúpenia vo výške 974,40 eur, s tým, že po ich úhrade bude možné vykonať storno odstúpenia od zmluvy. Žalovaný preukázal úhradu uvedenej sumy. Úhradou tejto sumy žalobca podľa žalovaného akceptoval dohodu medzi stranami o zrušení účinkov odstúpenia od zmluvy. Žalovaný teda už nehovoril o odvolaní účinkov odstúpenia úkonom žalovaného (Súhlas so stornom odstúpenia / Súhlas s odvolaním účinkov odstúpenia), ale o dohode o zrušení účinkov odstúpenia, ktorú vyvodzoval z uhradenia trov právneho zastúpenia na základe Výzvy na úhradu z 29.6.2015. Súd tieto tvrdenia žalovaného vyhodnotil ako prostriedok procesnej obrany, ktorý nebol uplatnený včas, keďže žalovaný ho mohol predložiť už skôr, ak by konal starostlivo so zreteľom na rýchlosť a hospodárnosť konania (§ 153 CSP). Preto súd uznesením vyhláseným na pojednávaní dňa 13.5.2022 rozhodol, že na tieto skutkové tvrdenia žalovaného nebude prihliadať. Za danej procesnej situácie súd vyhodnotil, že žalovaný nepreukázal existenciu a doručenie dokumentu s názvom „Súhlas so stornom odstúpenia od zmluvy“ z 24.9.2015 a teda nepreukázal, že skutočne odvolal účinky odstúpenia od zmluvy z roku 2014. Avšak aj ak by súd na tvrdenia žalovaného zo 4.5.2022 prihliadol, aj tak je celkom zrejmé, že k odvolaniu účinkov odstúpenia z roku 2014 nedošlo. Vo Výzve na úhradu z 29.6.2015 (č.l. 276) je výslovne uvedené: „Až po úhrade trov právneho zastúpenia v plnej výške bude možné vykonať storno odstúpenia od úverovej zmluvy č. 201/7706/1998“. Je teda zjavné, že i žalovaný chápal odvolanie účinkov odstúpenia (storno odstúpenia) ako jednostranný úkon žalovaného, ktorý vykoná po úhrade trov právneho zastúpenia (čomu zodpovedá i skoršia argumentácia žalovaného, že vystavil súhlas so stornom odstúpenia a tento doručoval žalobcom). Žalovaný však už vykonanie tohto úkonu nepreukázal a namiesto toho sa snažil vyvodiť odvolanie účinkov odstúpenia už zo samotnej úhrady trov právneho zastúpenia. Podľa

názoru súdu žalovaný týmto len dodatočne a účelovo dezinterpretoval obsah vlastných písomností, ktoré adresoval žalobcom. Avšak bez ohľadu na všetko vyššie uvedené, odvolanie účinkov odstúpenia nie je nič iné, ako navrátenie zmluvou založeného právneho vzťahu medzi účastníkmi do stavu pred odstúpením. Súd považuje za celkom zjavné, že k tomu nedošlo, a to preto, že nikdy nebola zrušená či zmenená Dohoda o splátkach (aj sám žalovaný potvrdil, že Dohodu o splátkach považuje za platnú a účinnú). Podľa názoru súdu prvej inštancie je vylúčené, aby popri sebe paralelne existovali Dohoda o splátkach a zmluva (kde dohoda o splátkach je práve dôsledkom odstúpenia od zmluvy a zosplatnenia dlhu zo zmluvy, čo ani nebolo medzi stranami sporné). Je vylúčené, aby mal žalovaný v rovnakom čase voči žalobcom nárok na úhradu splátok úveru podľa zmluvy a zároveň nárok na úhradu splátok (v podstate toho istého dlhu) z Dohody o splátkach. Nie je potrebné osobitne vysvetľovať, že z právneho hľadiska ide o samostatné pohľadávky. Ak teda (aj podľa žalovaného) Dohoda o splátkach trvá i naďalej a nebola zrušená či zmenená (zrušenie/zmena neboli v konaní tvrdené ani preukázané), už táto samotná skutočnosť je dôkazom toho, že nikdy nedošlo k navráteniu zmluvou založeného právneho vzťahu medzi účastníkmi do stavu pred odstúpením z roku 2014 a teda nedošlo ani k odvolaniu účinkov odstúpenia. Tento záver podčiarkuje i to, že žalovaný nepreukázal existenciu a doručenie ním pôvodne tvrdeného dokumentu „Súhlas so stornom odstúpenia od zmluvy“ z 24.9.2015, ani iného dokumentu, ktorý by obsahoval úkon vykonania storna odstúpenia predpokladaný vo Výzve na úhradu (trov právneho zastúpenia). Keďže z vykonaného dokazovania vyplynulo, že nedošlo k platnému odvolaniu účinkov odstúpenia z roku 2014 (aj ak by sa zmluva riadila Obch.z. a odstúpenie by bolo možné odvolať), súd uzavrel, že v poradí druhé odstúpenie od zmluvy z roku 2017 je absolútne neplatné a nevyvoláva žiadne právne účinky, keďže zmluva zanikla odstúpením žalovaného od zmluvy listom z 22.12.2014.

Keďže podstatnú časť podaní strán tvorila argumentácia k právnej povahe vzťahu medzi stranami, je vhodné, aby k tejto argumentácii súd stranám uviedol aspoň stručne svoj názor, hoci na ňom nezaložil svoje meritorne rozhodnutie. Pokiaľ ide o otázku, či vzťah medzi žalobcami a žalovaným je vzťah spotrebiteľský, súd sa v tomto rozhodnutí nemieni odkláňať od rozhodnutí dovolacieho súdu, podľa ktorých nejde o spotrebiteľský vzťah. Zmluva bola uzavretá podľa Zákona o ŠFRB platného v čase uzavretia zmluvy. Predmetom zmluvy je poskytnutie štátnej podpory vo forme (i) úveru a zároveň (ii) nenávratného príspevku (pozn. Zákon o ŠFRB poznal ešte tretí druh podpory, a to úhradu časti úroku zo stavebného úveru poskytnutého bankou podľa osobitného predpisu). Zmluvu o poskytnutí podpory upravoval § 12 Zákona o ŠFRB, ktorý vymenúva podstatné náležitosti zmluvy. Zákon o ŠFRB však už neupravoval, ktoré normy záväzkového práva (O.z./Obch.z.) sa na zmluvu majú aplikovať popri § 12 Zákona o ŠFRB. Aby sa na zmluvu aplikoval Obch.z., musia byť splnené podmienky niektorého z ust. § 261 alebo § 262 Obch.z. V danom prípade je zjavné, že nejde o vzťahy medzi podnikateľmi týkajúce sa ich podnikateľskej činnosti (§ 261 ods. 1 Obch.z.), nejde o vzťah medzi subjektom verejného práva a podnikateľom pri jeho podnikateľskej činnosti (§ 261 ods. 2 Obch.z.), pričom účastníci si nedohodli, že zmluva sa bude riadiť Obch.z. (§ 262 ods. 1 Obch.z.). Naopak, v bode 12.3. zmluvy výslovne vyjadrili vôľu, aby sa zmluva riadila ustanoveniami O.z. Zostáva aplikácia Obch.z. podľa § 261 ods. 6 Obch.z. (absolútne obchody). Podľa § 261 ods. 6 písm. d/ Obch.z. sa ustanoveniami Obch.z. spravujú bez ohľadu na povahu účastníkov záväzkové vzťahy zo zmluvy o úvere. Z uvedeného žalovaný dovodil, že zmluva v posudzovanom prípade je absolútnym obchodom a riadi sa ustanoveniami Obch.z. Žalovaný však nesprávne stotožnil uzavretú zmluvu o podpore so zmluvou o úvere. V danom prípade podpora podľa zmluvy nebola poskytnutá iba vo forme úveru, ale tiež vo forme nenávratného finančného príspevku (pričom Zákon o ŠFRB poznal i tretí druh podpory). Zmluva, ktorej predmetom je poskytnutie nenávratného finančného príspevku, celkom iste nie je zmluvou o úvere a ani absolútnym obchodom v intenciách § 261 ods. 6 Obch.z. Zmluva uzavretá v danom prípade je zmluvou zloženou, ktorá rieši viac vzťahov, ako je len poskytnutie úveru. Ani žalovaný sa s týmto nedostatkom vo svojej argumentácii nedokázal vysporiadať, napriek tomu, že sa ho na to súd na pojednávaní dopytoval. Podľa názoru súdu prvej inštancie ani § 261 ods. 6 písm. d/ Obch.z. neumožňuje bez ďalšieho vziať ustanovenia Obch.z. na zmluvu ako celok. Je preto namieste vychádzať z dohody strán vyjadrenej v bode 12.3. zmluvy (t. j. zmluva sa riadi O.z.), a to aj s ohľadom na to, že i O.z. obsahuje zmluvný typ, ktorého podstatou je poskytnutie peňazí s povinnosťou ich do dohodnutej doby vrátiť, s možnosťou dohodnúť úroky a celkovo s výraznou mierou zmluvnej voľnosti strán (zmluva o pôžičke, § 657 O.z.). Tiež § 48 ods. 2 O.z. umožňuje dohodnúť účinky odstúpenia ex nunc. Neobstoí preto argumentácia žalovaného o znevýhodnení žalovaného a protežovaní neplatiacich dlžníkov.

Súd prvej inštancie sa priklonil k právnenému názoru žalobcov, že Zmluva zanikla odstúpením z roku 2014, na základe ktorého potom bola uzavretá Dohoda o splátkach. Keďže Zmluva zanikla už odstúpením z roku 2014, odstúpenie z roku 2017 je absolútne neplatné. Po odstúpení od zmluvy z roku 2014 už teda žalovaný nemohol svoje nároky voči žalobcom vyvodzovať zo Zmluvy (v intenciách odstúpenia z roku

2017), ale výlučne z Dohody o splátkach. Ostáva posúdiť otázku existencie a rozsahu bezdôvodného obohatenia na strane žalovaného v dôsledku žalobcami realizovaných úhrad.

Dohoda o splátkach vyčíslila celkový dlh zo zmluvy po odstúpení od zmluvy (2014) a po zosplatnení úveru, a to v sume 13.369 eur, vrátane úrokov z omeškania vo výške 21,68 eur. Žalobcovia namietali, že suma 13.369 eur uvedená v Dohode o splátkach nezohľadňuje už skôr vykonané 2 úhrady vo výške 500 eur (spolu 1.000 eur) a teda v dohode mala byť uvedená suma o 1.000 eur nižšia. Žalovaný uvedenú skutočnosť v konaní nerozporoval a potvrdil prijatie uvedených 2 úhrad. Žalobcovia ďalej namietali, že žalovaný vo výpočte svojich nárokov nezohľadnil celkovo 5 platieb vykonaných v období 08/2017 - 12/2017 v celkovej výške 3.000 eur. Ani túto skutočnosť žalovaný nerozporoval a potvrdil prijatie uvedených úhrad.

Žalobcovia vyčíslili bezdôvodné obohatenie na strane žalovaného v sume 5.567,33 eur (č.l. 195). Uviedli, že podľa Dohody o splátkach mal žalovaný nárok na zaplatenie sumy 13.369 eur. Žalobcovia žalovanému uhradili v rokoch 2015 - 2017 sumu celkom 7.000 eur. Dlž z Dohody o splátkach teda po zohľadnení vykonaných úhrad predstavoval sumu 6.639 eur. K tejto sume žalobcovia pripočítali žalovanému patriaci zákonný úrok z omeškania v celkovej výške 1.284,85 eur, k čomu pripojili príslušné výťažky zo systému počítania úrokov z omeškania zo systému ASPI. Nárok žalovaného teda podľa žalobcov predstavoval celkovú sumu 7.653,85 eur. Dňa 19.1.2018 bola žalovanému uhradená suma 15.459,57 eur. Úhradu tejto sumy, ani úhrady v rokoch 2015 - 2017 vo výške 7.000 eur, žalovaný nerozporoval. Žalovaný teda prijal od žalobcov peňažné plnenie o 7.805,72 eur vyššie, než ako bol oprávnený podľa Dohody o splátkach ($15.459,57 - 7.653,85 = 7.805,72$). Žalovaný v mimosúdnej komunikácii uznal túto skutočnosť iba čiastočne, a to vo výške 2.238,39 eur, ktorú sumu vrátil žalobcom dňa 2.5.2018. Výsledná suma bezdôvodného obohatenia tak predstavovala sumu 5.567,33 eur ($7.805,72 - 2.238,39 = 5.567,33$). Žalovaný tieto výpočty žalobcov nerozporoval, ani v časti istiny ani v časti žalobcom vypočítaných úrokov z omeškania (svoju procesnú obranu žalovaný založil na tom, že jeho nároky sa majú odvíjať od zmluvy v spojení s odstúpením z roku 2017 a nie z Dohody o splátkach; výpočty žalobcov nespochybnil ani po tom, ako súd na pojednávaní dňa 22.2.2015 uviedol predbežné právne posúdenie, v zmysle ktorého sa nároky žalovaného odvíjajú z Dohody o splátkach). Výšku bezdôvodného obohatenia preto súd - po právnom posúdení sporných skutočností (v odsekoch 21 a 23 rozsudku) - považoval za nespornú a tiež preukázanú dokladmi o jednotlivých platbách.

Žalovaný namietal, že sumu 15.459,57 eur žalobcovia uhradili po vydaní platobného rozkazu v konaní 14Csp/309/2017, v rámci súdneho konania o žalobe žalovaného, a teda nemožno tvrdiť, že by išlo o úhrady bez právneho titulu. K tomu súd uvádza, že platobný rozkaz nenadobudol právoplatnosť a bol zrušený v dôsledku včas podaného odporu. Konanie 14Csp/309/2017 neskončilo právoplatným meritórnym rozhodnutím súdu, ale bolo zastavené na základe späťvzatia žaloby zo strany žalovaného (tam v postavení žalobcu). Zároveň bolo z podaného odporu od počiatku zrejmé, že žalobcovia neuznávajú žalovaným uplatňovaný nárok. Súd prvej inštancie preto dospel k záveru, že neexistuje právny titul (zmluva ani právoplatné súdne rozhodnutie) pre nároky žalovaného vo vyššom rozsahu, než ako mu vyplývajú z Dohody o splátkach, a teda úhrady žalobcov nad rámec týchto nárokov predstavujú žalovaným prijaté plnenia bez právneho dôvodu, t. j. bezdôvodné obohatenie, ktoré je povinný žalobcom vydať (§ 451, § 456, § 458 O.z.). Preto rozhodol tak, že priznal žalobcom žalovanú istinu tak, ako je uvedené vo výroku I. jeho rozsudku.

Úrok z omeškania si žalobcovia uplatnili vo výške 5 % ročne zo súm a za obdobia tak, ako je uvedené vo výroku I. rozsudku súdu prvej inštancie. Pri časovom rozlíšení zohľadnili deň úhrady žalovaným uznanej časti bezdôvodného obohatenia (uhradenej žalobcom dňa 2.5.2018), ako aj rozšírenie vzájomnej žaloby uznesením z 24.5.2019. Keďže súd priznal žalobcom žalobou uplatnenú istinu a žalobcovia si úrok z omeškania uplatnili v súlade s § 517 ods. 2 O.z. v spojení s § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia O.z., súd žalobcom priznal i úrok z omeškania tak, ako je uvedené vo výroku I. jeho rozsudku.

O trovách súd prvej inštancie rozhodol postupom podľa § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP, vychádzal z toho, že žalobcovia boli v plnom rozsahu úspešní a teda im patrí i nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, ktorý im súd priznal vo výroku II. jeho rozsudku, s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, a to samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

2. Proti tomuto rozsudku v celom jeho rozsahu podal včas odvolanie žalovaný, s návrhom na jeho zmenu zamietnutím žaloby a priznaním mu náhrady trov konania v rozsahu 100%, príp. jeho zrušením a vrátením veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Uviedol odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. b/, f/ a h/ CSP. Žalovaný s poukazom na 17. a 21. bod odôvodnenia

rozsudku mal za to, že ide o podstatnú právnu otázku v tomto konaní (či sa zmluva riadi Obchodným zákonníkom alebo Občianskym zákonníkom), a to vzhľadom na následne skúmanie účinkov odstúpenia, právnych následkov Dohody o splatení dlhu a samotnej skutočnosti odvolania účinkov odstúpenia od zmluvy. Súd v odôvodnení rozsudku na jednej strane posudzuje možnosť odvolania účinkov odstúpenia, čo je prípustné len v rámci posúdenia predmetného vzťahu medzi žalobcami a žalovaným ako obchodnoprávneho vzťahu a na druhej strane konštatuje, že nedošlo k odvolaniu účinkov odstúpenia od zmluvy z roku 2014 a že odstúpenie od zmluvy z roku 2017 je absolútne neplatné a nevyvoláva žiadne právne účinky, keďže zmluva zanikla odstúpením žalovaného od zmluvy listom z 22.12.2014 v zmysle ustanovenia § 48 ods. 2 O.z. V tomto smere sa tak javí rozhodnutie súdu za zmätočné a arbitrárne, nakoľko túto podstatnú právnu otázku vyhodnotil ako otázku, ktorej zodpovedanie nie je pre rozhodnutie súdu nevyhnutné. Žalovaný sa nestotožňuje s týmto právnym názorom súdu. K bodu 22. odôvodnenia rozsudku uviedol, že Zmluva o poskytnutí podpory vo forme úveru je jednoznačne úverovou zmluvou a nestotožňuje sa s právnym posúdením súdu.

V celom texte Zákona o ŠFRB sa uvádza, že jednou a aj zákonodarcom preferovanou formou poskytnutia podpory je úver (druhou formou bol v čase prijatia Zákona o ŠFRB nenávratný príspevok). Taktiež z dôvodovej správy k Zákonom o ŠFRB jednoznačne vyplýva zámer zákonodarcu pri kreovaní predmetného zákona, keď sa vo viacerých častiach dôvodovej správy odvoláva na skutočnosť, že hlavnou formou poskytovanej podpory je úver. Pokiaľ ide o úverovú zmluvu, základné záväzky (určujúce charakter zmluvy) sú obsiahnuté v ust. § 497 Obch.z., ktoré je v zmysle ust. § 269 ods. 1 Obch.z. tzv. základným ustanovením obsahujúcim podstatné časti zmluvy. Záväzkové právne vzťahy zo zmluvy o úvere sa v súlade s ust. § 261 ods. 6 písm. d/ Obch.z. spravujú Obch.z. bez ohľadu na povahu účastníkov, t. j. v prípade úverových vzťahov sa jedná o tzv. absolútny obchod. Záväzkové vzťahy zo zmluvy o úvere budú mať vždy charakter absolútnych obchodov, to znamená, že vždy budú podliehať režimu Obch.z. Obsah žalovaným uzatvorenej zmluvy o poskytnutí podpory vo forme úveru zodpovedá práve podstatným častiam zmluvy o úvere podľa ust. § 497 Obch.z., ktorými sú: 1. určenie zmluvných strán (záhlavie zmluvy), 2. určenie limitu poskytnutia peňažných prostriedkov (čl. II zmluvy), 3. záväzok veriteľa poskytnúť peňažné prostriedky na požiadanie (čl. II zmluvy), 4. záväzok dlžníka vrátiť poskytnuté prostriedky a zaplatiť úroky (čl. IV zmluvy). Ak obsah zmluvy dohodnutý stranami zahŕňa podstatné časti určitej zmluvy ustanovené v základnom ustanovení, potom sa na zmluvu budú aplikovať ustanovenia upravujúce práve daný zmluvný typ (ktorému zodpovedá obsah zmluvy). Obsah žalovaným uzatvorenej zmluvy o poskytnutí podpory vo forme úveru zodpovedá plne podstatným častiam zmluvy o úvere podľa ustanovenia § 497 Obch.z. V Zákone o ŠFRB v ust. § 12 nie je stanovená komplexná úprava osobitnej úverovej zmluvy, ale zámer zákonodarcu bez akýchkoľvek pochybností smeroval k aplikácii všeobecnej normy definujúcej poskytovanie úveru, ktorou je v prípade zmluvy o poskytnutí podpory vo forme úveru jednoznačne ust. § 497 a nasl. Obch.z. A to aj preto, lebo zmluva o poskytnutí podpory vo forme úveru obsahuje podstatné časti zmluvy o úvere podľa § 497 Obch.z. Aplikácia noriem O.z. je na základný úverový vzťah s ohľadom na vyššie uvedené (zmluva o úvere ako absolútny obchod) nemožná a v rozpore aj s teóriou práva, nakoľko O.z. neobsahuje ustanovenia, ktoré by aspoň sčasti definovali zmluvný typ – úver, tak ako ho pozná a definuje Obch.z. Podľa ust. § 12 ods. 2 Zákona o ŠFRB musí zmluva o poskytnutí podpory vo všeobecnosti a nielen zmluva o poskytnutí podpory vo forme úveru obsahovať: a) údaje o zmluvných stranách, b) účel, výšku, druh a čerpanie poskytnutej podpory, c) spôsob plnenia záväzkov zmluvných strán, d) zabezpečenie záväzkov, e) bezhotovostný spôsob úhrady z podpory, f) technické podmienky stavby a dĺžku času jej uskutočnenia, g) sankcie za porušenie zmluvných podmienok, h) spôsob kontroly plnenia zmluvných podmienok a dôsledky ich nedodržania, i) podmienku o dodržaní ustanovení § 5 ods. 1 a § 10 ods. 4 až 6 počas lehoty splatnosti úveru. Podľa Zákona o ŠFRB boli možné tri rôzne druhy podpory, tzn. aj tri rôzne typy zmlúv, ktoré však jednotlivo neupravoval. Zákon o ŠFRB nepojednával o tom, aké záväzky zo zmluvy podľa ust. § 12 majú mať veriteľ a dlžník, a teda neupravoval všetky podstatné časti určitej zmluvy, potom sa v žiadnom prípade nemôže jednáť o komplexnú úpravu zmluvy alebo zmluvných podmienok alebo podstatných náležitostí zmluvy. V ust. § 12 Zákona o ŠFRB sú upravené len ďalšie náležitosti zmluvy o úvere popri náležitostiach obsiahnutých v ustanovení § 497 Obch.z. Celkom zjavne sa teda medzi Obch.z. a Zákonom o ŠFRB jedná o vzťah medzi lex generalis a lex specialis, v zmysle ktorého Zákon o ŠFRB bližšie špecifikuje ustanovenia o zmluve o úvere podľa Obch.z. s ohľadom na osobitosti úverového vzťahu medzi žalovaným a jeho klientmi vyplývajúce z limitov stanovených Zákonom o ŠFRB. Ustanovenia upravujúce podstatné časti určitej zmluvy sú kogentnej povahy dokonca aj v obchodnoprávných záväzkových vzťahoch (ust. § 263 ods. 2 Obch.z.), pre ktoré je charakteristická skôr dispozitívna povaha noriem, ktoré ich upravujú. Zákon o ŠFRB neobsahoval definíciu úveru na účely tohto zákona. Ak by sme predmetný zákon čítali bez poznania obsahu Obch.z. a/alebo bez prihliadania

práve na ustanovenia Obch.z., nebolo by nám zo samotného textu tohto zákona zrejmé, aké sú základné záväzky zmluvných strán zo zmluvy o poskytnutí podpory vo forme úveru.

V O.z. tiež nenájdeme ustanovenia upravujúce podstatné časti zmluvy, ktoré by boli aplikovateľné na zmluvu o poskytnutí podpory vo forme úveru uzatváranú medzi žalovaným a dlžníkmi – zmluvu nie je možné subsumovať pod určitý zmluvný typ upravený O.z., nakoľko zmluva o pôžičke je reálnym kontraktom, čo nezodpovedá zmluve o poskytnutí podpory vo forme úveru ani podmienkam Zákona o ŠFRB ako to nesprávne uvádza súd vo svojom odôvodnení, čím podľa nášho názoru rovnako a opätovne vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Avšak Obch.z. také ustanovenia obsahuje – zmluvu o poskytnutí podpory vo forme úveru je možné jednoznačne subsumovať pod zmluvu o úvere podľa ust. § 497 Obch.z. Z uvedeného dôvodu sám Zákon o ŠFRB *expressis verbis* pojem „úver“ ako jednu z foriem poskytnutia podpory používa.

Obsah zmluvy o poskytnutí podpory vo forme úveru uzavretej medzi žalovaným a dlžníkmi nemohol zodpovedať podstatným častiam osobitnej úverovej zmluvy podľa Zákona o ŠFRB, pretože tento zákon také ustanovenia neobsahoval. Obsah žalovaným uzatvorenej zmluvy o poskytnutí podpory vo forme úveru zodpovedá podstatným častiam zmluvy o úvere podľa § 497 Obch.z.

Žalovaný zdôraznil skutočnosť, že zmluva o pôžičke z hľadiska charakteru základných záväzkov zmluvných strán nezodpovedá podmienkam Zákona o ŠFRB (napr. postupnému čerpaniu na základe žiadosti dlžníka na úhradu faktúr a iných platobných dokladov). V O.z. nie je upravený žiadny zmluvný typ, ktorého podstatným častiam by obsahovo zodpovedala zmluva o poskytnutí podpory vo forme úveru zakotvená v Zákone o ŠFRB. Z uvedeného dôvodu je absolútne právne nesprávne stanovisko vyjadrené súdom. V odôvodnení súdu bol vyjadrený právny názor, že nároky z takej zmluvy je potrebné posudzovať podľa ustanovení O.z., a to napriek skutočnosti, že nemá spotrebiteľský charakter. S týmto právnym názorom o aplikovateľnosti ustanovení O.z. nie je možné za žiadnych okolností súhlasiť, nakoľko je v priamom rozpore so znením § 261 ods. 6 písm. d/ Obch.z. a nemá oporu v žiadnom ustanovení O.z. Ide o prejav nesprávneho právneho posúdenia veci súdom. V plnom rozsahu nemožno súhlasiť s právnym názorom súdu, že žalovaný neuzatváral zmluvu o poskytnutí podpory vo forme úveru podľa ustanovení Obch.z., ale na základe osobitného predpisu. Zákon o ŠFRB neobsahoval ani len definíciu úveru ako formy podpory, preto pri uzatváraní zmlúv o poskytnutí podpory nebolo možné postupovať len podľa samotného Zákona o ŠFRB. Vždy musel byť súčasne aplikovaný aj iný právny predpis – v prípade podpory vo forme úveru musel byť tým predpisom Obch.z., resp. ust. § 497 a nasl. Obch.z. ako *lex generalis* upravujúci poskytovanie úverov na základe zmluvy. O.z. nemožno v predmetnom prípade považovať za *lex generalis*, keďže úpravu úverov neobsahuje, ani neobsahoval. Zmluva podľa ust. § 12 Zákona o ŠFRB nie je osobitným, novým typom úverovej zmluvy – je to zmluvný vzťah podľa ustanovenia § 497 Obch.z., ktorý je v súlade s ustanovením § 261 ods. 6 písm. d/ Obch.z. tzv. absolútnym obchodom. Musí sa spravovať Obch.z. bez ohľadu na dohodu zmluvných strán. Aj keby sa zmluvné strany dohodli, že tento ich vzťah sa bude spravovať O.z., musel by sa spravovať Obch.z. a zmluva by bola v časti o použití O.z. neplatná. Ani odkazy v zmluve na použitie O.z. z nej nemôžu urobiť zmluvu zakladajúcu právny vzťah občianskoprávnej povahy. V nadväznosti na to nie je možné súhlasiť ani s názorom, že zmluvné strany si nedohodli, resp. si mali (mohli) dohodnúť, že ich záväzkový vzťah sa bude spravovať Obch.z., ak mali záujem riadiť sa ustanoveniami Obch.z. Vzhľadom na to, že zmluvný vzťah založený zmluvou o poskytnutí podpory vo forme úveru je absolútnym obchodom, musí sa spravovať Obch.z. bez ohľadu na dohodu zmluvných strán (t. j. dohoda o použití Obch.z. nebola potrebná). Aj keby sa zmluvné strany dohodli, že tento ich vzťah sa bude spravovať O.z., musel by sa spravovať Obch.z. a zmluva by bola v časti o použití O.z. neplatná. Zmluva ako právny úkon sa vždy posudzuje podľa obsahu a nie podľa jej označenia. Je preto nerozhodné, či je v názve/ označení zmluvy uvedené, že je uzavretá podľa Zákona o ŠFRB aj podľa Obch.z., alebo to tak označené nie je. Zákon o ŠFRB je nepochybne *lex specialis*, ktorý upravuje osobitný úver poskytovaný žalovaným za podmienok uvedených v tomto zákone, avšak neupravuje ho komplexne a vyčerpávajúco. Preto pri uzatváraní zmlúv o poskytnutí úveru podľa tohto osobitného predpisu bola potrebná súčasná aplikácia *lex generalis*, ktorým je Obch.z. a nie O.z. Žalovaný poukázal aj na odborné názory právnej obce a na analógiu so zákonom č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „ZoSÚ“). ZoSÚ podobne ako Zákon o ŠFRB upravuje osobitný typ úveru, a to spotrebiteľský úver. Spotrebiteľský úver sa poskytuje na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Zmluva o spotrebiteľskom úvere má všeobecný charakter podobne ako zmluva o poskytnutí podpory zo Štátneho fondu rozvoja bývania, tzn. je prípustných viac foriem. Náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere sú upravené v ust. § 9 ZoSÚ, podobne ako Zákon o ŠFRB stanovoval náležitosti zmluvy o poskytnutí podpory v ust. § 12. Zmluva o spotrebiteľskom úvere je však na rozdiel od zmluvy o poskytnutí podpory vo forme úveru spotrebiteľskou zmluvou v zmysle

ust. § 52 O.z. Napriek tomu, že pri zmluve o spotrebiteľskom úvere sa aplikuje O.z., a to s poukazom na ust. § 52 ods. 2 posledná veta O.z. („Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.“) a napriek tomu, že ZoSÚ upravuje náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, je za *lex generalis* vo vzťahu k ZoSÚ považovaný v zmysle právnych názorov rešpektovaných právnych teoretikov Obch.z., resp. ustanovenia § 497 a nasl. Obch.z. Vo vyššie uvedenej súvislosti a k zdôrazneniu správnosti právneho názoru žalovaného poukázal na právny názor prezentovaný všeobecne uznávanou autoritou: prof. JUDr. Oľgou Ovečkovou, DrSc.: „Keďže zmluva o úvere je absolútnym obchodným záväzkovým vzťahom, bude sa vždy spravovať Obchodným zákonníkom. Výnimkou bude, ako sme už spomenuli, zmluva o spotrebiteľskom úvere, kde sa bude aplikovať ako *lex specialis* zákon č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľskom úvere a len v otázkach, ktoré tento zákon nerieši, sa bude aplikovať právna úprava zmluvy o úvere v Obchodnom zákonníku ako *lex generalis*. Na všetky ostatné otázky, ako je napríklad zabezpečenie, premlčanie či náhrada škody sa bude na základe § 52 ods. 2 O.z. aplikovať Občiansky zákonník.“ Z citovaného je zrejmé, že vo vzťahu k zmluve o spotrebiteľskom úvere sa aplikuje O.z. len z dôvodu znenia poslednej vety ust. § 52 ods. 2 O.z. a nebyť tohto ustanovenia, aplikoval by sa na predmetnú zmluvu Obch.z. aj v otázkach zabezpečenia, premlčania či náhrada škody. Žalovaný poukazuje na skutočnosť, že O.z. nie je považovaný za *lex generalis* vo vzťahu k ZoSÚ, a to napriek tomu, že úver poskytovaný na základe tohto zákona nie je typický úver v zmysle ust. § 497 a nasl. Obch.z. a náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ako aj iné podmienky poskytnutia sú upravené v predmetnom zákone. Ak sa za *lex generalis* vo vzťahu k ZoSÚ považuje Obch.z., resp. ust. § 497 a nasl. Obch.z. a nie O.z., o to viac to platí vo vzťahu k Zákonu o ŠFRB.

Záväzkový vzťah zo zmluvy o poskytnutí podpory vo forme úveru patrí medzi absolútne obchody. Preto ani odkazy v zmluve na použitie O.z. z nej nemôžu urobiť zmluvu zakladajúcu právny vzťah občianskoprávnej povahy. Odkaz na O.z. v bode 12.3 zmluvy nevylučuje použitie Obch.z. ako *lex generalis*, a to najmä z dvoch dôvodov:

- je v ňom uvedené „najmä Občianskym zákonníkom“, čo však neznamená výlučne O.z., čiže to nevylučuje z použitia Obch.z., ktorý je tiež všeobecne záväzným právnym predpisom; v predmetnom prípade sa O.z. bude aplikovať v zmysle § 1 ods. 2 Obch.z. vtedy, keď niektoré otázky nemožno riešiť podľa ustanovení Obch.z.,

- keby bol Obch.z. z použitia výslovne vylúčený, išlo by o dohodu zmluvných strán, ktorá obchádza zákon alebo mu odporuje - odporovala by ustanoveniam Obch.z. o absolútnych obchodoch, a preto o dohodu neplatnú; za neplatné by však bolo možné považovať len ustanovenie bodu 12.3 zmluvy a nie celú zmluvu, keďže ho možno oddeliť od ostatného obsahu zmluvy. Dohoda o aplikácii Obch.z. nebola potrebná na to, aby sa zmluvný vzťah zo zmluvy spravoval Obch.z., nakoľko aplikácia Obch.z. na záväzkové právne vzťahy zo zmluvy o úvere vyplýva priamo *ex lege* z ust. § 261 ods. 6 písm. d/ Obch.z. Zároveň z dikcie ustanovenia § 263 ods. 1 Obch.z. vyplýva, že ust. § 261 Obch.z. je kogentné, t. j. nemožno sa od neho odchyliť alebo jeho použitie vylúčiť. To znamená, že zmluvné strany sa nemôžu dohodnúť, že ich záväzkový vzťah zo zmluvy o poskytnutí podpory vo forme úveru sa bude spravovať iným zákonom, napr. O.z. a nebude sa vôbec spravovať Obch.z. Taká dohoda by bola neplatná. Žalovaný zastáva názor, že odkazy v zmluve, ktorá zakladá absolútny obchodnoprávny vzťah, nemenia a ani nemôžu tento zmluvný vzťah zmeniť na občianskoprávny. Nanajvýš môžu byť ustanovenia zmluvy obsahujúce tieto odkazy považované za neplatné. Pôjde o neplatnosť jednotlivých ustanovení a nie celej zmluvy, a to v súlade s ustanovením § 41 O.z. Okrem toho zmluva obsahuje Salvatorskú klauzulu. V nadväznosti na to dal do pozornosti uznesenie NS SR zo dňa 28. apríla 2011, sp. zn. 2 M Cdo 3/2011, z ktorého citoval: „Záväzkové vzťahy, ktoré vznikli zo zmluvy o úvere, sa bez ohľadu na povahu účastníkov spravujú záväzkovou časťou Obchodného zákonníka. Preto aj záväzkové vzťahy, ktoré vznikli pri zabezpečení záväzku z úverovej zmluvy, sa spravujú Obchodným zákonníkom (§ 261 ods. 4 Obchodného zákonníka). Na tom by nič nemohla zmeniť ani skutočnosť, že v ručiteľskom vyhlásení by bol odkaz na ustanovenie Občianskeho zákonníka.“

Pokiaľ ide o tvrdenie súdu, že Zákon o ŠFRB nemal blanket (danosť) na použitie Obch.z., preto bolo potrebné použiť O.z. ako základný predpis občianskeho práva, k tomu žalovaný uviedol, že odkaz na použitie Obch.z. v Zákone o ŠFRB nebol potrebný, keďže zmluva o poskytnutí podpory vo forme úveru je zároveň úverovou zmluvou podľa ust. § 497 Obch.z., tzn. na jej základe vzniká záväzkový vzťah, ktorý je absolútnym obchodom podľa ust. § 261 ods. 6 písm. d/ Obch.z.; právne normy všeobecné (*lex generalis*) a právne normy špeciálne (*lex specialis*) rozlišujeme na základe vecnej pôsobnosti právnych noriem, *lex generalis* sa vzťahuje na väčší počet rovnakých prípadov v určitom právnom odvetví a *lex specialis* upravuje užšie vymedzený okruh zvláštnych prípadov, resp. určité špeciálne otázky. Z hľadiska určenia *lex generalis* vo vzťahu ku konkrétnemu *lex specialis* je teda rozhodujúca vecná pôsobnosť

daných predpisov, ktorá je väčšinou vymedzená v úvodných ustanoveniach právnych predpisov; ani v ZoSÚ nie je odkaz (odkazujúca právna norma) na použitie Obch.z. ako lex generalis a napriek tomu je podľa názoru prof. JUDr. Olgy Ovečkovej, DrSc. vo vzťahu k tomuto zákonu potrebné aplikovať právnu úpravu zmluvy o úvere v Obch.z. ako lex generalis; blanketová právna norma odkazuje na inú, konkrétne neurčenú právnu normu, ktorá ešte nemusí byť ani vydaná. Preto v Zákone o ŠFRB nemohol byť uvedený blanket (blanketová norma) na použitie Obch.z. ako konkrétnej právnej normy.

Pokiaľ súd v bode 21. odôvodnenia rozsudku uvádza: „Keďže z vykonaného dokazovania vyplynulo, že nedošlo k platnému odvolaniu účinkov odstúpenia z roku 2014 (aj ak by sa zmluva riadila ObchZ a odstúpenie by bolo možné odvolať), súd uzavrel, že v poradí druhé odstúpenie od zmluvy z roku 2017 je absolútne neplatné a nevyvoláva žiadne právne účinky, keďže zmluva zanikla odstúpením žalovaného od zmluvy listom z 22. 12. 2014.“, predmetné tvrdenia súdu sú opätovne prejavom skutočnosti, že súd na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a zároveň vec aj nesprávne právne posúdil. Vyššie uvedený právny názor súdu je nesprávny.

Nakoľko vzťah vyplývajúci zo zmluvy o poskytnutí podpory vo forme úveru je vzťahom obchodnoprávnym: premlčacia doba je štvorročná (podľa ustanovenia § 397 Obch.z.), odstúpením od zmluvy o poskytnutí podpory vo forme úveru sa zmluva nezrušuje od počiatku, ale až okamihom, keď prejav vôle oprávnenej strany odstúpiť od zmluvy je doručený druhej strane (§ 349 Obch.z.), nárok na zaplatenie pôvodne žalovanej sumy nie je nárokom na vydanie bezdôvodného obohatenia, aj po odstúpení od zmluvy o poskytnutí podpory vo forme úveru je žalovaný oprávnený žiadať od dlžníkov – žalobcov vrátenie poskytnutých peňažných prostriedkov (dlžnej sumy) a zaplatenie zmluvných úrokov (ako ceny poskytnutých peňazí) z nevrátenej časti úveru, a to až do okamihu vrátenia dlžnej sumy (§ 506 Obch.z.). Vzhľadom na uvedené má žalovaný za to, že súd vec nesprávne právne posúdil a z vykonaných dôkazov dospel aj k nesprávnym skutkovým zisteniam a správne sa má na záväzkový právny vzťah medzi žalobcami a žalovaným aplikovať režim Obch.z., ktorý obsahuje jednak kompletnú úpravu úverového vzťahu, úpravu uznania záväzku, ako aj úpravu odstúpenia od zmluvy a premlčania. Plnenie poskytnuté pred zrušením zmluvy nie je plnením z neplatnej zmluvy, preto na usporiadanie vzájomných nárokov nemožno použiť právnu úpravu bezdôvodného obohatenia podľa ust. § 451 a nasl. O.z. (rozsudok NS SR sp. zn. 1M Obdo V 2/2007). Z rozhodovacej praxe najvyšších súdnych autorít vyplýva, že pokiaľ v úverovej zmluve bolo dohodnuté splácanie úveru v splátkach, nejde o čiastkové plnenie podľa ust. § 392 ods. 2 Obch.z., ale o jedno plnenie, ktorého úhrada bola dohodnutá v splátkach (rozsudok NS SR sp. zn. 4 Obo/54/2007).

Dohodou o splatení dlhu, ktorá bola uzavretá po odstúpení od Zmluvy o podpore nedošlo k novácii záväzku, ale bol to len ústupok zo strany žalovaného, ktorý v snahe o zmiernenie negatívnych následkov odstúpenia od Zmluvy o podpore voči žalobkyni 1/ súhlasil s postupným splatením záväzku žalobkyni 1/, pričom po úhrade dlhu v zmysle dohody sa mal obnoviť pôvodný zmluvný vzťah medzi žalovaným a žalobcami, pričom žalovaný netrval na jednorazovom splatení celej sumy v zmysle odstúpenia od predmetnej zmluvy o podpore vo forme úveru. Uvedené jednoznačne vyplýva aj zo samotného znenia predmetnej dohody o splatení dlhu. Žalovaný sa nemôže stotožniť s právnym názorom súdu, v zmysle ktorého platným odstúpením sa zmluva o poskytnutí podpory od počiatku (ex tunc) zrušuje. Vzhľadom na potrebu aplikovať ust. Obch.z. na právny vzťah medzi žalobcami a žalovaným nie je možné konštatovať, že platným odstúpením žalovaného od Zmluvy o poskytnutí podpory došlo k jej zrušeniu od počiatku, ergo na strane žalovaného nemohlo dôjsť odstúpením k bezdôvodnému obohateniu, čo následne ovplyvňuje aj dĺžku a plynutie premlčacej doby. Ako už bolo vyššie zmienené Dohodou o splatení dlhu, ktorá bola uzavretá po odstúpení od Zmluvy o podpore nedošlo k novácii záväzku, ale bol to len ústupok zo strany žalovaného, ktorý v snahe o zmiernenie negatívnych následkov odstúpenia od Zmluvy o podpore voči žalobkyni 1/ súhlasil s postupným splatením záväzku žalobkyni 1/, pričom žalovaný netrval na jednorazovom splatení celej sumy v zmysle odstúpenia od predmetnej zmluvy o podpore vo forme úveru. Uvedené jednoznačne vyplýva aj zo samotného znenia predmetnej dohody o splatení dlhu. Rovnako vyplýva zo znenia samotnej dohody o splatení dlhu, že bola podpísaná len žalobkyňou 1/, čo tiež môže napovedať skutočnosti, že nešlo o nováciu záväzku, nakoľko účastníkmi zmluvného vzťahu bol aj žalobca 2/ a pôvodne žalovaný 2/ – L. C. a pôvodne žalovaný 3/ M. N. (pôvodné konanie sp. zn. 14Csp/309/2017), ktorý predmetnú dohodu nepodpísal. S touto skutočnosťou sa však súd žiadnym spôsobom nevysporiadal a aj z tohto pohľadu sa zdá žalovanému predmetné odôvodnenie rozsudku a samotný rozsudok za zmätočný, arbitrárny a nepreskúmateľný, v dôsledku čoho má žalovaný za to, že došlo k porušeniu práva žalovaného na spravodlivý proces. Ak by aj žalovaný pripustil skutočnosť, ktorú prezentuje súd, že je vylúčené, aby mal žalovaný v rovnakom čase voči žalobkyni 1/ nárok na úhradu splátok úveru podľa zmluvy a zároveň nárok na úhradu splátok z Dohody o splatení dlhu a že nikdy nedošlo k navráteniu zmluvou založeného právneho vzťahu medzi

účastníkmi do stavu spred odstúpenia z roku 2014 a teda nedošlo ani k odvolaniu účinkov odstúpenia (čo však žalovaný nepripúšťa), má žalovaný za to, že sa predmetná novácia vzťahuje výlučne len na žalobkyňu 1/ a nie na ostatných účastníkov pôvodného konania ako aj žalobcu 2/. V tomto smere žalovaný považuje za podstatné uviesť, že žalovaný si v súdnom konaní 14Csp/309/2017 ako žalobca uplatnil nárok v zmysle Odstúpenia od úverovej zmluvy zo dňa 27.7.2017. V tomto prípade ide teda o miernejšiu sankciu za porušenie zmluvných podmienok zo strany žalobcov, nakoľko ak by aj pripustil, že Odstúpenie od zmluvy zo dňa 27.7.2017 nemá právne účinky, žalobcovia by boli povinní uhradiť v rámci súdneho konania 14Csp/309/2017 žalovanému nárok v zmysle Odstúpenia od úverovej zmluvy zo dňa 22.12.2014 (aj s príslušnými plynúcimi úrokmi od roku 2015 do zaplatenia), a to vzhľadom na skutočnosť, že neuplynula 4-ročná premičacia doba na uplatnenie nároku. S touto skutočnosťou sa konajúci súd žiadnym spôsobom nevysporiadal. V súvislosti s problematikou bezdôvodného obohatenia a premičaním nároku na zaplatenie žalovanej sumy s príslušenstvom poukázal na aplikáciu ustanovení Obch.z., konkrétne § 394 ods. 1 v spojení s § 397, podľa ktorých pri právach vznikajúcich odstúpením od zmluvy, plynú premičacia lehota odo dňa, kedy oprávnený odstúpil od zmluvy, pričom ak zákon neustanovuje pre jednotlivé práva inak, je premičacia lehota 4 roky. Závazkový vzťah vyplývajúci z úverovej zmluvy je absolútnym obchodným záväzkovým vzťahom v zmysle § 261 ods. 6 písm. d/ Obch.z., preto na usporiadanie vzájomných nárokov v súvislosti s odstúpením od zmluvy o úvere nemožno použiť právnu úpravu bezdôvodného obohatenia podľa § 451 a nasl. O.z. Ak by aj pripustil možnosť vzniku bezdôvodného obohatenia z dôvodu odstúpenia od zmluvy o poskytnutí podpory vo forme úveru, tak nie všetko, čo sa týka bezdôvodného obohatenia sa však bude riadiť ust. O.z. Ust. O.z. sa nebude riadiť premičanie peňažnej pohľadávky z bezdôvodného obohatenia, pretože Obch.z. má komplexnú úpravu premičania zo vzťahov, na ktoré sa aplikuje Obch.z., a to v ustanovení § 387 - § 408 Obch.z. Preto platí, že na obchodnoprávne vzťahy nemožno aplikovať právnu úpravu premičania pri práve na vydanie bezdôvodného obohatenia podľa ustanovenia § 107 O.z. z toho dôvodu, že Obch.z. zakotvuje komplexnú úpravu inštitútu premičania pre obchodnoprávne záväzkové vzťahy, Obch.z. pre vydanie bezdôvodného obohatenia nestanovuje osobitnú premičaciu dobu, ale iba všeobecnú štvorročnú premičaciu dobu. Aplikáciu O.z. na posúdenie dĺžky subjektívnej premičacej lehoty na vydanie bezdôvodného obohatenia nemožno oprieť o ustanovenie citovaného ustanovenia § 1 ods. 2 Obch.z., pretože podľa tohto ustanovenia len tie otázky, ktoré nemožno riešiť podľa predpisov obchodného práva sa riešia podľa predpisov občianskeho práva. Keďže úprava premičania v Obch.z. je upravená komplexne, znamená to, že aj na premičanie v obchodnoprávných vzťahoch sa použije premičanie upravené v Obch.z. Nič na tom nemení ani to, že O.z. ustanovuje osobitnú premičaciu lehotu na vydanie bezdôvodného obohatenia, pretože premičanie a bezdôvodné obohatenie sú dva samostatné inštitúty a je potrebné osobitne postupovať k právnej úprave bezdôvodného obohatenia obsiahnutého v O.z. a osobitne k právnej úprave inštitútu premičania, ktorý ako celok pre obchodné vzťahy upravuje výlučne Obch.z. Znamená to teda, že na vydanie bezdôvodného obohatenia je potrebné aplikovať štvorročnú premičaciu lehotu podľa ust. § 397 Obch.z. Preto podľa ust. § 397 Obch. z. je premičacia lehota na vydanie bezdôvodného obohatenia z obchodnoprávných vzťahov 4 roky a podľa ust. § 107 ods. 1 O.z. sa premičí za 4 roky odo dňa keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Žalovaný má preto jednoznačne za to, že nemohlo ani pri pripustení možnosti vzniku bezdôvodného obohatenia dôjsť k premičaniu jeho nároku voči žalobcom (aj keby sa zobralo do úvahy Odstúpenie od úverovej zmluvy z 22.12.2014). Žalovaný odstúpil od Zmluvy o úvere podaním z 27.7.2017, čím sa celý dlh stal splatným. Citoval § 506 Obch.z. a uviedol, že napriek doručenému Odstúpeniu z 27.7.2017 nedošlo zo strany žalobcov k úhrade celkovej dlžnej sumy. Ust. § 506 Obch.z. je osobitným ustanovením k všeobecným ustanoveniam Obch.z. o odstúpení od zmluvy. V zmysle § 506 Obch.z. je oprávnením veriteľa požadovať vrátenie dlžnej sumy aj s úrokmi. Požiadavka vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky (dlžnú sumu) vyplýva zo zmluvy o úvere. Aj povinnosť platiť úrok z nevrátenej časti úveru vyplýva zo zmluvy o úvere a trvá, resp. pokračuje aj po účinnosti odstúpenia veriteľa od zmluvy (aj v prípade odstúpenia od úverovej zmluvy z roku 2014). Je nepochybné, že ust. § 506 Obch.z. po odstúpení od zmluvy požaduje vrátenie nielen dlžnej sumy, ale aj úrokov ako ceny poskytnutých peňazí. Preto je opodstatnené, aby po odstúpení od zmluvy o úvere podľa § 506 Obch.z. dlžník naďalej platil tak úroky z úveru, ako aj úroky z omeškania, ktoré sú buď zmluvne dojednané, alebo zákonné (§ 369 ods. 1 Obch.z.). V opačnom prípade by sa veriteľ, využitím oprávnenie dané mu zákonom odstúpiť od zmluvy o úvere, ktoré je dôsledkom porušenia povinnosti dlžníka, dostal do horšieho postavenia, ako mal pred porušením povinnosti dlžníkom. V tejto súvislosti poukázal na rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 43Cob/239/2015 a na uznesenie NS SR sp. zn. 4Obo143/1998, z ktorých citoval. V prípade, že súd posudzuje nárok žalovaného v pôvodnom konaní ako bezdôvodné obohatenie v zmysle ustanovení O.z., prispieva tým k diskriminácii klientov ŠFRB, ktorí si

riadne a včas plnia svoje záväzky. Žalobcov tento výklad zákona v konečnom dôsledku zvyhodňuje tým, že sú povinní zaplatiť len nesplatenú istinu spolu s úrokom z omeškania. Takýto stav však diskriminuje tých dlžníkov, ktorí riadne a včas splácajú istinu s prislúchajúcim zmluvným úrokom, a to až do doby úplného vrátenia peňažných prostriedkov. Pri aplikácii uvedených ustanovení na daný právny vzťah tak preukázateľne dochádza k diskriminácii disciplinovaných dlžníkov oproti tým, ktorí porušujú svoje zmluvné povinnosti.

Žalovaný odstúpil od úverovej zmluvy podaním zo dňa 22.12.2014 (ďalej len „Odstúpenie od úverovej zmluvy zo dňa 22.12.2014“). V zmysle uvedeného Odstúpenia od úverovej zmluvy zo dňa 22.12.2014 došlo na základe žiadosti žalobcu k uzavretiu Dohody o splatení dlhu zo dňa 2.4.2015. Následne ako už žalovaný vo svojom vyjadrení zo dňa 4.5.2022 a vzhľadom na závery z prvého pojednávania uviedol bola žalobcovi zaslaná a rovnako doručená Výzva na úhradu zo dňa 29.6.2015 zo strany žalovaného, v ktorej žalovaný konštatoval, že odstúpil od úverovej zmluvy č. 201/7706/1998 podaním Odstúpenie od úverovej zmluvy zo dňa 22.12.2014, a to vzhľadom na skutočnosť, že sa žalobkyňa dostala do omeškania s úhradou 10-tich mesačných splátok (ďalej len „Výzva na úhradu zo dňa 29.6.2015“). Žalovaný v predmetnej Výzve na úhradu z 29.6.2015 ďalej uviedol, že zasielal žalobkyni dohodu o splatení dlhu v mesačných splátkach vo výške 1.000 eur. V nadväznosti na uvedené žalobkyňu vyzval na úhradu trov právneho zastúpenia vo výške 974,40 eur na účet právneho zástupcu ŠFRB vedený v I. J., K., číslo účtu: XXXXXXXXXXX/XXXX, variabilný symbol: XXXXXXXXXXX. Žalovaný ďalej uviedol, že po úhrade trov právneho zastúpenia v plnej výške (974,40 eur) bude možné vykonať storno odstúpenia od úverovej zmluvy č. 201/7706/1998. Žalovaný ako aj sám súd skonštatoval predložil súdu prvej inštancie výpis z účtu právneho zástupcu žalovaného, ktorým žalovaný preukázal, že žalobca uhradil sumu 974,40 eur, na základe vyššie uvedenej Výzvy na úhradu z 29.6.2015. Podľa ustanovenia § 349 ods. 1 Obch.z. je analogicky možné vyvodiť, že je možnosť po tejto dobe odvolať alebo meniť účinky odstúpenia od zmluvy so súhlasom druhej strany. Rovnako aj v zmysle právnickej literatúry k zmene účinkov odstúpenia od zmluvy po jeho doručení možno pristúpiť na základe dohody strán. Vo Výzve na úhradu z 29.6.2015 bolo uvedené, že v prípade úhrady trov právneho zastúpenia vo výške 974,40 eur vykoná žalovaný storno odstúpenie od úverovej zmluvy č. 201/7706/1998. Žalobkyňa uhradila uvedenú sumu 974,40 eur a tým akceptovala dohodu medzi stranami o zrušení účinkov odstúpenia od úverovej zmluvy. Z vyššie uvedeného, t. j. vzhľadom na uzatvorenie Dohody o splatení dlhu zo dňa 2.4.2015 a vzhľadom na súhlas s odvolaním účinkov odstúpenia a vzhľadom k následnému zastaveniu súdneho konania sp. zn. 11C/22/2016, došlo k zrušeniu účinkov Odstúpenia od úverovej zmluvy zo dňa 22.12.2014. Vzhľadom na skutočnosť, že následne došlo k opätovnému porušeniu zmluvných ustanovení Zmluvy o úvere zo strany žalobcov (zlá platobná disciplína) bol žalovaný nútený odstúpiť od úverovej zmluvy Odstúpením z 27.7.2017, čím sa stal celý dlh splatným (ďalej len „Odstúpenie od úverovej zmluvy z 27.7.2017“). Žalovaný má za to, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rovnako vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci. Súd na skutkové tvrdenia žalovaného neprihliadol aj napriek skutočnosti, že malo zásadný vplyv na rozhodnutie v tomto konaní. Súd v konečnom dôsledku iba skonštatoval bez ohľadu na vyššie uvedené, že odvolanie účinkov odstúpenia nie je nič iné, ako navrátenie zmluvou založeného právneho vzťahu medzi účastníkmi do stavu pred odstúpenia. Súd však ďalej považoval za celkom zjavné že k tomu nedošlo, a to preto, že nikdy nebola zrušená či zmenená Dohoda o splátkach podpísaná len so žalobkyňou 1/. Žalovaný upozornil aj na správanie žalobcov, ktoré sa prieči dobrým mravom. Žalobcovia realizovali úhrady celkovej dlžnej sumy bez súčinnosti žalovaného na základe doručenia Platobného rozkazu Okresného súdu Dunajská Streda sp. zn. 14Csp/309/2017. Následne sám žalobca 2/ požiadal žalovaného o vystavenie potvrdenia o uhradení dlhu. Žalovaný bol vzhľadom na konanie žalobcov (uhradenie celkovej vymáhanej dlžnej sumy) nútený podať späťvzatie návrhu, keďže bola uhradená celková vymáhaná suma v zmysle žaloby o zaplatenie 12.084,51 eur s príslušenstvom z 15.12.2017. Keďže žalobcovia uhradili celkovú dlžnú sumu v zmysle vymáhaného nároku a v zmysle vydaného Platobného rozkazu (čím podľa vtedajšieho názoru žalovaného - uznali celkový nárok žalovaného v konaní sp. zn.: 14Csp/309/2017), žalobcovia uviedli žalovaného do omylu a ten nemal inú možnosť ako zobrať svoj návrh späť v celom rozsahu. Toto konanie považuje zo strany žalobcov v konaní sp. zn. 14Csp/309/2017 za účelové, nakoľko následne bol podaný zo strany žalobcov vzájomný návrh. Žalobcovia teda riadne uhradili dlh v zmysle súdneho konania vedeného na Okresnom súde Dunajská Streda sp. zn. 14Csp/309/2017. V tomto prípade nemožno konštatovať, že došlo k bezdôvodnému obohateniu na strane žalovaného, nakoľko právny dôvod plnenia zo strany žalobcov bol v tomto smere daný (súdne konanie, resp. vydaný platobný rozkaz).

Žalovaný v súvislosti s čl. 2 CSP poukázal na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 22. 11. 2011 č. k. IV. ÚS 499/2011-25, z ktorého citoval. Žalovaný považuje odôvodnenie rozsudku vo vzťahu k prijatým právnym názorom a záverom, ako aj skutkovým zisteniam vyvedeným z vykonaného dokazovania za nedostatočné a tým aj nepreskúmateľné, v dôsledku čoho má za to, že došlo k porušeniu práva žalovaného na spravodlivý proces. Súd v odôvodnení rozsudku neposkytuje dostatočne zrozumiteľné odpovede na to, prečo sa záväzkový právny vzťah medzi žalobcami a žalovaným má spravovať O.z. a nie Obch.z., hoci úverové vzťahy predstavujú tzv. absolútne obchody, rovnako odôvodnenie rozsudku neposkytuje jasné a zrozumiteľné odpovede, prečo súd nevzal do úvahy rozsiahlu argumentáciu žalovaného týkajúcu sa postavenia žalovaného a jeho obchodnoprávneho vzťahu so žalobcami, ako aj na to nadväzujúcich právnych otázok. Súd v odôvodnení rozsudku neposkytuje ďalej dostatočne zrozumiteľné odpovede na to, prečo považuje otázku, či sa zmluva riadi Obch.z. alebo O.z., za otázku, ktorej zodpovedanie nie je pre rozhodnutie súdu nevyhnutné a následne postupuje v zmysle O.z. Rovnako súd v odôvodnení rozsudku neposkytuje dostatočne zrozumiteľné odpovede, resp. poskytuje zmätočné odpovede aj na to, prečo nedošlo k odvolaniu účinkov odstúpenia od zmluvy z roku 2014 z dôvodu novácie záväzku Dohodou o splatení dlhu z roku 2015 podpísanou len žalobkyňou 1/ a voči ďalším pôvodne žalovaným sa nezaoberal aké účinky z toho vyplývajú v dôsledku čoho sa samotný rozsudok zdá zmätočný, arbitrárny a nepreskúmateľný. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04, I. ÚS 241/07, ÚS 84/1994, ÚS 176/1996 a na rozsudok NS SR sp. zn. 4Cdo 171/2005). V prípade vydania domnelého bezdôvodného obohatenia, resp. neuhradenia vzniknutého dlhu zo strany žalobcov by bola reálne ohrozená základná úloha žalovaného daná Zákonom o ŠFRB, ktorá je stanovená v ustanovení § 1 ods. 2 a použitie prostriedkov ŠFRB je stanovené v jeho § 4 ods.1.

Právny záver súdu obsiahnutý v rozsudku, v zmysle ktorého sa pri rozhodovaní o nárokoch žalovaného na úhradu istiny, zmluvného úroku, či posúdenie účinkov a platnosti odstúpenia od zmluvy majú aplikovať ustanovenia O.z. za prejav nesprávneho právneho posúdenia veci. Takýto právny názor priamo odporuje výslovnému zneniu Obch.z. o absolútnych obchodných záväzkových vzťahoch, ako aj ustálenej judikatúre a všeobecne rešpektovaným právnym názorom právnych teoretikov. Navyše aplikáciou O.z. na zmluvu o poskytnutí podpory medzi žalovaným a žalobcami by došlo k situácii, že sumy, o ktorých je žalovaný presvedčený, že na ich zaplatenie má nárok v súlade so zmluvou a Obch.z., sa tak nevrátia do „vnútro-obrátkového“ systému Štátneho fondu rozvoja bývania a nemôžu byť použité na poskytovanie podpôr/ úverov na bývanie iným žiadateľom (ktorí by možno mali lepšiu platobnú disciplínu než žalobcovia). Ustanovenia Obch.z. (vrátane § 261 ods. 6 a §§ 506, 507, 508) sú v tomto smere veľmi logické a ich účelom je zabrániť takýmto patovým situáciám, kedy sa veriteľovi neoplatí využiť právo na odstúpenie od zmluvy, hoci dlžník porušuje svoje povinnosti. Nie je náhoda, že vzťah zo zmluvy o úvere je absolútnym obchodom, na ktorý je treba vždy aplikovať ustanovenia tretej časti Obch.z.. Ustanovenia tretej časti Obch.z., vrátane osobitných ustanovení o odstúpení od zmluvy o úvere, sú totiž nastavené tak, aby veriteľ mohol účinne využiť svoje právo na odstúpenie od zmluvy a zároveň spravodlivo dostať späť peňažné prostriedky, ktoré dlžníkovi poskytol, vrátane dohodnutej odplaty za ich poskytnutie, t. j. zmluvného úroku. Zmluva o poskytnutí podpory vo forme úveru je jednoznačne úverovou zmluvou. Ak sa na ňu nebude aplikovať Obch.z., ale O.z., bude dochádzať k absurdným následkom (t. j. k zvýhodňovaniu nedisciplinovaných dlžníkov), ktorým sa zákonodarca snažil predísť práve zaradením úverovej zmluvy medzi absolútne obchody a tiež osobitnou právnou úpravou odstúpenia pri zmluve o úvere.

Zmluvu o poskytnutí podpory vo forme úveru Zákon o ŠFRB komplexne neupravuje, preto vždy musí byť súčasne aplikovaný aj iný právny predpis – Obch.z. z dôvodu úverov ako absolútnych obchodov, obsah žalobkyňou uzatvorenej zmluvy o poskytnutí podpory vo forme úveru zodpovedá podstatným častiam zmluvy o úvere podľa ust. § 497 Obch.z., právny vzťah zo zmluvy o poskytnutí podpory vo forme úveru je tzv. absolútnym obchodom a musí sa spravovať Obch.z., žalovaný má nárok na vrátenie úveru aj po odstúpení od zmluvy a zároveň má nárok na zmluvný úrok až do vrátenia úveru, odstúpenie od zmluvy sa nedotýka nároku na zaplatenie zmluvnej pokuty. S poukazom na má žalovaný za to, že sú naplnené všetky predpoklady na zamietnutie žaloby žalobcov.

3. Žalobkyňa 1/ sa k odvolaniu žalovaného vyjadrila tak, že navrhla napadnutý rozsudok z dôvodu jeho vecnej správnosti potvrdiť. Odvolanie je podľa nej v celom rozsahu nedôvodné, rozsudok prvostupňového súdu je vecne správny a náležite odôvodnený. V úvode odvolania žalovaný naznačuje, že vyhodnotenie otázky, či sa zmluva o poskytnutí podpory (ďalej aj „Zmluva“) riadi Občianskym alebo Obchodným zákonníkom, bola podstatná pre rozhodnutie vo veci. Následne sa pomerne rozsiahlo venuje právnemu vyhodnoteniu toho, či sa Zmluva má spravovať ustanoveniami O.z. alebo Obch.z. Je

správny ten názor prvostupňového súdu, že pre merito veci je táto otázka irelevantná. Prvostupňový súd správne v odôvodnení uviedol, že v danom konaní nebolo možné dospieť k inému záveru ako tomu, že nedošlo k žiadnemu odvolaniu / zrušeniu účinkov odstúpenia žalovaného od Zmluvy. Žalovaný svoje tvrdenia o odvolaní / zrušení, resp. stornovaní účinkov odstúpenia od Zmluvy totiž nepreukázal. Neuniesol tak dôkazné bremeno ohľadom svojich tvrdení. Ak žalovaný okrem iného tvrdil, že odstúpil od Zmluvy dňa 22.12.2014 a zároveň žalovaný nepreukázal, že došlo k zrušeniu / stornovaniu účinkov tohto odstúpenia od Zmluvy, potom platí, že žalovaný odstúpil od Zmluvy dňa 22.12.2014, čím došlo k zrušeniu Zmluvy a zároveň platí, že nebolo možné odstúpiť od Zmluvy druhý krát v roku 2017. Odstúpenie od zmluvy je jednostranným právnym úkonom, na základe ktorého dochádza k zániku záväzku. Účinky odstúpenia od zmluvy nastávajú ex lege, a to bez ohľadu, či druhá zmluvná strana (ktorej bolo odstúpenie adresované) s týmto odstúpením súhlasí alebo nesúhlasí. Žalovaný po tom, ako sa venuje polemike, či má byť na Zmluvu aplikovaný O.z. alebo Obch.z., sumarizuje viaceré právne tvrdenia. Tieto tvrdenia však podľa názoru žalobkyne nemajú absolútne žiadny súvis s predmetom tohto sporu. Tiež jej nie je známe, v čom majú tieto tvrdenia preukazovať nesprávne skutkové zistenia prvostupňového súdu resp. nesprávne právne posúdenie. Žalovaný konštatuje, že premlčacia doba je štvorročná. Nie je zrejmé, aký dopad má mať toto tvrdenie žalovaného na nárok, ktorý je v tomto konaní uplatnený žalobkyňou. Žalobkyňa uplatnila nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, pretože zaplatila žalovanému viac ako mala. Zo strany žalovaného nebola v konaní vznesená námietka premlčania. V konečnom dôsledku, dlhšia premlčacia lehota uplatneného nároku by svedčila skôr v prospech žalobkyne. Žalovaný v konaní zároveň neuplatnil žiadny protinávrh, pri ktorom by bolo relevantné posudzovanie otázky premlčania. Výšku výpočtu bezdôvodného obohatenia žalovaný v konaní nikdy nijako nepoprel, čo súd správne skonštatoval vo svojom rozhodnutí. V dôsledku toho sa výška uplatneného nároku podľa ust. § 151 ods. 1 CSP považuje za nespornú skutočnosť, z ktorej súd vychádza pri rozhodovaní. Žalovaný ďalej uvádza záver, že odstúpením od Zmluvy, sa Zmluva nezrušila od začiatku, ale až okamihom doručenia odstúpenia. Aj keby mali nastať účinky odstúpenia neskôr (teda momentom doručenia odstúpenia), nie je žalobkyni 1/ zrejmé, aký by to malo mať vplyv na rozhodnutie o merite veci. Žalobkyňa 1/ zaplatila žalovanému dňa 19.1.2018. Žalobkyňa však v tento deň zaplatila viac ako mala. Žalovaný v konaní nikdy nerozporoval úhradu žiadnej zo splátok žalobkyne 1/. Žalobkyňa uhradila žalovanému dňa 19.1.2018 sumu 15.459,50 eur. Na základe tejto úhrady vzal žalovaný späť žalobu v konaní so sp. zn. 14Csp/309/2017 (v ktorom vystupoval ako žalobca). Žalovaný späťvzatím žaloby deklaroval, že bolo uhradené všetko čo žalobkyňa 1/ dlžila. Žalobkyňa 1/ však zistila, že uhradila viac ako mala. Ak žalobkyňa 1/ uhradila viac ako mala, došlo k bezdôvodnému obohateniu na strane žalovaného. Tento nárok si žalobkyňa 1/ uplatnila. Nie je jej preto zrejmé, ako má byť v tomto smere relevantný záver o tom, či sa Zmluva spravuje O.z. alebo Obch.z. Žalovaný si neuplatnil žiadne protinároky a ani nespochybnil výšku uplatneného nároku a jeho výpočet. Ako posledné sumarizujúce tvrdenie, uvádza žalovaný, že aj po odstúpení od Zmluvy je žalovaný oprávnený žiadať od dlžníkov (žalobcov) vrátenie poskytnutých peňažných prostriedkov (dlžnej sumy) a zaplatenie zmluvných úrokov. Opäť žalobkyňa 1/ nevie, aký vplyv má mať takýto argument na predmet tohto konania. Ak žalovaný bol alebo je toho názoru, že voči žalobkyni mal alebo má nejaký nárok, je na jeho rozhodnutí, či ho uplatní na súde. Pre úplnosť uviedla, že žalovaný by mohol od žalobkyne uplatňovať nárok na vrátenie len dlžnej čiastky. Žalovaný si voči žalobkyni 1/ uplatnil nárok na súde. Žalobkyňa 1/ ním žalovanú sumu uhradila. Zistila však, že uhradila viac ako mala, v dôsledku čoho si uplatnila nárok na vrátenie rozdielu z titulu bezdôvodného obohatenia. Ak bol žalovaný toho názoru, že výpočet tohto bezdôvodného obohatenia je nesprávny, resp. výška uplatneného nároku nekorešponduje so skutočnosťou, mohol a mal tento výpočet rozporovať, čo však neurobil. Nie je jej preto zrejmé, v čom na základe týchto zhrnutí vidí žalovaný nesprávne skutkové zistenia prvostupňového súdu resp. nesprávne právne posúdenie. Závery súdu v tomto ohľade považuje za správne. Súd správne poukázal na skutočnosť, že predmetom Zmluvy bolo aj poskytnutie nenávratného príspevku, čo nie je možné považovať za úver, v dôsledku čoho sa nepriklonil k aplikácii zmluvy o úvere podľa Obch.z. Tomuto záveru a tejto skutočnosti sa žalovaný vo svojom odvolaní účelovo vyhýba. Ako však bolo súdom správne konštatované, vyhodnocovanie otázky režimu O.z. alebo Obch.z. je pre rozhodovanie o merite veci bez právneho významu. Preto aj časť odôvodnenia rozsudku, ktorá sa venuje tejto problematike, je potrebné vnímať ako doplňujúce vysvetlenie. Z odôvodnenia vyplýva, že súd k objasneniu tejto otázky pristúpil práve z dôvodu, že žalovaný v konaní venoval uvedenému pomerne veľký priestor. Žalovaný by preto zrejme mohol považovať rozhodnutie za nepresvedčivé; resp. by mohol tvrdiť, že sa súd nevysporiadal s jeho námietkami. Postup prvostupňového súdu preto žalobkyňa 1/ považuje za správny. Je správny záver o tom, že rozhodovanie o tejto otázke nemalo a nemohlo mať vplyv na závery a výrok rozsudku. Rozhodnutie súdu nezáviselo od posúdenia tejto otázky. Keďže však žalovaný venoval danej záležitosti v konaní značný priestor, súd doplňujúco aj k uvedenému zaujal svoj

postoj, ktorý odôvodnil. Zdôraznil však, že na danom posúdení nezaložil svoje rozhodnutie. Preto ak by aj malo byť toto posúdenie nesprávne, má žalobkyňa 1/ za to, že ho nie je možné napádať, nakoľko nebolo podkladom pre rozhodnutie vo veci samej, ale sa jednalo len o doplňujúce vyslovenie právneho názoru súdu na otázku, od ktorej riešenia rozhodnutie nezávisí.

V ďalšej časti odvolania sa žalovaný snaží zdôvodniť, že v konaní pre súdom prvého stupňa sa mu podarilo preukázať, že odstúpil od Zmluvy v roku 2014, avšak že účinky tohto odstúpenia boli zrušené a že následne odstúpil od Zmluvy v roku 2017. V súvislosti s touto argumentáciou žalovaného je potrebné uviesť nasledovné: medzi stranami nebolo sporné, že bola medzi nimi uzavretá Zmluva, nebolo sporné, že žalovaný dňa 22.12.2014 od Zmluvy odstúpil, nebolo sporné, že bola uzavretá Dohoda o splatení dlhu (z 2.4.2015) – ďalej aj „Dohoda o splatení dlhu“; od začiatku konania však bolo medzi stranami sporné, či došlo alebo nedošlo k stornovaniu účinkov odstúpenia žalovaného od Zmluvy, ktoré bolo realizované dňa 22.12.2024; od začiatku konania bolo medzi stranami sporné, či žalovaný mohol alebo nemohol odstúpiť od Zmluvy aj v roku 2017. Žalobkyňa 1/ tvrdí, že nie je možné od jednej a tej istej zmluvy odstúpiť dvakrát. Následkom odstúpenia od zmluvy je zánik záväzku. Žalovaný od začiatku konania tvrdil, že účinky jeho odstúpenia z roku 2014 boli zrušené / stornované. Toto zrušenie / stornovanie odvodzoval od zaslania dokumentu s názvom „Súhlas s odvolaním účinkov odstúpenia od zmluvy“. Tvrdil, že takýto dokument zaslal žalobkyni 1/. Je ale potrebné poukázať na to, že táto skutočnosť bola žalobkyňou 1/ popretá, a teda bola sporná. Žalovaný v konaní nikdy daný dokument nepredložil a nepreukázal jeho zaslanie a doručenie žalobkyni 1/. Žalovaný preto neunesol dôkazné bremeno svojho tvrdenia, že účinky odstúpenia od Zmluvy boli stornované zaslaním vyššie citovaného dokumentu. Túto skutočnosť skonštatoval správne aj prvostupňový súd v odôvodnení svojho rozhodnutia. Keďže žalovaný nebol úspešný pri preukazovaní tohto svojho tvrdenia, snažil sa dňa 4.5.2022 (teda tesne pred pojednávaním 13.5.2022) prísť s novým skutkovým tvrdením. Toto nové skutkové tvrdenie malo spočívať v tom, že účinky odstúpenia mali pominúť na základe úhrady trov právneho zastúpenia. Túto úhradu uskutočnila žalobkyňa po doručení výzvy žalovaného. Žalovaný teda po vyše 4 rokoch začal odvodzovať pominutie účinkov svojho odstúpenia od úplne odlišnej skutočnosti, ako tomu bolo doposiaľ. Žalobkyňa 1/ preto legitímne na pojednávaní 13.5.2022 prostredníctvom súdu vyzvala žalovaného, aby najprv ustálil svoje skutkové tvrdenia. Ak sa totiž mala žalobkyňa 1/ vyjadriť k tvrdeniam žalovaného, musí byť najprv žalovaným ustálené, ku ktorému skutkovému tvrdeniu má žalobkyňa 1/ zaujať stanovisko – a náležite tak uplatniť prostriedok procesnej obrany. Subsumpcia a právne závery môžu byť realizované iba vo vzťahu k jednému skutkovému tvrdeniu. Keďže sa žalovaný k ustáleniu svojich skutkových tvrdení postavil na pojednávaní dňa 13.5.2022 vyhybavo a nekonkretizoval, od akého právneho úkonu (či od „Storna odstúpenia“ alebo od „Výzvy na úhradu trov“) odvodzuje zrušenie účinkov odstúpenia, žalobkyňa legitímne uplatnila námietku koncentrácie konania. Tvrdenia žalovaného o účinkoch „Výzvy na zaplatenie trov“ predstavovali totiž nové skutkové tvrdenia žalovaného. Do dňa pojednávania (13.5.2022) sa totiž sporové strany pri dokazovaní koncentrovali na to, aby preukazovali, či vyvracali existenciu dokumentu „Súhlasu so stornom“, jeho zaslaniu a doručeniu. Ak však žalovaný v roku 2022 prišiel s novým skutkovým tvrdením, že účinky odstúpenia by mali byť preukazované na základe iného právneho úkonu žalovaného, znamenala by takáto diametrálna zmena to, že by si konanie vyžiadalo vytyčovanie ďalšieho pojednávania a ďalšie nové dokazovanie v konaní, čo by bolo rozpore s hospodárnosťou konania. Je zrejmé, že žalovaný neuplatnil tento prostriedok procesnej útoky/obrany včas. Urobil tak až tesne pred pojednávaním vytyčeného na deň 13.5.2022). Žalobkyňa 1/ má za to, že takýto postup žalovaného bol účelový, nakoľko si bol vedomý toho, ako súd mieni vo veci rozhodnúť. Dňa 22.2.2022 sa totiž vo veci konalo pojednávanie, na ktorom súd prebral so sporovými stranami predbežné právne posúdenie. Z tohto (z pojednávania konaného dňa 22.2.2022) vyplynulo, že súd bude vychádzať z toho, že Zmluva zanikla odstúpením z 22.12.2014, a teda, že účinky tohto odstúpenia nepominuli a že odstúpenie z roku 2017 nemôže byť platné. Súd teda postupoval v konaní správne a zákonne, ak na dané skutkové tvrdenia žalovaného pri rozhodovaní neprihliadal a uplatnil sudcovskú koncentráciu konania. Súd následne vychádzajúc z ostatných dôkazov správne vyhodnotil, že žalovaný nepreukázal existenciu a doručenie „Súhlasu so stornom odstúpenia“. Ak žalovaný nepreukázal zrušenie účinkov odstúpenia z roku 2014, je potrebné skonštatovať, že Zmluva zanikla odstúpením zo dňa 22.12.2014. Fakt, že Zmluva zanikla odstúpením od zmluvy v roku 2014 dokazuje aj Dohoda o splatení dlhu, ktorú dňa 2.4.2015 uzavreli žalobkyňa a žalovaný. Táto Dohoda o splatení dlhu predstavuje medzi stranami ten následok, ktorý bol založený odstúpením do zmluvy. Predmetná dohoda nijako neneguje samotný zánik Zmluvy. Práve naopak, upravuje práva a povinnosti strán, ktoré vznikli v súvislosti s odstúpením od zmluvy. Dohoda o splatení dlhu je stvrdením odstúpenia od Zmluvy a jeho účinkov. Obsahom Dohody o splatení dlhu bolo aj uznanie záväzku; čím sa skonštatovala existencia povinnosti žalobkyne voči žalovanému a tiež výška dlhu. Predmetom dohody

bol záväzok žalobkyne, uhrádzať svoj záväzok v stanovených lehotách. Dohoda o splatení dlhu teda jasne založila povinnosť uhrádzať konkrétny dlh žalobkyne 1/ voči žalovanému. Je teda vylúčené, aby žalobkyňa 1/ bola zaviazaná plniť aj z Dohody o splatení dlhu a zároveň aj zo Zmluvy. Dohoda o splatení dlhu formulovala konkrétne sumy a termíny splatnosti. Tieto boli pritom úplne odlišné od podmienok Zmluvy. Prvostupňový súd preto správne skonštatoval, že nemohol existovať záväzok žalobkyne aj zo Zmluvy a zároveň aj z Dohody o splatení dlhu. Žalovaný pritom nikdy netvrdil a ani nepreukázal, že Dohoda o splatení dlhu zanikla, resp. bola stranami zrušená. Je vylúčené, aby žalovaný mohol uplatňovať voči žalobkyňi splácanie „úveru“ jednak z titulu Zmluvy a zároveň žiadať splácanie tohto istého úveru z titulu Dohody o splatení dlhu. Ak by aj malo byť brané do úvahy tvrdenie a dôkaz: že účinky odstúpenia z roku 2014 od Zmluvy nastali na základe zaslania výzvy žalovaného na úhradu trov konania a následnej úhrady zo strany žalobkyne 1/, má žalobkyňa 1/ za to, že toto tvrdenie je účelové a k takémuto záveru nie je možné dospieť ani extenzívnym výkladom. Ak aj žalobkyňa 1/ uhradila určitú sumu, tak takáto úhrada znamená len to, že konala na základe výzvy k tomu, aby uhradila pohľadávku, ktorá bola tvrdená druhou stranou – teda žalovaným. Ak určitý subjekt žiada od druhého subjektu zaplatenie peňažného dlhu, nie je možné, aby úkon plnenia takéhoto peňažného dlhu bol následne spájaný s inými ďalšími účinkami len podľa prania druhého subjektu. Takéto rozširovanie účinkov právneho úkonu by bolo nad rámec zákona a je neprípustné. Ak by sa aj žalovaný chcel odvolávať na Výzvu na úhradu z 29.6.2015, tak potom z jej textu vyplýva, že až následne po úhrade sa malo realizovať / resp. bude možné realizovať nejaký ďalší úkon, a to úkon storna. Z daného textu je teda možné vyvodiť len ten záver, že takéto storno malo byť v budúcnosti ešte len realizované určitým aktívnym konaním zo strany žalovaného. Ten túto skutočnosť (zaslanie storna) v konaní síce tvrdil, ale ju nijako nepreukázal. Žalobkyňa naopak jeho tvrdenie o existencii storna resp. dohode o storne poprela. Dôkazné bremeno zaťažuje v tomto smere žalovaného a ten ho neuniesol. Uvedené tvrdenia žalovaného preto považuje žalobkyňa 1/ za účelové, a poukazuje na to, že samotný písomný úkon v podobe Dohody o splatení dlhu vylučuje to, že by vôbec následne mohlo byť ešte vykonané nejaké storno odstúpenia. Predmetná dohoda predstavuje úkon ktorý implicitne potvrdzuje existenciu a účinky odstúpenia od Zmluvy. Ak strany po odstúpení od Zmluvy nanovo upravili obsah svojich práv a záväzkov samostatnou Dohodou o splatení dlhu, tak už existencia takejto dohody sama o sebe vylučuje, aby bolo následne možné odvolať účinky odstúpenia od zmluvy (a už vôbec nie úhradou peňažnej sumy). Uzavretie Dohody o splatení dlhu de facto vychádza zo stavu zaniknutej zmluvy a akceptuje tento stav. Ak by aj žalobkyňa 1/ akceptovala to, že mali nastať účinky storna odstúpenia od Zmluvy z roku 2014, a mala platiť Zmluva a nemala teda platiť Dohoda o splatení dlhu (čo ale kategoricky popiera a neuznáva), potom ani tak nie je možné akceptovať tvrdenie žalovaného, že platne mohol odstúpiť od Zmluvy v roku 2017. Takéto odstúpenie od Zmluvy by nebolo možné, nakoľko žalovaný nesplnil podmienky stanovené Zmluvou na to, aby mohol platne od Zmluvy odstúpiť. Jednoducho povedané: v roku 2017 nemohlo vzniknúť a nevzniklo žalovanému právo na odstúpenie od Zmluvy (ak by teda aj akceptovala, že Zmluva v danom čase existovala a bola účinná). Nie sú totiž pravdivé tvrdenia o tom, že žalobkyňa mala byť ku dňu 27.7.2017 v omeškaní s úhradou 11 mesačných splátok spolu vo výške 1.410,53 eur. Tak ako to vyplýva aj prehľadu platieb, ktoré v konaní predložil žalovaný, žalobkyňa mala na konci roku 2015 preplátok na splátkach vo výške 1.461,24 eur. Táto skutočnosť je nesporná. To zodpovedá viac ako 11 splátkam po 128,23 eur. To značí predplatenie splátok až do novembra (11) 2016. Dňa 29.1.2016 uhradila žalobkyňa 1/ sumu 500 eur a s preplátkom vo výške 50,71 eur tento stav na účte predstavoval predplatenie splátok až do marca 2017. V marci 2017 uhradila žalobkyňa 1/ žalovanému ďalších 500 eur. Až do júla 2017 mala teda žalobkyňa 1/ uhradené všetky splátky. Preto nemôže byť pravdivé tvrdenie o tom, že mala byť v omeškaní s úhradou 11 mesačných plátok. Ak by aj mala platiť Zmluva, potom absentovala aj ďalšia podmienka na to, aby v roku 2017 mohol žalovaný odstúpiť od Zmluvy. A síce: výzva na splatenie dlhu, ktorá mala podľa Zmluvy predchádzať odstúpeniu. Preto nikdy nemohli vzniknúť nároky, ktoré žalovaný vyčíslil s údajným odstúpením z roku 2017. Tento úkon považuje žalobkyňa 1/ za neplatný, resp. ničotný. Odstúpenie od Zmluvy z roku 2017 nebolo a nikdy nemohlo byť platné.

Žalovaný v závere odvolania naznačuje konanie v rozpore s dobrými mravmi na strane žalobkyne 1/, ktorá však nevie od čoho žalovaný odvodzuje takýto názor. Pre prehľadnosť však nižšie uvádza, aké záväzky boli medzi stranami dané, a k akým úhradám medzi stranami došlo:

Dohoda o splatení dlhu jasne deklarovala, že ku dňu 18.03.2015 je celkový záväzok žalobkyne 1/ vo výške 13.369 eur. V tejto dohode strany zároveň dojednali pre úhradu tohto aktuálneho dlhu splátkový kalendár. Keďže sa žalobkyňa 1/ dostala do omeškania s úhradou niektorých splátok, vznikol žalovanému nárok na úroky z omeškania. Tieto boli vo výške: 1.284,85 eur. Istina podľa Dohody o splatení dlhu bola teda: 13.369 eur. Úroky z omeškania boli teda: 1.284,85 eur. Nárok žalovaného celkovo bol teda: 14.653,85 eur. Žalobkyňa 1/ uhradila žalovanému v rokoch 2015 – 2017 splátky

celkovo vo výške 7.000 eur, čo je nespornou skutočnosťou v tomto konaní. Žalobkyňa 1/ uhradila dňa 19.1.2018 sumu 15.459,57 eur. Táto skutočnosť je rovnako nesporná. Celkovo tak uhradila žalobkyňa 1/ žalovanému sumu 22.459,57 eur. Nárok žalovaného, ktorý mal právny titul a dôvod je: 14.653,85 eur. V skutočnosti však žalovaný obdržal od žalobkyne plnenie vo výške 22.459,57 eur. Rozdiel predstavuje sumu 7.805,72 eur. Tento rozdiel je teda plnenie, na ktoré absentoval právny titul a jedná sa teda o plnenie bez právneho dôvodu. Žalovaný však nevrátil žalobkyni celý tento rozdiel 7.805,72 eur. Vrátil iba sumu 2.238,39 eur. Zvyšná chýbajúca časť tohto rozdielu je predmetom žalobného návrhu. Teda suma 5.567,33 eur. Žalobkyňa 1/ má za to, že uplatnenie daného nároku je zákonné, legitímne a plne v súlade s dobrými mravmi. Naopak, ak by si žalovaný ponechal viac ako mu patrí, jednalo by sa o konanie v rozpore s právom a spravodlivosťou. Argumentácia žalovaného o tom, že je presvedčený, že má nárok na vyššie vyčíslený rozdiel je absolútne nesprávna. Žalovaný v konaní nepreukázal, že by mal na daný rozdiel nárok. Len subjektívna domnienka a pranie žalovaného, že by sa mali tieto prostriedky stať súčasťou „vnútro-obrátkového systému ŠFRB“ sú absolútne neprijateľné a iluzórne. Žalobkyňa 1/ tvrdí, že rozsudok prvostupňového súdu je vecne správny, náležite odôvodnený. Súd sa v odôvodnení venuje objasneniu postupu súdu ku všetkým podstatným otázkam a námietkam, ktoré boli predmetom konania. Závety súdu sú plne v súlade so zásadami formálnej logiky a sú presvedčivé. Opierajú sa o vykonané dôkazy a poukazujú na to, či tá-ktorá sporová strana uniesla dôkazné bremeno svojich tvrdení. Tvrdenia žalovaného o tom, že odôvodnenie rozsudku je arbitrárne a nepreskúmateľné, sú nesprávne. Len subjektívna nespokojnosť s výrokom rozhodnutia nie je dôvodom na tvrdenie o nepreskúmateľnosti rozhodnutia resp. jeho nedostatočnom odôvodnení. Aj keď žalovaný namieta v odvolaní nesprávne skutkové zistenia, nie je zrejmé, ktoré skutkové zistenia súdu majú byť nesprávne a v čom má táto nesprávnosť spočívať. Žalovaný to v odvolaní nijako nekonkretizuje a jeho argumentácia je len všeobecná. Na riadne uplatnenie odvolacieho dôvodu však nepostačuje jeho označenie s odkazom na § 365 CSP. Odvolací dôvod musí byť odvolateľom riadne konkretizovaný vo vzťahu k napádanému rozhodnutiu. Len paušálna zmienka o jeho existencii nie je postačujúca. Žalobkyňa 1/ sa tiež stotožňuje s právnym posúdením veci. Súd správne interpretoval povahu Zmluvy a poukázal na fakt, že súčasťou nebolo len poskytnutie finančných prostriedkov s povinnosťou ich vrátenia ale aj poskytnutie ďalšej formy podpory. Pre úplnosť je tiež potrebné zdôrazniť, že otázka súvisiaca s posúdením aplikácie O.z. alebo Obch.z. nebola podkladom pre rozhodnutie vo veci. Jednalo sa o vyslovenie doplňujúceho názoru súdu k danej záležitosti. Aj keby tento doplňujúci názor nemal byť správny, nijako nebude mať uvedené dopad na rozhodnutie vo veci. Žalobkyňa 1/ totiž svoje tvrdenia preukázala, kým žalovaný dôkazné bremeno ohľadom svojich tvrdení nepreukázal.

4. Žalovaný k vyjadreniu žalobkyne 1/ uviedol, že otázku nemožnosti použitia O.z. na Zmluvu o poskytnutí podpory považuje za podstatnú právnu otázku v tomto konaní, a to vzhľadom na následne skúmanie účinkov odstúpenia, právnych následkov Dohody o splatení dlhu a samotnej skutočnosti odvolania účinkov odstúpenia od zmluvy. Rovnako mal a stále má za to, že predmetná skutočnosť má zásadný vplyv aj na posúdenie právnej otázky vzniku bezdôvodného obohatenia a výpočtu vymáhanej sumy v pôvodnom konaní, ktorú žalobcovia uhradili v pôvodnom konaní ako žalovaní. Žalovaný naďalej považuje rozhodnutie konajúceho súdu za zmätočné a arbitrárne, nakoľko túto podstatnú právnu otázku vyhodnotil ako otázku, ktorej zodpovedanie nie je pre rozhodnutie súdu nevyhnutné. Predmetnou otázkou sa žalovaný rozsiahlo zaoberal vo svojom odvolaní ako aj v ďalších vyjadreniach, najmä aj vo Vyjadrení žalovaného k aktuálne prebiehajúcej súdnej sporu zo 4.5.2022.

V Zákone o ŠFRB nebol upravený osobitný zmluvný typ, pre ktorý je charakteristický určitý typ/ druh záväzku na každej zmluvnej strane. A už vôbec nie je možné tvrdiť to, že ide o komplexne upravený osobitný typ úverovej zmluvy, resp. komplexne upravený úver podľa osobitného predpisu. V ustanovení § 12 a ani v žiadnom inom ustanovení Zákona o ŠFRB nebolo uvedené to najpodstatnejšie, čo charakterizuje zmluvu, v danom prípade úverovú zmluvu, a to záväzok veriteľa poskytnúť na požiadanie peňažné prostriedky a záväzok dlžníka vrátiť poskytnuté prostriedky a zaplatiť úroky. O žiadnom ustanovení Zákona o ŠFRB teda nie je možné povedať, že by bolo základným ustanovením obsahujúcim všetky podstatné časti zmluvy (takou časťou zmluvy sú aj základné záväzky zmluvných strán). Ak Zákon o ŠFRB nepojednáva o tom, aké záväzky zo zmluvy podľa § 12 majú mať veriteľ a dlžník, potom sa v žiadnom prípade nemôže jednať o komplexnú úpravu zmluvy alebo zmluvných podmienok alebo podstatných náležitostí zmluvy. V § 12 Zákona o ŠFRB sú upravené len ďalšie náležitosti zmluvy o úvere popri náležitostiach obsiahnutých v § 497 Obch.z. Obsah zmluvy o poskytnutí podpory vo forme úveru uzavretej medzi žalovaným a dlžníkmi nemohol zodpovedať podstatným častiam osobitnej úverovej zmluvy podľa Zákona o ŠFRB, pretože tento zákon také ustanovenia neobsahoval. Obsah žalovaným uzatvorenej zmluvy o poskytnutí podpory vo forme úveru zodpovedá podstatným častiam

zmluvy o úvere podľa § 497 Obch.z. Ak je jednou z foriem podpory úver, je logické, že žalovaný uzatváral úverovú zmluvu (bez ohľadu na nenávratný príspevok). Avšak v Zákone o ŠFRB absentovalo základné ustanovenie upravujúce základné časti takej zmluvy, konkrétne hlavné záväzky veriteľa a dlžníka z takej zmluvy. Zákonodarca zjavne nezamýšľal komplexnú úpravu zmlúv o poskytnutí podpory v Zákone o ŠFRB, ale naopak predpokladal použitie všeobecnej normy. Tou všeobecnou normou je v prípade zmluvy o poskytnutí podpory vo forme úveru jednoznačne § 497 a nasl. Obch.z. Zmluva o poskytnutí podpory vo forme úveru obsahuje podstatné časti zmluvy o úvere podľa § 497 Obch.z. Absolútne nemožno súhlasiť s názorom, že žalovaný neuzatváral zmluvu o poskytnutí podpory vo forme úveru podľa ust. Obch.z., ale na základe osobitného predpisu. Zákon o ŠFRB neobsahoval ani len definíciu úveru ako formy podpory, preto pri uzatváraní zmlúv o poskytnutí podpory nebolo možné postupovať len podľa samotného Zákona o ŠFRB. Vždy musel byť súčasne aplikovaný aj iný právny predpis – v prípade podpory vo forme úveru musel byť tým predpisom Obch.z., resp. ust. § 497 a nasl. Obch.z. ako lex generalis upravujúci poskytovanie úverov na základe zmluvy. O.z. nemožno v predmetnom prípade považovať za lex generalis, keďže úpravu úverov neobsahuje ani neobsahoval. Zmluva sa vždy posudzuje podľa obsahu a nie podľa jej označenia. Je preto nerozhodné, či je v názve/ označení zmluvy uvedené, že je uzavretá podľa Zákona o ŠFRB aj podľa Obch.z., alebo to tak označené nie je. Poukázal aj na odborné názory právnej obce a na analógiu so ZoSÚ. Napriek tomu, že pri zmluve o spotrebiteľskom úvere sa aplikuje O.z., a to s poukazom na ust. § 52 ods. 2 posledná veta O.z. a napriek tomu, že ZoSÚ upravuje (niektoré) náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, je za lex generalis vo vzťahu k ZoSÚ považovaný Obch.z., resp. ust. § 497 a nasl. Obch.z. Ak sa za lex generalis vo vzťahu k ZoSÚ považuje Obch.z., resp. ust. § 497 a nasl. Obch.z. a nie O.z., o to viac to platí vo vzťahu k Zákone o ŠFRB. Právny vzťah zo zmluvy o poskytnutí podpory vo forme úveru je v súlade s ustanovením § 261 ods. 6 písm. d/ Obch.z. tzv. absolútnym obchodom. Musí sa spravovať Obchodným zákonníkom bez ohľadu na dohodu zmluvných strán. Aj keby sa zmluvné strany dohodli, že tento ich vzťah sa bude spravovať O.z., musel by sa spravovať Obch.z. a zmluva by bola v časti o použití O.z. neplatná. Ani odkazy v zmluve na použitie O.z. z nej nemôžu urobiť zmluvu zakladajúcu právny vzťah občianskoprávnej povahy. Keďže Obch.z. je lex generalis vo vzťahu k Zákone o ŠFRB, práva žalovaného v pôvodnom konaní na vrátenie úveru sa spravovali Obch.z. a nie je možné ich posudzovať podľa ustanovení O.z. Žalovaný mal v pôvodnom konaní nárok na vrátenie úveru aj po odstúpení od zmluvy a zároveň má nárok na zmluvný úrok až do vrátenia úveru. Podľa Obch.z. má odstúpenie od zmluvy následky ex nunc, pričom odstúpenie od zmluvy sa nedotýka nároku na zaplatenie zmluvnej pokuty (§ 302 Obch.z.). Nie je náhoda, že vzťah zo zmluvy o úvere je absolútnym obchodom, na ktorý je treba vždy aplikovať ust. tretej časti Obch.z.. Ust. tretej časti Obch.z. sú totiž nastavené tak, aby veriteľ mohol účinne využiť svoje právo na odstúpenie od zmluvy a zároveň spravodlivo dostal späť peňažné prostriedky, ktoré dlžníkovi poskytol, vrátane dohodnutej odplaty za ich poskytnutie, t. j. zmluvného úroku. Zmluva o poskytnutí podpory vo forme úveru je jednoznačne úverovou zmluvou. Ak sa na ňu nebude aplikovať Obch.z. ale O.z., bude dochádzať k absurdným následkom (t. j. k zvýhodňovaniu nedisciplinovaných dlžníkov), ktorým sa zákonodarca snažil predísť práve zaradením úverovej zmluvy medzi absolútne obchody a tiež osobitnou právnou úpravou odstúpenia pri zmluve o úvere.

Žalobkyňa 1/ vo vyjadrení uviedla, že je vylúčená, aby žalobkyňa bola zaviazaná plniť aj z Dohody o splatení dlhu a zároveň aj zo Zmluvy o poskytnutí podpory. Dohoda o splatení dlhu formulovala podľa jej názoru konkrétne sumy a termíny splatnosti. Dohodou o splatení dlhu, ktorá bola uzavretá po odstúpení od Zmluvy o poskytnutí podpory iba so žalobkyňou 1/ nedošlo k novácii záväzku, ale bol to len ústupok zo strany žalovaného, ktorý v snahe o zmiernenie negatívnych následkov odstúpenia od Zmluvy o podpore voči žalobkyňi 1/ súhlasil s postupným splatením záväzku žalobkyne 1/, pričom po úhrade dlhu v zmysle dohody sa mal obnoviť pôvodný zmluvný vzťah medzi žalovaným a žalobcami, pričom žalovaný netrval na jednorazovom splatení celej sumy v zmysle odstúpenia od predmetnej zmluvy o podpore vo forme úveru. Uvedené jednoznačne vyplýva aj zo samotného znenia predmetnej Dohody o splatení dlhu. Obsahom Dohody o splatení dlhu bolo, ako tvrdí aj žalobkyňa 1/, uznanie záväzku avšak len ku konkrétnemu dátumu, t. j. ku dňu 18.3.2015 a splácanie záväzku, vyčísleného taktiež len ku konkrétnemu dátumu (ku dňu 18.3.2015). Nakoľko vzťah vyplývajúci zo Zmluvy o poskytnutí podpory vo forme úveru je vzťahom obchodnoprávnym, ako je vyššie odôvodnené zo strany žalovaného aj po odstúpení od zmluvy o poskytnutí podpory vo forme úveru je žalovaný oprávnený žiadať od dlžníkov – žalobcov vrátenie poskytnutých peňažných prostriedkov (dlžnej sumy), zaplatenie úrokov z omeškania a zaplatenie zmluvných úrokov (ako ceny poskytnutých peňazí) z nevrátenej časti úveru, a to až do okamihu vrátenia dlžnej sumy (§ 506 Obch.z.). Rovnako vyplýva zo znenia samotnej Dohody o splatení dlhu, že bola podpísaná len žalobkyňou 1/, čo tiež môže napovedať skutočnosti, že nešlo o nováciu záväzku, nakoľko účastníkmi zmluvného vzťahu bol aj žalobca 2/ a pôvodne žalovaný 2/ – L.

C. a pôvodne žalovaný 3/ M. N. (pôvodné konanie sp. zn. 14Csp/309/2017), ktorý predmetnú dohodu nepodpisali. S touto skutočnosťou sa však súd ani žalobkyňa 1/ vo svojom vyjadrení žiadnym spôsobom nevysporiadali a aj z tohto pohľadu sa zdá žalovanému predmetné odôvodnenie rozsudku a samotný rozsudok za zmatečný, arbitrárny a nepreskúmateľný, v dôsledku čoho má žalovaný za to, že došlo k porušeniu práva žalovaného na spravodlivý proces.

Žalobkyňa tvrdí vo vyjadrení, že nie je možné od tej istej zmluvy odstúpiť dvakrát. Súd vo svojom odôvodnení rozsudku uviedol, že odvolanie účinkov odstúpenia nie je nič iné, ako navrátenie zmluvou založeného právneho vzťahu medzi účastníkmi do stavu pred odstúpením a považoval za celkom zjavné, že k tomu nedošlo, a to preto, že nikdy nebola zrušená či zmenená Dohoda o splátkach. Žalovaný odstúpil od úverovej zmluvy podaním z 22.12.2014. V zmysle uvedeného Odstúpenia od úverovej zmluvy z 22.12.2014 došlo na základe žiadosti žalobkyne 1/ k uzavretiu Dohody o splatení dlhu z 2.4.2015. Následne ako už žalovaný vo svojom vyjadrení zo 4.5.2022 ako aj v odvolaní a vzhľadom na závery z pojednávania uviedol, bola žalobkyňi 1/ zaslaná a rovnako doručená Výzva na úhradu z 29.6.2015 zo strany žalovaného, v ktorej žalovaný konštatoval, že odstúpil od úverovej zmluvy č. 201/7706/1998 podaním Odstúpenie od úverovej zmluvy z 22.12.2014, a to vzhľadom na skutočnosť, že sa žalobkyňa 1/ dostala do omeškania s úhradou 10-tich mesačných splátok (ďalej len „Výzva na úhradu z 29.6.2015“). Žalovaný v predmetnej Výzve na úhradu z 29.6.2015 ďalej uviedol, že zasielal žalobkyňi 1/ dohodu o splatení dlhu v mesačných splátkach vo výške 1.000 eur. V nadväznosti na uvedené žalobkyňu 1/ vyzval na úhradu trov právneho zastúpenia vo výške 974,40 eur na účet právneho zástupcu ŠFRB vedený v I. J., K., číslo účtu: XXXXXXXXXXX/XXXX, variabilný symbol: XXXXXXXXXXX. Žalovaný ďalej uviedol, že po úhrade trov právneho zastúpenia v plnej výške (974,40 eur) bude možné vykonať storno odstúpenia od úverovej zmluvy č. 201/7706/1998. Žalovaný, ako aj sám súd skonštatoval, predložil súdu výpis z účtu právneho zástupcu žalovaného, ktorým žalovaný preukázal, že žalobkyňa 1/ uhradila sumu 974,40 eur, na základe vyššie uvedenej Výzvy na úhradu z 29.6.2015. Podľa ust. § 349 ods. 1 Obch.z. je analogicky možné vyvodiť, že je možnosť po tejto dobe odvolať alebo meniť účinky odstúpenia od zmluvy so súhlasom druhej strany. Rovnako aj v zmysle právnickej literatúry k zmene účinkov odstúpenia od zmluvy po jeho doručení možno pristúpiť na základe dohody strán. Vo Výzve na úhradu z 29.6.2015 bolo uvedené, že v prípade úhrady trov právneho zastúpenia vo výške 974,40 eur vykoná žalovaný storno odstúpenie od úverovej zmluvy č. 201/7706/1998. Žalobkyňa 1/ uhradila uvedenú sumu 974,40 eur a tým akceptovala dohodu medzi stranami o zrušení účinkov odstúpenia od úverovej zmluvy. Z vyššie uvedeného, t. j. vzhľadom na uzatvorenie Dohody o splatení dlhu z 2.4.2015 a vzhľadom na súhlas s odvolaním účinkov odstúpenia a vzhľadom k následnému zastaveniu súdneho konania sp. zn. 11C/22/2016, došlo k zrušeniu účinkov Odstúpenia od úverovej zmluvy z 22.12.2014. Žalovaný má za to, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rovnako vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci. Súd na skutkové tvrdenia žalovaného neprihliadol aj napriek skutočnosti, že malo zásadný vplyv na rozhodnutie v tomto konaní. Súd v konečnom dôsledku iba skonštatoval bez ohľadu na vyššie uvedené, že odvolanie účinkov odstúpenia nie je nič iné, ako navrátenie zmluvou založeného právneho vzťahu medzi účastníkmi do stavu pred odstúpením. Súd však ďalej považoval za celkom zjavné, že k tomu nedošlo, a to preto, že nikdy nebola zrušená či zmenená Dohoda o splátkach podpísaná len so žalobkyňou 1/. Žalovaný si v súdnom konaní 14Csp/309/2017 ako žalobca uplatnil nárok v zmysle Odstúpenia od úverovej zmluvy z 27.7.2017. V tomto prípade ide teda o miernejšiu sankciu za porušenie zmluvných podmienok zo strany žalobcov, nakoľko ak by aj pripustil, že Odstúpenie od zmluvy z 27.7.2017 nemá právne účinky, žalobcovia by boli povinní uhradiť v rámci súdneho konania 14Csp/309/2017 žalovanému nárok v zmysle Odstúpenia od úverovej zmluvy z 22.12.2014 (aj s príslušnými plynúcimi úrokmi od roku 2015 do zaplatenia), a to vzhľadom na skutočnosť, že neuplynula 4 - ročná premlčacia doba na uplatnenie nároku. (s touto skutočnosťou sa konajúci súd žiadnym spôsobom nevysporiadali). Nie je pravdivé ani tvrdenie žalobkyne 1/, že Odstúpenie od úverovej zmluvy z roku 2017 by nebolo možné vykonať, nakoľko žalobcovia nesplnili podmienky stanovené Zmluvou na to, aby mohol žalovaný platne od Zmluvy o poskytnutí podpory odstúpiť. Žalobkyňa 1/ nesprávne a zavádzajúco uvádza, že žalobcovia neboli ku dňu 27.7.2017 v omeškani s úhradou 11 mesačných splátok, vzhľadom na skutočnosť, že žalobcovia mali na konci roku 2015 preplátok na splátkach vo výške 1.461,24 eur, ako to vyplýva z prehľadu platieb, ktoré v konaní žalovaný predložil. Žalovaný uviedol, že predmetné označenie neznamená celkový preplátok, ale len preplátok splátok v rámci daného roku. Konkrétne v roku 2015 systém žalovaného pri Historii pohybov pracoval so skutočnosťou, že v roku 2015 mali žalobcovia uhradiť sumu 1.538,76 eur, avšak uhradili 3.000 eur, t. j. v danom roku zaplatili podľa systému žalovaného žalobcovia navyše o 1.461,24 eur (3.000- 1.538,76). Rovnako v roku 2016 mali zaplatiť

podľa systému sumu 1.538,76 eur, avšak uhradili len 500 eur, t. j. v danom roku chýbalo 1.038,76 eur (1.538,76 - 500). Rovnaký výpočet sa vzťahuje aj na ostatné roky (je potrebné pracovať s riadkom mal uhradiť a koľko reálne uhradili v danom roku). To rovnako popiera aj tvrdenie žalobkyne 1/, že mala predplatené splátky až do novembra (11) 2016 a so sumou 500 eur zo dňa 29.01.2016 až do marca 2017 a následne s ďalšou splátkou vo výške 500 eur až do júla 2017. Nie je pravdivé ani tvrdenie žalobkyne 1/, že absentovala aj ďalšia podmienka na to, aby v roku 2017 mohol žalovaný odstúpiť od Zmluvy o poskytnutí podpory, a sice výzva na úhradu dlhu. Medzi žalobcami a žalovaným bol pre prípad omeškania s úhradou pravidelných mesačných splátok v súlade so Zmluvou o úvere dojednaný spôsob odstúpenia od Zmluvy o úvere v čl. VIII bod 8.4. Zmluvy o úvere nasledovne: „V prípade, ak je dlžník v omeškaní s úhradou ktorejkoľvek zo splátok dlhšie ako 6 mesiacov je fond oprávnený po doručení výzvy k vyrovnaní splátok od zmluvy odstúpiť jednostranne, ak nebudú splnené podmienky uvedené vo výzve. Veriteľ môže od zmluvy odstúpiť jednostranne aj v tých prípadoch, ak dlžník závažným spôsobom poruší zmluvu a to napríklad opakovaným nesplácaním úveru, porušením stavebných predpisov, podstatnou zmenou stavby bez súhlasu veriteľa, zriadením záložného práva v prospech tretích osôb bez vopred udeleného písomného súhlasu veriteľa, zmenou vlastníctva bez súhlasu veriteľa a pod. Zmluvné strany sa dohodli, že v prípade naplnenia bodu 8.4. je dlžník povinný uhradiť zmluvnú pokutu vo výške 10 % z celej dlžnej sumy, t. j. zo súčtu zostatku istiny a celého nesplateného úroku a vrátiť na účet veriteľa istinu a zostatok úroku v termíne do 30 dní od doručenia výzvy dlžníkovi.“ Z uvedeného vyplýva, že žalovaný nebol povinný vyzvať žalobcov pred odstúpením od úverovej zmluvy, stačilo ak dlžníci závažným spôsobom porušili zmluvu, t. j. opakovane nesplácali úver. Uvedené dojednanie predstavuje miernejšiu úpravu možnosti odstúpenia od úverovej zmluvy podľa § 506 Obch.z. zo strany žalovaného, ktorý obsahuje osobitný spôsob odstúpenia od úverovej zmluvy, a to konkrétne: „Ak je dlžník v omeškaní s vrátením viac než dvoch splátok alebo jednej splátky po dobu dlhšiu ako tri mesiace, je veriteľ oprávnený od zmluvy odstúpiť a požadovať, aby dlžník vrátil dlžnú sumu s úrokmi.“ Žalovaný uviedol, že napriek doručenému Odstúpeniu zo dňa 27.7.2017 nedošlo zo strany žalobcov k úhrade celkovej dlžnej sumy. Poukazuje na skutočnosť, že ust. § 506 Obch.z. je osobitným ustanovením k všeobecným ust. Obch.z. o odstúpení od zmluvy. Je nepochybné, že ust. § 506 Obch.z. po odstúpení od zmluvy požaduje vrátenie nielen dlžnej sumy, ale aj úrokov ako ceny poskytnutých peňazí. Preto je opodstatnené, aby po odstúpení od zmluvy o úvere podľa § 506 Obch.z. dlžník naďalej platil tak úroky z úveru, ako aj úroky z omeškania, ktoré sú buď zmluvne dojednané, alebo zákonné (§ 369 ods. 1 Obch.z.). V opačnom prípade by sa veriteľ, využijúc oprávnenie dané mu zákonom odstúpiť od zmluvy o úvere, ktoré je dôsledkom porušenia povinnosti dlžníka, dostal do horšieho postavenia, ako mal pred porušením povinnosti dlžníkom. Žalovaný zdôraznil, že žalobcovia realizovali úhrady celkovej dlžnej sumy bez súčinnosti žalovaného na základe doručenia Platobného rozkazu Okresného súdu Dunajská Streda sp. zn. 14Csp/309/2017. Následne sám žalobca 2/. požiadal žalovaného o vystavenie potvrdenia o uhradení dlhu. Žalovaný bol vzhľadom na konanie žalobcov (uhradenie celkovej vymáhanej dlžnej sumy) nútený podať späťvzatie návrhu, keďže bola uhradená celková vymáhaná suma v zmysle žaloby o zaplatenie 12.084,51 eur s príslušenstvom z 15.12.2017. Keďže žalobcovia uhradili celkovú dlžnú sumu v zmysle vymáhaného nároku a v zmysle vydaného Platobného rozkazu (čím podľa vtedajšieho názoru žalovaného - uznali celkový nárok žalovaného v konaní sp. zn. 14Csp/309/2017), žalobcovia uviedli žalovaného do omylu a ten nemal inú možnosť ako zobrať svoj návrh späť v celom rozsahu. Toto konanie považuje zo strany žalobcov v konaní sp. zn. 14Csp/309/2017 za účelové, nakoľko následne bol podaný zo strany žalobcov vzájomný návrh. Žalovaný má tak v zmysle vyššie uvedeného za to, že žalobcovia riadne uhradili dlh v zmysle súdneho konania vedeného na Okresnom súde Dunajská Streda sp. zn. 14Csp/309/2017. V tomto prípade nemožno konštatovať, že došlo k bezdôvodnému obohateniu na strane žalovaného, nakoľko právny dôvod plnenia zo strany žalobcov bol v tomto smere daný (súdne konanie, resp. vydaný Platobný rozkaz, na základe žalobného návrhu žalovaného v pôvodnom konaní ako žalobca).

Súd prvej inštancie v konaní v predmetnej veci nesprávnym procesným postupom znemožnil žalovanému, aby uskutočňoval procesné práva, ktoré mu patria a to v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Takéto pochybenie súdu vníma predovšetkým v porušení práv žalovaného na riadne odôvodnenie rozhodnutia. Podstatou práva na spravodlivý proces je i právo na relevantné a teda zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Porušením práva na spravodlivý proces je nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení procesných ustanovení, vymykajúcom sa zo zákonného ale i ústavnoprávneho rámca. Uvedené zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených s ich súdnou ochranou. Pod takýmto právom možno rozumieť aj právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia. Súdy musia vo svojich rozsudkoch jasným a zrozumiteľným spôsobom uvádzať dôvody, na ktorých založili svoje rozhodnutia a rovnako

sa musia zaoberať najdôležitejšími argumentami vznesenými stranami sporu, pričom by mali rovnako uvádzať i dôvody pre neprijatie alebo odmietnutie argumentácie strany sporu. V zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je od všeobecných súdov vyžadované, aby sa jasne, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnávali so všetkým právnymi ako i skutkovými skutočnosťami, ktorú sú pre ich rozhodnutia vo veci právne významné a podstatné. Súd by mal byť preto vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení koherentný, t. j. jeho rozhodnutie musí byť konzistentné a jeho argumenty musia podporiť príslušný záver. Súčasne musí súd dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť teda inými slovami, na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí, rovnako ako závery, ku ktorým na základe týchto premís došiel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé (I. ÚS 243/07, I. ÚS 155/07, I. ÚS 402/08). Porušenie práva strany sporu na riadne, preskúmateľné a nezmätočné odôvodnenie rozhodnutia na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej sa strane sporu odníma možnosť náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu v rámci využitia prípadných riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov. Nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je porušením práva na spravodlivé súdne konania a takáto vada nepochybne zakladá aj prípustnosť odvolania v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. b/ CSP.

Žalovaný v priebehu celého konania opakovane argumentoval skutočnosťou, že nárok na bezdôvodné obohatenie nevznikol, vzhľadom aj na predchádzajúce uvedené argumenty (neexistencia novácie, (ne)storno odstúpenia a ďalšie). Žalovaný má tak v zmysle vyššie uvedeného za to, že žalobcovia riadne uhradili dlh v zmysle súdneho konania vedeného na Okresnom súde Dunajská Streda sp. zn. 14Csp/309/2017 a vzhľadom na tam uvedený výpočet vymáhanej sumy. Žalovaný si v konaní sp. zn. 14Csp/309/2017 uplatnil nárok v zmysle Odstúpenia od zmluvy v roku 2017. Žalovaný v tejto súvislosti uvádza, že uplatnenie nároku v zmysle Odstúpenia od zmluvy v roku 2017 bolo pre žalobcov aj výhodnejšie vzhľadom na príslušenstvo pohľadávky a najmä zmluvné úroky a úroky z omeškania. V prípade, že by žalovaný uplatnil nárok v zmysle Odstúpenia od zmluvy z roku 2014, na ktoré poukazujú žalobcovia, nárok žalovaného by bol pomerne vyšší. Žalobcovia špecifikujú v tomto konaní výšku istiny vzhľadom na úhrady žalobcov od roku 2015 a vzhľadom na Dohodu o splatení dlhu uzavretú len so žalobkyňou 1/. Žalovaný považuje takýto výpočet za nesprávny, počas celého konania popieral žalovaný existenciu bezdôvodného obohatenia, a to vzhľadom na vyššie uvedenú argumentáciu. Samotná Zmluva o poskytnutí podpory bola uzatvorená ako zmluva odplatná, pričom zmluvný úrok predstavuje práve túto odplatu za poskytnuté finančné prostriedky. Žalobcovia vo vyčíslení uplatneného nároku nezohľadňovali príslušenstvo pohľadávky týkajúce sa zmluvnej pokuty a zmluvných úrokov.

Namiesto toho, aby súd prvej inštancie venoval pozornosť vyššie uvedeným namietaným skutočnostiam, tak sa jednoducho uchýlil k rozhodnutiu, ktoré je podľa názoru žalovaného unáhlené a zjavne nesprávne a na základe vykonaných dôkazov tak došiel k nesprávnym skutkovým zisteniam, pričom jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

5. Žalobkyňa 1/ k vyjadreniu žalovaného uviedla, že jeho prevažný obsah je len opakovaním argumentácie, ktorá už bola žalovaným zmienená v samotnom odvolaní. Z uvedeného dôvodu sa v stručnosti vyjadruje k podstatným častiam repliky žalovaného. Žalovaný v úvode repliky uvádza, že sa nemôže stotožniť s názorom žalobkyne 1/, podľa ktorého vyhodnocovanie otázky režimu O.z. alebo Obch.z. pre rozhodovanie o merite veci je bez právnej relevancie. Žalovaný síce vyjadruje svoj nesúhlas, ale nijakým spôsobom v kontexte na vykonávané dokazovanie na súde 1. stupňa nekonkretizuje, prečo by tomu tak nemalo byť. Z priebehu dokazovania na súde 1. stupňa a aj zo zvyšku argumentácie v replike žalovaného je viditeľné, že predmetom posudzovania, ktoré bolo podstatné pre rozhodnutie vo veci, boli odlišné skutočnosti. Nepovažuje preto za potrebné sa opätovne vyjadrovať k opakovaniu argumentácie žalovaného na 3., 4. a 5. strane repliky, nakoľko (ako uvádza sám žalovaný) ide o zhrnutie tvrdení, ktoré už v konaní (v odvolaní) prezentoval. Žalovaný sa naďalej snaží nesprávnym ba až absurdným spôsobom spochybniť obsah a účel Dohody o splatení dlhu. Žalovaný uvádza, že po úhrade dlhu v zmysle Dohody o splatení dlhu sa mal obnoviť pôvodný zmluvný úverový vzťah. Žalobkyňa 1/ nie je zrejmé, aký právny inštitút má žalovaný na mysli, ak hovorí o „obnovení pôvodného zmluvného úverového vzťahu“. Najmä ak sám deklaruje, priznáva a nepovažuje za sporné, že pôvodný úverový zmluvný vzťah zanikol odstúpením od zmluvy zo dňa 22.12.2014. Ak pôvodný úverový zmluvný vzťah zanikol odstúpením od zmluvy, tak sa určite neobnoví a nemôže obnoviť tým, že žalobca ako dlžník dodrží splátkový kalendár a uhradí splátky, na ktorých sa dohodol v samostatnej Dohode o splatení dlhu. V ďalšom sa žalovaný snaží opätovne predostierať skutkové tvrdenia o tom, že odvolanie účinkov odstúpenia od zmluvy malo nastať na základe úhrady finančných prostriedkov na základe výzvy, ktorú žalovaný zaslal žalobcovi. V nadväznosti na to prezentuje žalovaný svoju domnienku o tom, že

neprihliadnutím na tieto skutočnosti malo dôjsť k porušeniu práva na spravodlivý proces. Žalovaný však nijako nekonkretizuje v čom má porušenie práva na spravodlivý proces spočívať. Ak má žalovaný na mysli tú skutočnosť, že súd neprihliadol na niektoré jeho tvrdenia, tak je potrebné zmieniť, že sa jedná o tvrdenia, ktoré súd nepripustil ako prostriedky procesného útoku resp. obrany, nakoľko neboli uplatnené včas. Súd preto legitímnym spôsobom uplatnil sudcovskú koncentráciu konania. Neprihliadnutie na tieto skutkové tvrdenia bolo v odôvodnení napádaného rozsudku náležite objasnené a vysvetlené. Z uvedeného dôvodu preto nie je možné tvrdiť porušenie práva na spravodlivý proces. Na strane 8 repliky žalovaný uvádza nové skutkové tvrdenia o tom, že preplatok na splátkach žalobcu vlastne mal predstavovať preplatok len pre ten ktorý kalendárny rok, avšak sa zrejme nemal považovať za preplatok pre účely nasledujúceho kalendárneho roka. Na tomto mieste žalobkyňa 1/ dôrazne upozornila, že sa v tomto prípade jedná o novoty v odvolacom konaní, ktoré sú podľa § 366 CSP zásadne neprípustné. Preto žiadala, aby odvolací súd na tieto skutkové tvrdenia ako novoty v odvolacom konaní neprihliadal. Zohľadnenie týchto nových skutkových tvrdení by predstavovalo porušenie princípu kontradiktórnosti konania a porušenie zásady rovnosti zbraní sporových strán. Pre úplnosť však uviedla, že ak by aj mali byť tieto skutkové tvrdenia ako prostriedok procesného útoku resp. obrany brané do úvahy (čo ale odmieta), obsah týchto tvrdení je absurdný. V zásade sa žalovaný snaží naznačiť, že ak žalobkyňa v určitom kalendárnom roku zaplatila na jednotlivých splátkach viac ako mala, tak tento preplatok „už neexistoval a nebol daný“ v nasledujúcom kalendárnom roku. Takéto úvahy sú skutočne nezodpovedajúce obsahu Dohody o splácaní dlhu a nemajú oporu v žiadnom zákonom ustanovení. Výhrada o tom, že sa jedná o novoty v odvolacom konaní sa týka aj tvrdení v prvom odseku na 9. strane odvolacej repliky žalovaného. Žalovaný totiž odvodzuje svoje právne závery od skutkových tvrdení o závažnom porušovaní zmluvy v podobe opakovaného splácania úveru. Uvedené skutočnosti totiž neboli predmetom dokazovania v konaní na súde prvého stupňa. Na str. 10 repliky žalovaný namieta nedostatočné odôvodnenie rozsudku. Po oboznámení sa s obsahom danej časti repliky však žalobkyňa 1/ uviedla, že žalovaný ale nijako nekonkretizuje nedostatky odôvodnenia rozsudku. Jedná sa len o zmieňovanie všeobecných fráz a citácií súdnych rozhodnutí bez konkrétnej väzby na skutkový stav, ktorý bol predmetom konania na súde prvého stupňa a na odôvodnenie napádaného rozsudku.

6. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozsudku súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. b/, f/ a h/ CSP), preskúmal napadnutý rozsudok v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offio na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré ale nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie, bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku boli oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke odvolacieho súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny a je dôvodné ho potvrdiť.

Odvolací súd nemal (napriek opačnému názoru odvolateľa) dôvod nesúhlasiť s argumentáciou použitou súdom prvej inštancie na podporu ním zvoleného spôsobu rozhodnutia (tak ako táto - rozumej argumentácia - vyplýva z odôvodnenia rozsudku), odvolací súd sa stotožňuje so skutkovými i právnymi závermi súdu prvej inštancie. U dôvodov predostretých súdom prvej inštancie dostatočne jasne a i objektívne presvedčivo by tak zásadne postačovalo i len konštatovať ich správnosť a odvolať sa na ne (prvá časť ust. § 387 ods. 2 CSP), odvolací súd však aj v tejto konkrétnej veci musí urobiť zadosť tiež povinnosti vyporiadať sa s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní (§ 387 ods. 3 veta druhá CSP) a preto, ale aj pre celkovú úplnosť nad rámec už uvedeného súdom prvej inštancie doplnia (§ 387 ods. 2 CSP in fine) nasledovné:

7. Predmetom konania vedeného na súde prvej inštancie bolo vydanie bezdôvodného obohatenia 5.567,33 eur s príslušenstvom, ktorého sa domáhali žalobcovia 1/ a 2/ proti žalovanému, súd prvej inštancie žalobe v celom rozsahu vyhovel a priznal žalobcom proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

Predmetnom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a rozsudku súdu prvej inštancie.

8. Takmer všetky podstatné tvrdenia z odvolania, týkajúce sa veci samej, žalovaný uvádzal už v konaní pred súdom prvej inštancie, súd prvej inštancie sa s nimi v odôvodnení napadnutého rozsudku riadne vysporiadal, odvolací súd sa s jeho závermi stotožňuje (viď nižšie).

9. Ako už uviedol súd prvej inštancie podstatnú časť podaní strán tvorila právna argumentácia v otázke, či sa Zmluva o poskytnutí podpory riadi Obch.z. alebo O.z., ktorá otázka sa javila ako podstatná vzhľadom na to, že kým odstúpenie v intenciách O.z. má účinky ex tunc a O.z. v zásade neumožňuje zrušiť odstúpenie od zmluvy, odstúpenie od zmluvy v režime Obch.z. má účinky ex nunc, pričom § 349 ods. 1 Obch.z. umožňuje odvolať účinky odstúpenia, ak s tým druhá strana súhlasí. Žalovaný sa tejto otázke venoval i vo väzbe na premlčanie nárokov; to však súd prvej inštancie považoval v tomto konaní za bezpredmetné, keďže žalovaným tvrdený dlh bol žalobcami uhradený, pričom k úhrade platieb nad rozsah nárokov žalovaného došlo až počas konania (dňa 19.1.2018) a teda je zrejmé, že nárok žalobcov na vydanie bezdôvodného obohatenia nemôže byť premlčaný. Súd prvej inštancie túto právnu otázku vzhľadom na priebeh konania a vykonané dôkazy vyhodnotil ako otázku, ktorej zodpovedanie nie je pre rozhodnutie súdu nevyhnutné, pretože aj ak by sa zmluva riadila ustanoveniami Obch.z. ako to tvrdil žalovaný, z vykonaného dokazovania by nebolo možné dospieť k inému záveru, než že nedošlo k odvolaniu účinkov odstúpenia od zmluvy z roku 2014 a že odstúpenie od zmluvy z roku 2017 je absolútne neplatné. Žalovaný najskôr argumentoval, že po uzavretí Dohody o splátkach pristúpil k vystaveniu Súhlasu so stornom odstúpenia od zmluvy z 24.9.2015, pričom uvedené storno odstúpenia zasielal obom žalobcom. Žalobcovi 2/ malo byť toto storno doručené 28.9.2015 s tým, že si ho neprevzal. Storno žalovaný podľa jeho vyjadrení zasielal aj žalobkyni 1/, avšak v súčasnosti nedisponuje doručenkou k uvedenej zásielke, avšak v prípade poskytnutia dodatočnej lehoty ju do konania žalovaný predloží, avšak žalovaný v konaní nepredložil ním uvádzaný dokument a ani doručky. V podaní zo 4.5.2022 žalovaný zmenil svoje skutkové tvrdenia v otázke storna odstúpenia z roku 2014, neodvolával sa už na „Súhlas so stornom odstúpenia od zmluvy zo dňa 24.9.2015“, ktorý mal zasielať obom žalobcom, ani tento dokument súdu nepredložil, uviedol však, že po uzavretí Dohody o splátkach doručil žalobcovi „Výzvu na úhradu“ z 29.6.2015, v ktorej vyzval žalobcu na úhradu trov právneho zastúpenia vo výške 974,40 eur, s tým, že po ich úhrade bude možné vykonať storno odstúpenia od zmluvy. Žalovaný preukázal úhradu uvedenej sumy. Úhradou tejto sumy žalobca podľa žalovaného akceptoval dohodu medzi stranami o zrušení účinkov odstúpenia od zmluvy. Žalovaný teda už nehovoril o odvolaní účinkov odstúpenia úkonom žalovaného (Súhlas so stornom odstúpenia/Súhlas s odvolaním účinkov odstúpenia), ale o dohode o zrušení účinkov odstúpenia, ktorú vyvodzoval z uhradenia trov právneho zastúpenia na základe Výzvy na úhradu z 29.6.2015. Súd prvej inštancie tieto tvrdenia žalovaného vyhodnotil ako prostriedok procesnej obrany, ktorý nebol uplatnený včas, keďže žalovaný ho mohol predložiť už skôr, ak by konal starostlivo so zreteľom na rýchlosť a hospodárnosť konania (§ 153 CSP), preto uznesením vyhláseným na pojednávaní dňa 13.5.2022 rozhodol, že na tieto skutkové tvrdenia žalovaného nebude prihliadať. Za danej procesnej situácie súd prvej inštancie vyhodnotil, že žalovaný nepreukázal existenciu a doručenie dokumentu s názvom „Súhlas so stornom odstúpenia od zmluvy“ z 24.9.2015 a teda nepreukázal, že skutočne odvolal účinky odstúpenia od zmluvy z roku 2014. Súd prvej inštancie uviedol, že ak by aj na tvrdenia žalovaného zo 4.5.2022 prihliadol, aj tak je celkom zrejmé, že k odvolaniu účinkov odstúpenia z roku 2014 nedošlo, nakoľko vo Výzve na úhradu z 29.6.2015 je výslovne uvedené: „Až po úhrade trov právneho zastúpenia v plnej výške bude možné vykonať storno odstúpenia od úverovej zmluvy č. 201/7706/1998“, je teda zjavné, že i žalovaný chápal odvolanie účinkov odstúpenia (storno odstúpenia) ako jednostranný úkon žalovaného, ktorý vykoná po úhrade trov právneho zastúpenia (čomu zodpovedá i skoršia argumentácia žalovaného, že vystavil súhlas so stornom odstúpenia a tento doručoval žalobcom), žalovaný však už vykonanie tohto úkonu nepreukázal a namiesto toho sa snažil vyvodiť odvolanie účinkov odstúpenia už zo samotnej úhrady trov právneho zastúpenia. Súd prvej inštancie bol názoru, že žalovaný týmto len dodatočne a účelovo dezinterpretoval obsah vlastných písomností, ktoré adresoval žalobcom. Avšak bez ohľadu na všetko vyššie uvedené, odvolanie účinkov odstúpenia nie je nič iné, ako navrátenie zmluvou založeného právneho vzťahu medzi účastníkmi do stavu pred odstúpenia. Súd prvej inštancie považoval za celkom zjavné, že k tomu nedošlo, a to preto, že nikdy nebola zrušená či zmenená Dohoda o splátkach (aj sám žalovaný potvrdil, že Dohodu o splátkach považuje za platnú a účinnú). Podľa názoru súdu prvej inštancie je vylúčené, aby popri sebe paralelne existovali Dohoda o splátkach a zmluva (kde dohoda o splátkach je práve dôsledkom odstúpenia od zmluvy a zosplatnenia dlhu zo zmluvy, čo ani nebolo medzi stranami sporné). Je vylúčené, aby mal žalovaný v rovnakom čase voči žalobcom nárok na úhradu splátok úveru podľa Zmluvy a zároveň nárok na úhradu splátok (v podstate toho istého dlhu) z Dohody o splátkach. Ak teda (aj podľa žalovaného) Dohoda o splátkach trvá i naďalej a nebola zrušená či zmenená (zrušenie/

zmena neboli v konaní tvrdené ani preukázané), už táto samotná skutočnosť je dôkazom toho, že nikdy nedošlo k navráteniu zmluvou založeného právneho vzťahu medzi účastníkmi do stavu pred odstúpením z roku 2014 a teda nedošlo ani k odvolaniu účinkov odstúpenia. Tento záver podčiarkuje i to, že žalovaný nepreukázal existenciu a doručenie ním pôvodne tvrdeného dokumentu „Súhlas so stornom odstúpenia od zmluvy“ z 24.9.2015, ani iného dokumentu, ktorý by obsahoval úkon vykonania storna odstúpenia predpokladaný vo Výzve na úhradu (trov právneho zastúpenia). Keďže z vykonaného dokazovania vyplynulo, že nedošlo k platnému odvolaniu účinkov odstúpenia z roku 2014 (aj ak by sa zmluva riadila Obch.z. a odstúpenie by bolo možné odvolať), súd prvej inštancie správne uzavrel, že v poradí druhé odstúpenie od zmluvy z roku 2017 je absolútne neplatné a nevyvoláva žiadne právne účinky, keďže zmluva zanikla odstúpením žalovaného od zmluvy listom z 22.12.2014. Po odstúpení od zmluvy z roku 2014 už teda žalovaný nemohol svoje nároky voči žalobcom vyvodzovať zo Zmluvy (v intenciách odstúpenia od zmluvy z roku 2017), ale výlučne z Dohody o splátkach.

S týmito skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožňuje.

Odvolateľ namietal, že ide o podstatnú právnu otázku v tomto konaní (či sa zmluva riadi Obchodným zákonníkom alebo Občianskym zákonníkom), a to vzhľadom na následne skúmanie účinkov odstúpenia, právnych následkov Dohody o splatení dlhu a samotnej skutočnosti odvolania účinkov odstúpenia od zmluvy, a že súd v odôvodnení rozsudku na jednej strane posudzuje možnosť odvolania účinkov odstúpenia (čo je prípustné len v rámci posúdenia predmetného vzťahu medzi žalobcami a žalovaným ako obchodnoprávneho vzťahu) a na druhej strane konštatuje, že nedošlo k odvolaniu účinkov odstúpenia od zmluvy z roku 2014 a že odstúpenie od zmluvy z roku 2017 je absolútne neplatné a nevyvoláva žiadne právne účinky, keďže zmluva zanikla odstúpením žalovaného od zmluvy listom z 22.12.2014 v zmysle ustanovenia § 48 ods. 2 O.z., v ktorom smere sa tak javí rozhodnutie súdu zmätočné a arbitrárne, nakoľko túto podstatnú právnu otázku vyhodnotil ako otázku, ktorej zodpovedanie nie je pre rozhodnutie súdu nevyhnutné.

Odvolací súd považuje túto námietku za nedôvodnú, nakoľko súd prvej inštancie neuviedol, že zmluva zanikla odstúpením žalovaného od zmluvy listom z 22.12.2014 v zmysle ustanovenia § 48 ods. 2 O.z., ale súd prvej inštancie citoval ust. § 48 ods. 1 a 2 O.z. i ust. § 349 ods. 1 Obch.z. a uviedol, že odstúpenie od zmluvy v intenciách O.z. má účinky ex tunc a O.z. v zásade neumožňuje zrušiť odstúpenie od zmluvy, odstúpenie od zmluvy v režime Obch.z. má účinky ex nunc, pričom § 349 ods. 1 Obch.z. umožňuje odvolať účinky odstúpenia, ak s tým druhá strana súhlasí a zodpovedanie tejto otázky správne nepovažoval za nevyhnutné pre rozhodnutie súdu, nakoľko z vykonaného dokazovania nebolo možné dospieť k inému záveru než že nedošlo k odvolaniu účinkov odstúpenia od zmluvy z roku 2014 a že odstúpenie od zmluvy z roku 2017 je absolútne neplatné. Svoje skutkové a právne závery v tomto smere súd prvej inštancie dostatočne jasne, zrozumiteľne a presvedčivo vyargumentoval, preto námietku o zmätočnosti a arbitrárnosti rozhodnutia nemožno považovať za dôvodnú.

Pokiaľ odvolateľ namietal, že dohodou o splatení dlhu, ktorá bola uzavretá po odstúpení od zmluvy o podpore iba so žalobkyňou 1/ nedošlo k novácii záväzku, s čím sa súd v odôvodnení nevysporiadal a tiež sa nezoberal s tým, prečo nedošlo k odvolaniu účinkov odstúpenia od zmluvy z roku 2014 z dôvodu novácie záväzku Dohodou o splatení dlhu z roku 2015 a voči ďalším pôvodne žalovaným sa nezaoberal aké účinky z toho vyplývajú, odvolací súd k tejto námietke uvádza, že táto námietka je zmätočná, nakoľko na jednej strane odvolateľ popiera nováciu a na druhej strane jej priznáva účinky a vytýka súdu, že sa nezaoberal účinkami na ďalších pôvodne žalovaných, všetko za situácie že súd prvej inštancie nováciou vôbec neargumentoval, z ktorých dôvodov nebolo možné námietku považovať za dôvodnú.

10. Nedôvodnou bola i námietka odvolateľa namietajúceho nedostatočnosť a nepreskúmateľnosť odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie v otázke prečo sa záväzkový právny vzťah medzi stranami má spravovať O.z. a nie Obch.z. (aj prečo zodpovedanie tejto otázky nepovažoval za nevyhnutné) a že súd neposkytuje jasné a zrozumiteľné odpovede prečo nevzal do úvahy rozsiahlu argumentáciu žalovaného, týkajúcu sa jeho postavenia a jeho obchodnoprávneho vzťahu so žalobcami a na to nadväzujúcich právnych otázok.

Súd prvej inštancie totiž v rozsudku uviedol, že keďže podstatnú časť podaní strán tvorila argumentácia k právnej povahe vzťahu medzi stranami, je vhodné, aby k tejto argumentácii súd stranám uviedol aspoň stručne svoj názor, hoci na ňom nezaložil svoje meritórne rozhodnutie (názor vid' v 21. bode odôvodnenia jeho rozsudku i v 1. bode tohto rozsudku odvolacieho súdu).

Odvolateľ v odvolaní obsiahlo reagoval na názor súdu prvej inštancie, s ktorým nesúhlasil a uviedol vlastnú obsiahlu argumentáciu smerujúcu k tomu, že právny vzťah zo zmluvy o poskytnutí podpory vo

forme úveru je tzv. absolútnym obchodom a musí sa spravovať Obchodným zákonníkom (viď 2. bod odôvodnenia tohto rozhodnutia odvolacieho súdu).

Napriek tomu, že súd prvej inštancie zodpovedanie tejto otázky správne nepovažoval za nevyhnutné pre jeho rozhodnutie (nakoľko žalovaný v konaní nepreukázal svoje tvrdenie o odvolaní/zrušení/stornovaní účinkov odstúpenia od zmluvy z roku 2014 a odstúpenie od zmluvy z roku 2017 je tak absolútne neplatné) a nezaložil na ňom svoje meritorne rozhodnutie, odvolací súd pre celkovú úplnosť k tejto otázke uvádza nasledovné:

Právna otázka týkajúca sa právneho posúdenia, či uzatvorením zmluvy o poskytnutí podpory podľa ustanovení Zákona o ŠFRB s fyzickou osobou, sa uzatvára spotrebiteľská zmluva, spĺňajúca kritéria ustanovenia § 52 O.z., resp. inej právnej normy, a teda, či sa na uvedený právny vzťah majú aplikovať platné a účinné právne predpisy Slovenskej republiky, resp. únijné predpisy, upravujúce ochranu spotrebiteľa alebo je uvedená aplikácia v danom prípade vylúčená, bola už riešená v uznesení NS SR sp. zn. 4Cdo/106/2018. V označenej právnej veci dospel NS SR k záveru, že Štátny fond rozvoja bývania je osobitný subjekt zriadený zákonom na realizáciu podpory štátu v oblasti bytovej politiky zákonom upravenými nástrojmi, pri ktorej nemá postavenie dodávateľa podľa ust. § 52 ods. 3 O.z. a ním uzatvorené zmluvy pri realizácii podpory štátu v oblasti bytovej politiky nemajú charakter spotrebiteľskej zmluvy v zmysle ust. § 52 ods. 1 O.z.

NS SR sa v uznesení z 29.4.2020 sp. zn. 8Cdo/9/2019 stotožnil so závermi vyjadrenými v uznesení NS SR z 29.4.2019 sp. zn. 4Cdo/106/2018. ŠFRB je právnickou osobou pôvodne zriadenou zákonom č. 124/1996 Z. z. o štátnom fonde rozvoja bývania účinným od 1.5.1996. Tento zákon upravil podmienky pre poskytovanie podpory štátu na rozširovanie a zveľaďovanie bytového fondu a vytvoril systém ekonomickej podpory rozvoja bývania a sústredenia zdrojov pre tento účel v ŠFRB, ktorý bol ním zriadený (§ 1 ods. 1). Postavenie ŠFRB zostalo nezmenené aj po zákonných zmenách (zákon č. 607/2003 Z. z., zákon č. 150/2013 Z. z.). Podľa § 1 ods. 3 zákona č. 150/2013 Z. z. je ŠFRB finančnou inštitúciou slúžiacou na implementáciu finančných nástrojov podľa osobitného predpisu, ktorým sú Nariadenie Európskeho parlamentu Rada (EÚ) č. 1303/2013 zo 17.12.2013, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja v Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde, Európskom poľnohospodárskom fonde pre rozvoj vidieka a Európskom námornom a rybárskom fonde, a ktorým sa stanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde a Európskom námornom a rybárskom fonde, a ktorým sa zrušuje Nariadenie rady (ES) č. 1086/2006. ŠFRB neposkytuje podporu vo forme úveru širokej verejnosti, ale iba vymedzenému okruhu osôb, ktoré musia mať na území Slovenskej republiky trvalý pobyt, ak ide o fyzickú osobu, prípadne sídlo, ak je žiadateľom podpory právnická osoba (§ 7 zákona č. 150/2013 Z. z.), podpora sa poskytuje za zvýhodnených podmienok upravených v zákone. Štátny fond rozvoja bývania je koncipovaný ako takzvaný obrátkový fond. Znamená to, že prostriedky, ktorými disponuje, sú používané najmä na poskytovanie podpory vo forme úverov za zvýhodnených podmienok, oproti podmienkam trhovým (§ 4 ods. 1 písm. a/ zákona č. 150/2013 Z. z.). Prostriedky fondu možno použiť aj na správu fondu, avšak len v zákonom limitovanom rozsahu (§ 4 ods. 1 písm. b/ zákona č. 150/2013 Z. z.).

Žalovaný (podľa záverov vyššie uvedených v rozhodnutí NS SR) je preto osobitný subjekt zriadený zákonom, prostredníctvom ktorého štát realizuje svoju bytovú politiku zákonom upravenými nástrojmi, medzi ktoré patrí aj zmluva o úvere. Jeho činnosť nemá atribúty podnikateľskej činnosti podľa § 2 ods. 1 Obch.z., nevykonáva činnosť za účelom dosiahnutia zisku, ale realizuje podporu štátu v oblasti bytovej politiky. Posúdenie toho, či ide o dodávateľa, je nutné vnímať aj v súvislostiach právnej úpravy a judikatúry práva Európskej únie. Ponímanie osoby dodávateľa v čl. 2 písm. c/ smernice Rady 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách sa vzťahuje len na zmluvy, ktoré podliehajú tejto smernici. Podľa čl. 1 bod 2 tejto smernice zmluvné podmienky, ktoré odrážajú záväzné zákonné alebo regulačné ustanovenia a ustanovenia alebo zásady medzinárodných dohôd, ktorých sú členské štáty alebo spoločenstvo zmluvnou stranou, najmä v oblasti dopravy, nepodliehajú ustanoveniam tejto smernice. Do rozsahu tejto smernice nespádajú zmluvné podmienky, ktoré odrážajú zákonné alebo regulačné ustanovenia konkrétneho štátu. ŠFRB nemôže pri poskytovaní podpory bývania vo forme úveru uplatniť „voľnú úvahu“, ale je povinný dodržať zákonom stanovené pravidlá. Ak žiadateľ podpory splní zákonné podmienky, fond je povinný s ním zmluvu za zvýhodnených, zákonom regulovaných podmienok, uzavrieť. Na takto zákonom regulované zmluvy o úvere sa uvedená smernica nevzťahuje a nemožno z nej vychádzať pri výklade pojmu dodávateľa vo vzťahu k ŠFRB. Zákonodarcia pritom vylúčil, aby sa na ŠFRB vzťahovala osobitná právna úprava spotrebiteľských úverov upravených zákonom č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (§ 1 ods. 3 písm. p/). Rovnako je ŠFRB vylúčený

aj z právnej úpravy úverov na bývanie upravených zákonom č. 90/2016 Z. z. o úveroch na bývanie a o zmene a doplnení niektorých zákonov (§ 1 ods. 4 písm. i/). Žalovaný je inštitútom sui generis, slúži ako ekonomický nástroj bytovej politiky štátu. Ochrana spotrebiteľa sa má primárne uplatniť proti nekalým praktikám dodávateľov, ktoré sa pri realizovaní podpory štátom vylučujú. ŠFRB ako účelový fond zriadený štátom si nemôže v zmluvách o poskytnutí podpory dohodnúť podmienky, ktoré by nemali oporu v zákone. Na základe uvedených špecifik ŠFRB nevykonáva podnikateľskú ani obchodnú činnosť, tak, ako to má na mysli právny poriadok. Keďže ochranu spotrebiteľa je nutné vnímať v súvislostiach právnej úpravy a judikatúry práva Európskej únie, ani v takomto prípade nemožno dospieť k záveru, že ŠFRB spĺňa pojmové znaky dodávateľa podľa ust. § 52 ods. 3 O.z. (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo 106/2018).

Vzhľadom k tomu, že NS SR v uznesení sp. zn. 8Cdo 9/2019 akceptoval názor obsiahnutý v skoršom rozhodnutí NS SR sp. zn. 4Cdo 106/2018, pričom nevzhliadol dôvod na odklon od právneho názoru v ňom vyjadreného (teda ani na dôvod na postúpenie veci veľkému senátu NS SR), bolo potrebné právne posúdenie riešenia právnej otázky uzatvorenia zmluvy o poskytnutí podpory podľa ustanovení zákona o ŠFRB, ako zmluvy, ktorá nespĺňa kritériá ustanovenia § 52 O.z., a preto na daný právny vzťah nie je dôvodné aplikovať vnútroštátne alebo úijné predpisy upravujúce ochranu spotrebiteľa, považovať za ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu.

V uznesení NS SR z 26.8.2020 sp. zn. 8Cdo/164/2020, vo veci v ktorej bol ŠFRB žalobcom a išlo o zmluvný vzťah medzi stranami, ktorý vznikol na základe Zmluvy o poskytnutí podpory vo forme úveru na bývanie, NS SR uviedol: „...i napriek skutočnosti, že Zmluva uzavretá medzi stranami nemala spotrebiteľský charakter, je i dovolací súd názoru, že nároky z nej je potrebné posudzovať podľa ustanovení Občianskeho zákonníka (vrátane nárokov po odstúpení od Zmluvy). Ako už bolo uvedené, dovolací súd poukazuje na to, že žalobca pri poskytovaní podpory vo forme úverov nevykonáva podnikateľskú, ani obchodnú činnosť, a teda ho nemožno považovať za podnikateľa v zmysle § 2 ods. 2 Obchodného zákonníka. Jeho činnosť preto podnikaním nie je (§ 2 ods. 1 Obchodného zákonníka). Obchodný zákonník predovšetkým upravuje postavenie podnikateľov, obchodné záväzkové vzťahy, ako aj niektoré iné vzťahy súvisiace s podnikaním (§ 1 ods. 1 Obchodného zákonníka). V danom prípade žalobca poskytoval podporu (i vo forme poskytnutia úveru) na základe a za podmienok, upravených v osobitnom prepise, ktorým v danej veci bol zákon č. 124/1996 Z. z. o Štátnom fonde rozvoja bývania. Tento prepis vo svojich ustanoveniach komplexne upravoval všetky podmienky (§ 5 až § 12), za ktorých bol Fond oprávnený poskytovať o. i. úvery, vrátane vymedzenia podstatných náležitostí uzavretej Zmluvy o poskytnutí podpory (údaje o zmluvných stranách, účel, výška a druh poskytovanej podpory, spôsob plnenia záväzkov zmluvných strán, boli základnými náležitosťami každého zmluvného vzťahu). V zmluve boli tiež dohodnuté sankcie za oneskorené splácanie (nedodržanie splátkového kalendára), za neoprávnené použitie poskytnutej podpory, za neumožnenie kontroly na stavbe, resp. za iné porušenie zmluvných podmienok. Podpora poskytnutá z prostriedkov Fondu bola navyše určená výhradne len na úhradu faktúr a iných platobných dokladov a nemohla byť žiadateľovi poskytnutá v hotovosti. Poskytnutú podporu musel žiadateľ čerpať iba v súlade s podmienkami zákona č. 124/1996 Z. z. a zmluvne dohodnutými podmienkami. Je potom zrejmé, že Fond pri poskytovaní podpory vo forme úveru, neuzatváral Zmluvu podľa ustanovení Obchodného zákonníka. V danej veci tak nešlo o typický úver v zmysle ust. § 497 a nasl. Obchodného zákonníka, ale o úver, poskytovaný na základe osobitného predpisu, ktorým bol zákon č. 124/1996 Z. z., a to za podmienok v ňom uvedených a bližšie špecifikovaných v samotnej Zmluve, ktorej náležitosti rovnako upravoval tento predpis. Podpora z Fondu sa tak poskytovala len špecifickej skupine žiadateľov za zákonom stanovených podmienok, ktoré boli pre žiadateľa priaznivejšie než podmienky, za ktorých by si vedel obstaráť finančné prostriedky na kapitálovom trhu (t. j. za iných než komerčných podmienok). Dovolaciemu súdu sú známe závery rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27. marca 2013, sp. zn. 6MCdo/4/2012, v zmysle ktorých „Zmluva o úvere upravená ustanoveniami § 497 až § 507 Obchodného zákonníka je tzv. absolútnym obchodom, čo znamená, že sa tento právny vzťah bez ohľadu na povahu jeho účastníkov spravuje Obchodným zákonníkom“, avšak tieto (vzhľadom na osobitnú úpravu postavenia Fondu a podmienok pre poskytovanie podpory) nemožno bez ďalšieho aplikovať i v posudzovanej veci. Ako už bolo uvedené, podmienky pre poskytovanie podpory (vo forme úveru) boli komplexne upravené v zákone č. 124/1996 Z. z. a v podrobnostiach špecifikovaných v samotnej Zmluve, rovnako uzavretej podľa tohto osobitného predpisu. Nešlo teda o úverovú zmluvu uzatváranú podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka. Ak strany mali záujem riadiť sa pri poskytovaní úveru ustanoveniami Obchodného zákonníka, mohli si v Zmluve dohodnúť, že ich záväzkový vzťah sa bude spravovať Obchodným zákonníkom (§ 262 Obchodného zákonníka). Zmluvné strany si však v uzavretej Zmluve naopak dohodli, že „ich práva a povinnosti sa budú riadiť predovšetkým zákonom č. 124/1996 Z. z. a ostatnými právnymi predpismi

upravujúcimi vzťahy k ŠFRB a ďalej ich vzájomné vzťahy sa budú riadiť ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi, najmä Občianskym zákonníkom (viď článok XII bod 12.3 Zmluvy)“. Strany si tak pre úpravu ich záväzkového vzťahu, aplikáciu ustanovení Obchodného zákonníka, nedohodli. I z ďalších zmluvných dojednaní vyplývalo, že si strany pre úpravu svojich vzťahov dohodli aplikáciu ustanovení Občianskeho zákonníka (napr. čl. VII bod 7.1., 7.2., čl. X a pod.). Dovolací súd má za to, že na aplikovanie obchodnoprávneho režimu bolo potrebné, aby medzi stranami existoval záväzkový vzťah spĺňajúci podmienky § 261 ods. 1, 2 alebo 6 Obchodného zákonníka. V danej veci (ako už bolo uvedené vyššie) takýto vzťah nevznikol, keďže komplexnú úpravu poskytovania podpory vo forme úveru Fondom upravoval výlučne osobitný predpis, ktorým bol zákon č. 124/1996 Z. z.. Aplikáciu ustanovení Obchodného zákonníka si potom nedohodli zmluvné strany ani v samotnej Zmluve (§ 262 Obchodného zákonníka). Ak sa potom práva žalobcu na vrátenie úveru (titulom zodpovednosti za bezdôvodné obohatenie) nespravovali Obchodným zákonníkom, bolo potrebné ich posudzovať podľa všeobecnej právnej úpravy, ktorou boli ustanovenia Občianskeho zákonníka, a to vrátane práv vyplývajúcich z účinkov odstúpenia od Zmluvy. Pri rešpektovaní princípu *lex specialis* a *lex generalis* platí, že ak osobitný predpis (v danom prípade zákon č. 124/1996 Z. z.) nemal blanket na použitie Obchodného zákonníka, bolo potrebné použiť základný predpis občianskeho práva, a to Občiansky zákonník. Iná by bola situácia, ak by medzi stranami existoval záväzkový vzťah spĺňajúci podmienky § 261 ods. 1, 2 alebo 6 Obchodného zákonníka. V takomto prípade by sa odstúpenie od Zmluvy (vrátane nárokov z neho plynúcich) mohlo spravovať Obchodným zákonníkom i napriek tomu, že by sa predpoklady samotného nároku spravovali Občianskym zákonníkom (IV. ÚS 214/04).“

K rovnakým záverom dospel NS SR aj vo svojom ďalšom rozhodnutí, a to v rozsudku sp. zn. 8Cdo/64/2019 zo dňa 23.9.2020 v skutkovo a právne obdobnej veci, s týmito sa stotožnil aj NS SR v jeho rozhodnutí sp. zn. 1Cdo/106/2022 z 27.9.2023. Rovnaký právny názor na zmluvu o úvere vo forme podpory vyplynul aj z rozhodnutia NS SR sp. zn. 2Cdo/326/2021 zo dňa 22. augusta 2023.

Právnomu posúdeniu zmluvy o poskytnutí podpory vo forme úveru, t. j. posúdeniu či sa na daný zmluvný vzťah má aplikovať Občiansky zákonník alebo Obchodný zákonník sa venovali rozhodnutia NS SR sp. zn. 8Cdo/164/2020 a 8 Cdo/64/2019, z ktorých vzišiel právny názor, že na predmetnú zmluvu a nároky z nej vyplývajúce by sa mali aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka.

Podľa článku 2 základných princípov CSP ochrana ohrozených alebo porušených práv a právom chránených záujmov musí byť spravodlivá a účinná tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty. Právna istota je stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít.

Napadnutým rozhodnutím súdu prvej inštancie bolo rozhodnuté v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyššej súdnej autority a preto nedošlo k narušeniu princípu právnej istoty, ale k jeho naplneniu. Za ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu treba považovať aj rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, v ktorých bol opakovane potvrdený určitý právny názor alebo výnimočne aj jednotlivé rozhodnutie, pokiaľ neskôr vydané rozhodnutia Najvyššieho súdu názory obsiahnuté v tomto rozhodnutí nespochybnili, prípadne ich akceptovali a vecne na ne nadviazali (porov. R 61/2018). Bolo preto dôvodné odkázať na ustálenú rozhodovaciu prax podľa § 393 ods. 2 CSP.

Nedôvodnou tak bola aj námietka o nesprávnom právnom posúdení veci z dôvodu aplikácie ustanovení O.z.

11. Žalobcovia vyčíslili bezdôvodné obohatenie na strane žalovaného v sume 5.567,33 eur. Uviedli, že podľa Dohody o splátkach mal žalovaný nárok na zaplatenie sumy 13.369 eur. Žalobcovia žalovanému uhradili v rokoch 2015 - 2017 sumu celkom 7.000 eur. Dlh z Dohody o splátkach teda po zohľadnení vykonaných úhrad predstavoval sumu 6.639 eur. K tejto sume žalobcovia pripočítali žalovanému patriaci zákonný úrok z omeškania v celkovej výške 1.284,85 eur. Nárok žalovaného teda podľa žalobcov predstavoval celkovú sumu 7.653,85 eur. Dňa 19.1.2018 bola žalovanému uhradená suma 15.459,57 eur. Úhradu tejto sumy, ani úhrady v rokoch 2015 - 2017 vo výške 7.000 eur, žalovaný nerozporoval. Žalovaný teda prijal od žalobcov peňažné plnenie o 7.805,72 eur vyššie, než ako bol oprávnený podľa Dohody o splátkach (15.459,57 – 7.653,85 = 7.805,72). Žalovaný v mimosúdnej komunikácii uznal túto skutočnosť iba čiastočne, a to vo výške 2.238,39 eur, ktorú sumu vrátil žalobcom dňa 2.5.2018. Výsledná suma bezdôvodného obohatenia tak predstavovala sumu 5.567,33 eur (7.805,72 – 2.238,39 = 5.567,33). Žalovaný tieto výpočty žalobcov nerozporoval, ani v časti istiny ani v časti žalobcom vypočítaných úrokov z omeškania (svoju procesnú obranu žalovaný založil na tom, že jeho nároky sa majú odvíjať od zmluvy v spojení s odstúpením z roku 2017 a nie z Dohody o splátkach; výpočty žalobcov nespochybnil ani po tom, ako súd na pojednávaní dňa 22.2.2015 uviedol predbežné právne posúdenie, v zmysle ktorého sa nároky žalovaného odvíjajú z Dohody o splátkach). Výšku bezdôvodného obohatenia preto súd prvej

inštancie - po právnom posúdení sporných skutočností (v odsekoch 21 a 23 rozsudku) - považoval za nespornú a tiež preukázanú dokladmi o jednotlivých platbách.

Žalovaný namietal, že sumu 15.459,57 eur žalobcovia uhradili po vydaní platobného rozkazu v konaní 14Csp/309/2017, v rámci súdneho konania o žalobe žalovaného, a teda nemožno tvrdiť, že by išlo o úhrady bez právneho titulu. K tomu súd prvej inštancie uviedol, že platobný rozkaz nenadobudol právoplatnosť a bol zrušený v dôsledku včas podaného odporu. Konanie 14Csp/309/2017 neskončilo právoplatným meritórnym rozhodnutím súdu, ale bolo zastavené na základe späťvzatia žaloby zo strany žalovaného (tam v postavení žalobcu). Zároveň bolo z podaného odporu od počiatku zrejmé, že žalobcovia neuznávajú žalovaným uplatňovaný nárok.

Preto pokiaľ súd prvej inštancie na základe uvedeného dospel k záveru, že neexistuje právny titul (zmluva ani právoplatné súdne rozhodnutie) pre nároky žalovaného vo vyššom rozsahu, než ako mu vyplývajú z Dohody o splátkach, a teda úhrady žalobcov nad rámec týchto nárokov predstavujú žalovaným prijaté plnenia bez právneho dôvodu, t. j. bezdôvodné obohatenie, ktoré je povinný žalobcom vydať (§ 451, § 456, § 458 O.z.), odvolací súd sa s jeho závermi stotožňuje.

Námietku odvolateľa, že správanie žalobcov sa prieči dobrým mravom, keďže uhradili vymáhanú dlžnú sumu v zmysle platobného rozkazu v konaní 14Csp/309/2017 (čo žalovaný považoval za uznanie nároku), čím uviedli žalovaného (ktorý bol nútený vziať návrh späť v celom rozsahu) do omylu, a že ich konanie bolo účelové, keďže následne podali vzájomný návrh, považuje odvolací súd za nedôvodnú, nakoľko ako už bolo vyššie uvedené z podaného odporu bolo od počiatku zrejmé, že žalobcovia neuznávajú žalovaným uplatňovaný nárok.

12. Podľa § 366 CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak a) sa týkajú procesných podmienok, b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Prostriedkami procesného útoku a prostriedkami procesnej obrany sú najmä skutkové tvrdenia, popretie skutkových tvrdení protistrany, návrhy na vykonanie dôkazov, námietky k návrhom protistrany na vykonanie dôkazov a hmotnoprávne námietky.

Opravný prostriedok s právom novôt povoľuje subjektu prednášať nové skutočnosti a dôkazy. Uvedené znamená, že odvolací súd je aj počas odvolacieho konania povinný prihliadať na prostriedky procesného útoku a procesnej obrany, ktoré doteraz neboli použité, ale len vtedy, ak sa týkajú procesných podmienok, ak sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, ak má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, alebo ak ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Právo tzv. novôt v odvolacom konaní je v systéme neúplnej apelácie nastavené ako reštriktívne vnímaná výnimka z pravidla, že v odvolacom konaní spravidla nie sú prípustné tie prostriedky procesného útoku alebo obrany, ktoré neboli procesnou stranou uplatnené pred súdom prvej inštancie.

V predmetnom spore žalovaný/odvolateľ v odvolacom konaní vo vyjadrení z 18.10.2022 uvádzal nové tvrdenia vo vzťahu k podmienkam odstúpenia od úverovej zmluvy v roku 2017 a vo vzťahu k výpočtu výšky bezdôvodného obohatenia.

Odvolací súd počas odvolacieho konania nemohol prihliadať na uvedené prostriedky procesnej obrany, ktoré žalovaným doteraz (v konaní pred súdom prvej inštancie) neboli použité, nakoľko ich odvolateľ mohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie. Odvolacia argumentácia v podobe nových skutočností a dôkazov (tzv. novoty), je prípustná len za splnenia zákonom stanovených podmienok (§ 366 CSP) a keďže žalovaným tvrdené novoty sa netýkali procesných podmienok, vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, ako ani nepreukazujú, že v konaní došlo k vadám majúcim za následok nesprávne rozhodnutie a nejde o nezavinené doterajšie nepoužitie týchto nových skutočností a dôkazov (§ 366 písm. a/ až d/ CSP), na uvedené novoty nemohol odvolací súd prihliadnuť.

Na skutočnosti, ktoré žalovaný doložil súdu až po uplynutí lehoty na podanie odvolania, nebol odvolací súd oprávnený prihliadať a zároveň nemal povinnosť vo svojom rozhodnutí uvádzať dôvod, pre ktorý na tieto skutočnosti nie je možné prihliadať (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu sp. zn. 3Obdo/25/2016, sp. zn. 3Obdo/22/2016).

13. Po preskúmaní obsahu spisu a odôvodnenia napadnutého rozsudku odvolací súd konštatuje, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo veci samej zodpovedá požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutí v zmysle § 220 ods. 2 CSP, preto nebola dôvodná odvolacia námietka o jeho nespreskúmateľnosti. Súd prvej inštancie zistil skutkový stav v rozsahu potrebnom pre vyhlásenie

rozhodnutia, pre svoje skutkové zistenia vzal do úvahy skutočnosti, ktoré vyplynuli z vykonaných dôkazov, prednesov strán, listinných dôkazov, žiadne podstatné skutočnosti, ktoré boli v tomto konaní vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli za konania najavo neopomenul. Odvolací súd nezistil, že by prvoinštančný súd porušil zásady vyplývajúce z ust. § 191 CSP v súvislosti s hodnotením dôkazov, jasne a výstižne vysvetlil, ktoré skutočnosti považoval za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, pričom svoje skutkové zistenia správne subsumoval pod aplikovaný právny predpis a daný právny vzťah správne právne posúdil. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie náležite, podrobne a logicky odôvodnil, odôvodnenie napadnutého rozsudku dalo jasné a zrozumiteľné odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nároku a obranou proti takému uplatneniu. Nedôvodnými tak boli i námietky žalovaného o arbitrárnosti a zmätočnosti rozsudku. Odôvodnenie rozhodnutia nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku strany sporu, ktorá ju nastolila. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty strán sporu (porovnaj napríklad rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. II.ÚS 251/04, III.ÚS 209/04, II.ÚS 200/09 a podobne). Odôvodnenie rozhodnutia súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03). Za odňatie možnosti konať pred súdom v žiadnom prípade nemožno považovať to, že súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv, či požiadaviek strany, ktorá je nespokojná s právnymi závermi, tým nemohlo dôjsť k porušeniu práva žalovaného na spravodlivý súdny proces. Do práva na spravodlivý proces totiž nepatrí právo účastníka konania (strany), aby sa súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04), ani právo na to, aby bol účastník konania (strana) pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa rozhodlo v súlade s jeho požiadavkami (I. ÚS 50/04). Ďalšie odvolacie argumenty žalovaného odvolací súd považoval pre rozhodnutie vo veci samej už za nerozhodné, bez potreby sa nimi osobitne vysporiadavať. I podľa už konštantnej judikatúry súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranami sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných stranami sporu. Skutočnosti uvedené v odvolaní žalovaného neboli spôsobilé spochybníť správnosť skutkových a právnych záverov, ku ktorým dospel súd prvej inštancie a vecnú správnosť napadnutého rozsudku, preto odvolanie z hľadiska uplatnených odvolacích dôvodov nemožno považovať za opodstatnené.

14. Odvolací súd riadiaci sa vyššie uvedenými úvahami a osvojujúci si aj dôvody súdu prvej inštancie preto napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP z dôvodu jeho vecnej správnosti potvrdil, čo sa týkalo aj vecne správneho, odvolaním nespochybneného rozhodnutia o náhrade trov konania

15. Podľa § 396 ods. 1 CSP ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

Podľa § 255 ods. 1 a 2 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

Podľa § 257 CSP výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie v lehote do 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

O nároku na náhradu trov tohto odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP tak, že procesne plne úspešným žalobcom 1/ a 2/ priznal proti žalovanému nárok na náhradu trov tohto odvolacieho konania v plnej výške, a to z dôvodu, že strana, ktorá mala plný úspech vo veci (žalobcovia 1/ a 2/), má nárok na náhradu všetkých účelne vynaložených trov proti strane, ktorá vo veci úspech nemala (žalovaný), keď nevidel a ani strany netvrdili dôvod pre aplikáciu ust. § 257 CSP.

16. Tento rozsudok prijal senát odvolacieho súdu hlasovaním pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne. (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/. (§ 421 ods. 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/. (§ 422 ods. 1 CSP)

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. (§ 424 CSP)

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77. (§ 425 CSP)

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil. (§ 426 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. (§ 427 ods.1 CSP)

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods.2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Súd vždy poučí strany o ich práve zvoliť si advokáta a o možnosti obrátiť sa na Centrum právnej pomoci. (§ 160 ods. 2 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. (§ 429 ods.1 CSP)

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou

a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 ods.2 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.(§ 430 CSP)

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. (§ 431 ods. 1 CSP)

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada. (§ 431 ods. 2 CSP)

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. (§ 432 ods. 1 CSP)

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. (§ 432 ods. 2 CSP)

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom. (§ 433 CSP)

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 434 CSP)

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania. (§ 435 CSP)